

RADU BOUREANU

SCRIERI

2

Bucureşti — 1972

RADU BOUREANU

POEZII

PIRAMIDELE FRIGULUI

EDITURA MINERVA

I 568795

Coperta: *Constantin Guluță*

INIMA DESENATĂ

(1963)

PREZENT LEGENDAR

Totul era pe-o mistrie,
În cinci degete strînse avar ;
Visul, doar, pe cîmpie,
Și cărămidă, și var.

Totul era pe retină,
Cu proiectări din adînc,
Drept, într-un snop de lumină,
Neînclinat pe oblînc.

Calul viziunii trecuse
Cu-aripi, întinsele, larg ;
Unde pustiul zăcuse
Valuri de pulsuri se sparg.

Că sînt atîtea artere,
Fluvii umane ce bat ;
Vulcanii fără cratere
Trec clocotind înfundat.

E un seism care crește
Graficul formelor noi ;
Dreptunghiulară albește
Zarea sub norii vîlvoi.

Drept, într-un snop de lumină,
Turnul sporește urcat ;
Trepte orașul anină
De-un firmament rarefiat.

Totul era pe-o mistrie,
Și cărămidă și var,
Pe-un fundal de poezie
Într-un prezent legendar.

INIMA DESENATĂ

Adesea, pe copacii pădurii,
Pe copacii grădinilor publice,
Pe scoarțele tinere,
Pe scoarțele ce-așteaptă sărutul securii,
Cioplite cu briceagul cresc inimi săgetate.

Imense, pe vii coloane de lemn,
Cresc inimi cioplite,
Cum crește orice semn
Pe scoarțele, ca pielea întinsă,
Lovite.

Credeam că sînt de mult,
Ca o esență pădureană,

O coloană de lemn
Ce poartă ca un semn
O inimă cioplită, desenată,
Dar te-am văzut ;
Aștept, ascult —
Aud cum inima sub scoarță a început să bată.

MĂRUL DE SÎNGE

Cele din urmă lumini ale toamnei,
Filtrate prin noi,
Țes borangicuri calde, imateriale,
Prin brocartele pomilor goi.

Unul își întinde în livadă
Brațele negre, se destinde ;
Pe unul din ele, stînd să cadă,
Un măr de sînge se aprinde.

Arde intens de singur, vegetal
Sor de sînge în octombrie,
Legănat de volutele amintirii, egal,
Și de palidul vînt revărsat peste dealuri.

Singur rămas printre frunze dezabuzate,
Galbene de tragice presimțiri,
Mărul de sînge pulsează, bate,
Ca o inimă a livezii printre ofiliri.

Oh, în tomnatice după-amieze,
Inima mărului vegetală
Bate ritmat cu pulsare egală !
O, dar mă tem să nu explodeze.

Că-i trec, visînd, din durerea mea seva,
Și că sub pielița lui sîngerie
Inima mea cu dorința ei vie
Miezu-și dilată !
Și nu-l culegi precum mărul, odată,
Îl primi de la șarpe o fată
Cu numele Eva.

ZBURĂTORULUI

Nu sînt aceleași aripi pe care le-ai purtat
De ceară, către creasta cocoșului solar,
Cînd prăbușirea-n valul egeic a punctat
Condiția umană spre sensul nuclear.

Nu sînt aceleași stele pe care le-ai crezut
Cu un desen domestic, acolo, în nadir,
Pe cînd mureau spartanii cu vipera pe scut
Sub steaua păstorească lăsînd pe frunte mir.

Dar sînt aceleași vorbe, aceleași mîngîieri
Din circuitul vieții, și spuse în abstract
De tine în racheta spre marile tăceri
Părelnice, ritmate-n universalul tact.

Numai imaginea-ți ce-o port
Nu o distrămă nici o trombă,
Plutește alba ei colombă
Prin veșnicul, albastrul cort.

IMAGINEA TA

Ce repede ajungi departe,
Aproape cât de greu rămîi,
Luciri pe frunze de lămîi
Cînd amintirea ne desparte.

Luciri de frunze, în grădini
Exotice, neîntîlnite,
Lunare pagini troienite
Citite din platani vecini.

Ce repede te-ndrepti spre moarte,
Pe pragul ei ce greu rămîi ;
Planete, cât niște gutui,
Într-un cristal sărat sînt sparte.

Sub pleoapă, umedul cristal
Cu boaba lacrimii se plimbă,
Și galaxii văzute schimbă
În cataclism universal.

MICROPOEZII

1

Săruturile toamnei au colorat pământul ;
Roșii păduri când toamna-i bolnavă de ftizie,
Galbene foi când toamna păli de gelozie
Că rochiile florei i le dezbracă vîntul.

Bănoasă-i toamna, timpul și l-a plătit cu aur ;
Monezi atît de grele, încît plutesc pe lacuri,
Căzute din celeste, liliputane fracuri
De rîndunele-n zborul spre sud, spre Epidaur.

2

Nu sărutarea verii cu soarele fierbinte,
Ci norul ca o fașă pe rana ce-ai deschis,
Cuțitul amintirii a spintecat un vis
Cînd mi-ai vorbit cu buze de foc, fără cuvinte.

3

Se tolănește noaptea cu cosmice cununi
Pe albele cearceafuri și reci de iarnă-ntinse ;
Abstractele ei forme,-n îmbrățișări cuprinse,
Desfășură o hartă de fum și de păuni.

4

E carul-mare lîngă casă,
Și în albastra lui ogradă
Stă răsturnat, însă nu lasă
Otava visului să cadă.

Imaginea care-o încheg
Nu e un joc de întîmplare ;
Un gînd pe care nu-l dezleg,
Geme strivit de Carul-mare.

SCRISOARE DIN ARGES

lui Karel Jonckheere

Colina mea își aduce aminte,
E doar un conglomerat de roci, de falii de nisip,
De pământ,
Dar colina mea are memorie și chip,
Vorbește cu vântul, fără cuvinte,
Despre nimic, despre câte au fost, câte sînt.
Adevăratul orizont e cel atins de amintire,
El poate fi oprit de dune-n Flandra, sau de coline argeșene,
Și casa de pe coama dealului pe care-l știi
E o corabie ce navighează în încremenire,
E tot aici, catargul ei vibrează
De câte ori bat alizeele dorului,
Imaginea ei pleacă fără mine,
Rămîn zălog, sau marinar ieșit din cursă,
Și toată valea e un estuar
În care navighează posibilitățile.
Știi, cina cea de taină a rămas așa,
Chiar dacă domestice gesturi au cules tipsiile,
Paharele, pînea...
Și scaunele, ai dreptate, sînt de prisos,
Dar cîteodată
Se împlinește unghiul lor cu dragi fantome.

Tocul și manuscrisul nu mai sînt pe jos,
Pe roșiile cărămizi în somnul lor, geometric, adormite ;
Dintr-un stejar ucis
Meșterii mi-au cioplit o masă pentru scris,
Ai loc pe latura potrivnică, de vrei așează-te
Să scrii sau să surîzi ;
Am să aleg cum te gîndesc.
Și brazdele au explodat culorile
Cu impetuoșitatea unei simfonii florale.
E strigătul colinei mele,
Își amintește, spune fraze vegetale.
Poate la toamnă, dacă vii, va fi mai palidă,
Și-n spatele ei — pădurea sîngerîndă, și de ceară.
Colina mea își aduce aminte,
Și peste ea, la ore stabilite,
Lunecă-n cerul limpede sau înnorat
Marile pasări prevestite-n basme ;
Le urmăresc, cu toamna, unghiuri de cocori,
Cu nostalgia veșnicei întoarceri,
Gîndind că poate într-o migratoare albă
Din Rijmenam zburînd peste coline,
Înscrisă în privirea ta albastră,
Lăsînd grei nori atlantici peste dune —
Vei fi o trăsătură umană de unire
Între cîmpia Flandrei și așezarea noastră.

Stîlpeni, august, 1963

CATREN

În timpul nostru încă atâtea sînt de spus ;
Cu gest de macarale mă-nălț, mă-nclin supus,
Ca să transmit prin spațiul și timpul ce mi-e dat
Pătrate mari de soare ce-n mine le-am tăiat.

PORTRET

Acesta sînt ? Nedefinit,
Fiindcă hotarul nu mă-ncap,
În răspîndirea peste ape
Și cu lumina spre zenit.

Acesta sînt ? Nu, n-am ajuns
Unde țintesc și n-ajung alții ;
Visam cu plopilor, cu înalții,
Albaștri munți ce s-au ascuns.

Stau să-nfloresc lîngă pămînt
Cu-ntîrziere de agave,
Cînd uluinde astronave
Arcuș pe corzi de spații sînt.

Credeam că au vibrat în mine
Cu șapte note, simfonii ;
Din lume trece-n galaxii
Tăcerea, și ecou revine.

Dar crește-n freamătul diurn
Tăcerea mea și nu se pierde ;
Cu vîntul, pe colina verde,
Am coborît de mult din turn.

De fildeș nu e decît luna,
Dar luna s-a umanizat
De cînd în strofe și-a lăsat
Tainele una cîte una.

Cel mai bogat rapsod sînt eu
Cînd trec pe străzile moderne
Pe care luna se așterne,
Sau pe sub arc de curcubeu.

CUVINTELE, CULORILE

Deșerturile lumii nu-ntrec în dezolare
Imensul alb, tăcerea, pe coala de hîrtie.
Cu zvonuri vătuite cuvintele-n somnie
Se sting în poezie ca stelele în mare.

Cozi de păuni, prea multe, în strofe, rufe stoarse ;
Lunarii ochi de vise, în ele au plesnit ;
Imaginea, culoarea, născînde, au albit ;
Gîndirea e gîngavă, retinele-au fost arse.

În care lume fi-vor : cuvinte, ritm, culori,
Să nu fi prins rugină, scăzînd sub timp lumina ?
Cînd proaspătă-și combină paleta ei, grădina,
Culorile-s în gușă, iar ritmurile-n flori.

Tu, care mesteci vorbele miilor de ani,
Îngăduit să-ți fie să oglindești în strofe
Palatele moderne, cu basmul limitrofe,
Și vastele șantiere cu umbre de titani.

Larvar din amintire tîrîndu-mă, îmi schimb
Decorul : mahalaua copilăriei mele ;
Cum temerar porniră orașele pe schele,
Mari flote navighează cu odele în timp.

PĂMÎNTUL

Urcat pe înălțimi vedeam adesea, panoramic,
Pămîntul cu ogoare rostuite în lungi fîșii,
Ca pe-un tablou, pe care un zugrav
A tras cu lată pensulă lungi pete,
Pogoane de culoare vegetală-n geometrii de plug.

În martie, dolmanul pămîntului totuna,
Sau mai curînd în toamnă, ca o tablă
De cernoziom ce-așteaptă creta iernii
Cu simfonia ciorilor, nescrisă,
Trecînd pe albul ei.

Era în primăvară,
Ca un obraz adolescent, cu puful moale ;
Atunci era pestriț de tot pămîntul
Cu degradări de verde către galben,
Atît de peticit, încît culoarea
În loc să cînte își trăda tristețea
Și strîmta-nghesuială-a sărăciei
Cuprinsă în pogoane policrome.

Vara le mai armoniza, cînd grîul
Visa de mări, de aur, dar obrazul
Pămîntului, încă neras de coase,
Cu părul rar, sau chiar spînit pe-alocuri,
Vădea, de unde stam privind, deosebirea
Între fîșiile de lut, de cernoziom sau cline sterpe.

Să botezăm pămîntul cu un nume
De om. — Ion să-i spunem, — Oh, Ioane !
Sărac ai fost... și peticit dolmanul
Cu care-ți înveleai trudita carne !
Noi te priveam de sus, de pe coline,
Din zborul avioanelor, și văzul
Era furat de zeghea ta zebrată
Cu lungi culori care mințeau belșugul
De geometrii de plug, unde trudeai cu plugul
Ca omul singur din blestemul biblic.

Urcat pe înălțimi privesc pămîntul,
Uimit — și strig în patru zări : — Ioane !
Unde-ai zvîrlit dolmanul tău de zdrențe ?
Ion săracul nu mai e... nu îl mai văd. Pămîntul
Ca marea-și duce holdele cu vîntul.

PIETRARUL DIN ALBEȘTI

Poate că meșterul pietrar,
Care cioplea în carieră
Gălbuia piatră de calcar
Cu-un gest schițat în altă eră,

E un Manole evoluat
Ce nu-și zidește-n zid nevasta
Care-i așteaptă umbra-n sat
Cînd luna a-necat fereastra.

În unghiuri șalele se frîng,
Desfac ciocanele-n calcare
Pagini de piatră din adînc :
Colți de rechini și cai-de-mare.

Aici, în Argeș, unde bat
Ciocanele în pietre mate,
Un fund de mare a sunat
Din clopotele scufundate,

Din clopote de valuri verzi —
Recviem pentru-apuse ere ;
Ecoul nici nu-l prinzi și-l pierzi
În golul albei cariere.

Noi ne oprim cu gândul la
Zidirea Domnului Neagoe,
Când zisul zid se dărâma
Nestîndu-i lui Manole-n voie ;

Cînd meșterii făceau firizi
Și bolți cu arcuri încordate
Și capiteluri cu omizi
De moliciuni în bloc săpate.

Sau la Suceava-nghirlândiri
De iederî împietrind ocoale,
De unde ochi priveau spre zări
Prin lungi ferestre ogivale.

Sau pomenirile pe cruci
Cu slovele în stei săpate ;
Moi lespezi — umbrele de nuci
Le îngropau în timp uitate.

Eu știu că meșterul pietrar
Cioplește-n larga carieră
Gălbuiă piatră de calcar
Cu-un gest schițat în altă eră.

POEMUL DIN AUGUST

lui Rafael Alberti

Rarele ceasuri neînscrise-n cadrane,
Timpule, nu poți să le înlături ;
Trec nevăzute, ca-n vaste oceane,
Aripi, cu moile, calde omături.

Însă rămîn lîngă inima noastră,
Freamătul veșnic să îl măsoare,
Chiar cînd s-or pierde sub curba albastră,
Umbra tîrînd-o, trecînd pe sub soare.

Vinul cu sevele visului supte
O să-ți aluncece-n timp prin artere,
Pasărea dorului cu aripi rupte
Cînd se va zbate fără putere

Să o ridici din tăcerca de gheață
Ce între noi se întinde geografic,
Adu-i în palmă sămînța de viață,
Ca să-și desfacă zborul scrafic.

Tu, răspînditule pe meridiene,
Dacă ți-e casa veșnic furată,
Vino-n pridvoarele cu măghirane,
Lasă-ți efigia-n lume purtată.

Te vor primi cu ovale deschise
Șesuri și vaduri, calde cămine,
Stelele florilor tale ucise
Vor pîlpîi în grădină la mine —

Seara de august somnul ne-mbracă
Cu țesătură de fire stelare ;
Acoperise o țară săracă,
Țară bogată, dormind în uitare —

Ca să măsoari cu privirea și pasul
Țara iubirii ce te așteaptă,
Așa cum soarele-și mută compasul
Zestrea crescîndu-ne treaptă cu treaptă.

FEBRE

Stau scuturat de febre în noaptea de ajun,
Pe-un prag de an de viață, cu moartea după ușă,
Duc ceață în privire, și limba-i de cenușă,
Dar mîna mea de gheață pe-un disc de foc o pun,

Pe-un răsărit de frunte urcînd din amintire
Sub părul Berenicei pe unde a trecut
Un gînd țîșnit din creier, ca un astronaut
Ce sfredelește spațiul c-un sunet scurt, subțire.

Orașul despletește cascade colorate
Să lumineze ceasul și anul început ;
Peste oraș — gigantice umbre, le-am văzut
Zvîrlind vestminte stranii din curcubeu furate.

Pupilele-mi sînt cercuri crescînd pe mari turații,
Ca niște vechi reclame de fosfor pe oraș,
Zăpezile-n volute de răsucit talaș
Le-a răsturnat rîndeaua din cosmice plantații.

Ia-mi pulsul, mîna albă și tînă de soră,
Și dă deoparte mîna uscată ce s-a-ntins
Spre ultima bătaie ca s-o audă stins
Și stă cu spectru-i vînat spre noua auroră.

Trage-n seringă serul din sîngele tău, soare,
Să-l treacă sora albă-n injecție acum,
Să văd cum nepoftita cu spectrul ei de fum
Se spulberă de ciudă și cel pîndit nu moare.

AMINTIRE PIERDUTĂ

Duce-m-aș, iar duce-m-aș,
Pe sub munți, la Făgăraș ;

Anii fug și-i fonta lor
Rece-n jgheabul anilor.

Satele de-atunci sînt sate-n
Sorii vremii luminate.

Bivoli de apocalips
Au încremenit, de ghips.

Ciurda-n amintire pune,
Static, pete de cărbune.

Rîurile și-au mutat
Vadurile-n lung și-n lat,

Numai păstrăvii săgeată-n
Gînduri riuri de-altădată.

Oamenii poate-au murit
De cînd m-am călătorit.

Dar fetița de la moară,
Înflorită într-o vară ?

Zugrăveam cu vechi boiele
Raiul tinereții mele.

Timpu-n țară era slut,
Poate nu-l vedeam de scut.

Tînăr și cu oarbe ape
Cum au cățelandri-n pleoape.

Fata de la moară sta
Și boielile privea,

Jinduind cu ochiul grav
Amintirea de zugrav,

Că era din neamul care
Sticla o-nflorea cu soare,

Cu luceferi ori cu sfinți
Năluciți în nopți fierbinți ;

Mi-a cerut să-i duc boiele,
Dar sub pleoape i-am pus stele

Și sub ceafă snop de grâu,
Aripi vii de foc la brâu...

Anii fug, și-i fonta lor
Rece-n jgheabul anilor,

Și se-ntoarce să mă doară
Gîndul fetei de la moară.

Ah ! de ce n-am dăruit
Fetei visul jinduit ?

Poate-n vreme s-a pierdut
Un zugrav neînceput.

Și era din neamul care
Sticla o-nflorea cu soare,

Ori cu bolți de înviere
Peste veac de grea durere.

Frîng în mâini un curcubeu
Care-ncununa un Eu.

Fără să-i mai cer în schimb
Amintirii nici un nimb.

CROMATICĂ

Copacii-i văd albaștri-n amurg, și gri în zori,
De purpură în ceasul când soarele se stinge,
De fildeș când lumina zăpezii îi atinge,
Când chihlimbar de raze străbate prin ninsori.

Sînt apele albastre când cerul e deschis,
Și e un ceas când marea se-ntinde violetă,
Și e un ceas când apele-n lume sînt de cretă,
Sau ca o uriașă petală de cais.

Sub trecerea luminii văd dealurile sure
Că-mbracă o cojoacă de fumurii berbeci,
Și cum se suie seara pe-albastrele poteci,
Și vegetală noaptea din tufele de mure.

În lanurile coapte, carate vegetale,
Crescînd pe lungi păioase de aur unduind,
Aramă duc când raze piezișe le aprind
Și strălucesc cu farmecul despletirii tale.

Ca un inel arabic e ochiul tău turchin
Din pensulă muiată în lacuri de peruză ;
Cînd rodia iubirii ți-a sîngerat pe buză,
Au dinții tăi reflexul ghețarului alpin.

Pe merii verii sîngele toamnei a-nghețat,
Mai sînt ciorchini de ambră ce-nchid în ei tămîia ;
Sînt mere cu obrazul mai galben ca lămîia
În palme reci de frunze de verde matostat.

Cromatica paletii e-n ochiul meu, în creier,
Doar cînd natura-mi trece culorile pe rînd
Prin față, și cu ele mă pomenesc pictînd,
Și-mi întregesc paleta cînd lumea o cutreier.

De călărețul negurii eterne,
Urmînd lumina stelei ce-a căzut,
Știind că-n urmă marea îi așterne
Deasupra, valul, lespede și scut.

AMINTIRE

Ca Iason navigam către Colchida,
În timpul revolut, cu vele-n gînd ;
Pămîntul în rotire-a fost clepsidra,
Nu ornicul din inimă plîngînd.

Sub mîna brizei Mării Euxine
Pe Dioscuri îi urmăream spre zare ;
Orbitele mi-au fost de mare pline,
Sadko modern aflînd minunea-n mare.

Poemele le-am scris cu palmierii,
Și cu înalții, negri chiparoși ;
Cînd i-am muiat în călimara serii,
Au fost, din noapte, vechi luceferi scoși,

Au luminat făptura ta ciudată,
Și-n ochi pieziși m-am prăbușit adînc,
Cum cade-n neagra mare zbuciumată
Paftaua stelei prinsă la oblînc

SONET

Cum luna cu imaginea ei moartă,
Pe neagra mare-n uleioasă undă,
Jucîndu-și discul, suie, se scufundă,
Memoria-n același joc te poartă.

Cînd valuri cad pe-oglinda ei rotundă,
E-n mii de cioburi strălucirea-i spartă,
Dar mîini, din valuri, o-ntregesc cu artă,
Și norii, doar, fugar pot s-o ascundă.

La fel, pe marea amintirii mele,
Răsari doar noaptea, cînd, întunecată,
Albastra răzvrătire sparge stele
Și nălucirea ta pe chin jucată.

Dar mîini de spumă-n gînd atunci te-adună
Și te refac din cioburi moi de lună.

DOLIUL ZĂPEZILOR

Azi-noapte au căzut zăpezi de altădată,
Chemate antologic de un celebru vers.
Acolo unde albul e fără nici o pată,
Doliul zăpezilor cine l-a șters ?

Nu l-a șters nimeni, e alb
Doliul copacilor tineri.
Croncăne corbii.
Spune-ți că nu-i adevărat !
Copacii stau zvelți ca niște gineri,
Albe troienele ca niște mirese.

Mirii, miresele iernii !
Ianuarie nuntește-n straie alese
Cu-alesătură de cristale
În reci și albe broderii hexagonale.

Din ce laboratoare ascunse de soare
Ne vin alb-sublimate zăpezi de antimoniu ?

Voi n-ați văzut zăpezile roșii
Pe care hydrophyții se înmulțesc ca-n vise ;
Noi știm zăpezi mai roșii ca floarea de caise,
Zăpezi sub vechi pogroame,
Atâtea parafe de sânge pe zăpezile orașelor,
Imense plicuri cașerate
Cu ceară roșie umană,
Sau milioane de creste de cocoși retezate,
Pe-o stepă colorată ca o imensă rană.

E roșu doliul zăpezilor. Știu,
Doliul zăpezilor e purpuriu,
Doliul zăpezilor arde în lume
Unde dreptatea nu are nume.

POARTĂ DESCHISĂ

Această poartă largă, deschisă către tine,
Eu am cioplit-o singur ca meșterul gorjan,
Și m-am strivit în rîvnă sub daltă și ciocan,
Că multe interstiții, în lemn, de sânge-s pline.

Am mai durat coloană fără sfîrșit ce vine
Din remușcări holbate spre mari răscruci de chin,
Spre care albe pasări acvatic revin,
Și negăsind albastrele lacuri mor în mine ;

Și mîna dreaptă care pe masă odihnește,
Pe masa zugrăvită cu gînduri, sub priviri,
Stă grea, încremenită și rece, ca un clește

Ce cască larga gură să urle omeneste
Că poarta stă deschisă pentru pustii sosiri,
Și sângele se-ncheagă în fibrele-i subțiri.

SOARE ÎN MIEZUL NOPTII

Eram demult în noapte grea,
Imaterială noapte, ce nu se mai sfîrșea ;
Nu atingeam pereții tăcerilor de smoală,
Era jurîmprejurul ca o cutie goală.

Afară era bine, în țară era vară,
O vară cu semințe urcate-n lan și-n crengi ;
Dar vine clipa neagră și cît vecii întregi,
Cînd drept în miezul zilei e miez de noapte iară.

Pornită din nimica venea întunecarea,
Și cerul amintirii era golit de stele,
Se despletea uitarea în fața vieții mele,
Și n-avea trup, nici casă, nici ochi n-avea uitarea.

În țară era bine și roșii merii, coptii ;
Deci toamnă. Dar în mine era ca un mormînt,
Cînd, deodată, viața am început s-o cînt,
Că răsărise chipul tău — soare-n miezul nopții.

FEROVIARĂ

Tu ai rămas acolo pe un peron de gară,
Cu gestul prins de aer și cu batista spumă —
Cum urmăreai expresul care-a țîșnit în seară
Ca o săgeată neagră dintr-un resort de gumă !

Eu am privit peronul cu încălcirea vie
De gesturi și de zîmbete șterse de distanță ;
Deasupra lor, ca luna peste haraci de vie,
Rotund, trona doar ceasul cu ace de balanță.

DUPĂ FURTUNĂ

Sonetul scris în noaptea de furtună
Îl mai aud pe vijelii urlînd,
Cînd paisprezece trepte noi urcînd,
Am stat cu amintirea împreună.

În scoarța mea am auzit bătînd
Ciocănitorea galbenă din lună,
Și-n dimineața vînată de prună,
Pălînd, ca un luceafăr tremurînd,

Priveam dezastrul nopții răscolite.
Mai pustiit de depărtarea ta,
Întregul peisaj parcă urla

Cu uriașe fălci încremenite ;
Statui de gînd care vor fi cîndva
De-o mestroviană daltă-n timp ciopîite.

CÎND ȘOIMUL...

Cine ți-a dat un nume, un glas și o privire ?
Aud pădurea toată cînd șoaptele-ți aluneci,
Cînd îți întorci privirea, mă lași și mă întuneci,
Cînd numele ți-l murmur chem raiu-n amintire.

Pe șoldul tău mă leagăn ca pe o undă moale,
Și brațele de lapte-nchegat, atît de dulce,
Ca aripi se adună, pe gît să mi se culce
Atunci cînd șoimul roșu prin sînge-mi dă ocoale.

Cînd mă desprind de toate cîte ți-a dat natura,
Parcă mă smulg din tine precum din rădăcină
Mesteacănul se smulge cu vis și cu tulpină ;
Dar îți mai simt în sevă chemarea și căldura.

Pămînt iubirii mele, stăpînitor și moale,
Cuprinde-mă-n adîncu-ți fertil și cu arome,
Să mă despart de moartea cu glasuri de sodome
Cînd aripi moi de flăcări prin sînge-mi dau ocoale.

OCHII

Cînd te sărut, văd ochii tăi ca niște migdale ;
Cînd te sărut, știu părul tău răsturnat pe spate
Cum leagănă sub tine un con de umbră moale,
Ca sub planete umbrele-n spații proiectate.

Cînd te sărut, pupilele tale sînt ferestre,
Privind spre infinitul pe unde umblă sorii ;
Vreau să mă-ntorc la tine și trag din spații norii
Ca o cortină oarbă la-mbrățișări terestre.

Cînd te sărut, văd ochii tăi gemeni, calme lacuri,
Dar plini de umbra vastă cu-aprinse constelații,
Și de fiorul cosmic cu care vin din spații
Sub pleoapele boltite ca albele cerdacuri.

Cînd te cuprind cu brațele,-n calda lor capcană,
Se-nchid pentru o clipă migdalele de carne,
Un magic cerb de aur ne leagănă în coarne,
Și inima ne doare în el, o veche rană.

Cînd te sărut și iarăși pupilele mărite
Reflectă întrebarea uitată în cuvinte,
Ca Nessus simt cămașa, simbolul ei fierbinte,
Și sub pîrjol și sînii tăi prind ca să palpitate.

Cînd te sărut, prin ochii întredeschiși, tu ia-mă
Și poartă-mă în sîngele tău, adînc, în vintre,
Ca pe un prunc de viață speriat, ce vrea să intre
Adînc în trup la tine, să-i fii iubită, mamă.

STRIDENȚE

Ceea ce mă doare mai mult e stridența ;
Exploziile, toate exploziile mă înspăimântă.
Exploziile de temperament, de veselie...
Numai tăcerea cîntă,
Numai tăcerea mîngîie ;
Nu tăcerea șerpuirii din tămîie,
Tăcerea părelnică din galaxie,
Tăcerea unei mîngîieri
Care se naște dintr-o furtună,
Nu din tăceri,
Dar care se apropie, lunecă
Peste tot ce expiră,
Peste tot ce se-ntunecă.
Eu te-am privit tăcînd,
Nici foșnetul gîndului tău nu-l știam.
Cadrul era un geam, un ram,
Și tu, imaginea tăcerii,
Și a vieții
Din cîntec.

INTERLUDIU MARIN

Luna a răsărit,
Pîntecul tău alb a apus.
Ca un disc de faianță,
S-a dus rotund pe dungă
Să ajungă
În amintire.

O, cînd sălta ca luna
Pe uleioasa undă,
Cu undulări lichide,
Îți legănai coluna
Culcată, și-ntre umeri
Îți tremurau suratele
Mere hesperide.

Lasă împletirile
Degetelor lungi de mătase ;
Meduzele visărilor,
Peștii de neînchegat alabastru
Se prind fără plasă
La capătul mărilor
În rece dezastru.

CROCHIU

Ca Apollinaire
Aș vrea să te cînt ;
Rușinată, ieri,
Mînză, la pămînt
Te-am culcat să-ți bat
Potcoava de aur.

Printre sînii goi
Nu s-a stins deloc,
Roșie rotind,
Mirarea ovală.
Buzele și-aprind
Poarta triumfală.

După arcul clar,
Caudină furcă,
Dinții ei de var
Ziduri albe urcă.

Zahăr parcă e
Prin deschise buze,
Dulci și călăuze
Două șiruri de
Vii mărgăritare,
Culese din nici
O scoică de mare.

ÎMI IUBESC MÎINILE

1

Îmi iubesc mîinile ce au cuprins în căușul lor
Apele privirilor tale
Și mi-au spălat întreagă icoana chipului.
Îmi iubesc mîinile că sub dogoarea unui cer de cositor
Au mîngîiat urmele trupului tău
În tiparul nisipului.
Îmi iubesc mîinile ce au spart în aplauze
Sunetul cel mai frumos al durerii
Lîngă malul surdelor pauze,
Lîngă buzele încleștate ale tăcerii.

Mîinilor, vă iubesc că vibrați încă vii,
Ca niște stele de mare de carne
Sub bolți de oceanice melancolii,
Sunînd din scoici ciudate și lungi ca niște goarne.

Mîini care-ați pus tiparul pe tot ce v-a ajuns,
Chiar cînd asemeni umbrei vi s-a topit tiparul ;
Eu știu un cer cu astre curgînd pe-un rîu ascuns,
Și o grădină-a lumii cînd doarme grădinarul.

Un râu ascuns în deltele degetelor lungi,
Cu stelele din sânge aduse-n amintire,
Cu brazdele săpate-n podișul palmei, dungi,
Cu herghelii de sensuri pe moile ceaire.

2

Cînd se va stinge flacăra voastră și, de ceară,
Cinci lumînări cu altele cinci încopciate,
Pe desenata inimă rece stînd culcate,
Nu va mai ști nici umbra mișcării să tresară.

Nu vă vor mai cuprinde în ele alte mîini,
Ca niște scoici de carne cu perlele pierdute,
Cu mîngîierea moale ca miezul caldei pîini,
Veți fi ca niște aripi din zborul frînt căzute.

Și cum destinse-n somnul fără hotar, dormind
Ca niște păsări albe-n sfîrșitul cinegetic,
Falangele de umbră vibra-vor, auzind
Cum ritmul vieții bate în toba ei frenetic.

INCERTITUDINE

Aceste dealuri nu sînt giganți culcați pe labe
La somnul geologic de mamifere verzi ;
Livezile precoc cu siluete slabe
Plecînd încolonate n-au timp să le dezmierzi.

Intoxicat de visuri și poze eleate,
Prinzi rădăcini, sau albe încremeniri de roci ;
Îți circumscriu destinul uman, și depărtate
Par palidele unde de pămîntene voci.

Te-nsingurezi, și totuși clipita te desminte
Că pipăit de pulsul stelar și de atomi
Îți lași încremenirea și vechile vestminte,
Cum se despart de scoarțe și foi bătrînii pomi.

Să iau din cârcă şaua veche din pielea anilor crescută,
Pe care-a călărit o umbră, destinul, în galop, în trap,
Şi dacă-n ordinea din golul nemărginirii nu-i cerută
Venirea mea, să-mi dai iar şaua să-mi port destinul de la cap.

ÎNTREBARE

Spune, dacă mă duci acolo ca într-o frescă bizantină,
Sub aripile mari, albastre, ca două nopţi îngemănate,
Să mă cununi cu veşnicia şi să mă spulberi în lumină,
Cele din zestrea pămînteană, cu duhul, mi le ici pe toate ?

Peste copacii de-ntuneric verzui, şi râul ca o lamă
De nenchegat oţel ce taie în peisagiu amintirea,
Mă scalzi în adîncimea serii, mă treci prin cea din urmă vază,
Unde plătesc cu nesfîrşitul, secunda, anii, amăgirea ?

Şi ea, cea veşnică, iubirea, să-mbrace vâlul Penelopii,
Şi cai de negură să tragă la treapta lunii, unde frica
Pe-un drum de var, cotit, se duce şi se întoarce din nimica,
Urcînd sau coborînd cocoşa de deal ce-o ţintuiră plopilor ?

Cînd doamna veşniciei, seara, stelar deschide evantaiul,
Şi legănîndu-l, vine boarea din mări închipuite-n lună,
Şi mă priveşti prin golu-i galben de cînd un zbor i-a spart
vitraliul
Tu, cal al zborului din urmă cu ochi imens, holbat, de prună,

TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÎNEȚE

Sînt tînăr și tinerețea-mi revine
Cu oricare nou anotimp al gîndirii ;
Bătrîn, mă întorc în tăceri de ruine
Cînd gerul e-n cumpăna omenirii.

Nu gerul cu moartea lui albă, florală,
Mușcînd cu măselele focului rece ;
În inima lumii cumplita răceală
Se lasă cînd iarna războiului trece.

Tîrît-urîșă, doar umbra-i mai fuge,
Ca vineți-i cumuluși cu trecerea sumbră,
Pe văi adormite ca niște coșciuge
Sub lespedea moale de-o clipă de umbră.

Dă-mi basmul cu veșnica lui tinerețe,
Sfărîmă cu șoapta uneltele crimei,
Și scutură praful de rea bătrînețe
Din pletele vremii, din cumpăna rimei !

LAPTELE-CUCULUI

Laptele-cucului
S-a prelins pe tulpina frîntă :
La umbra nucului
Umbra și lumina s-au luat la trîntă.
Cine-o să-nvingă ?
Nimeni, pînă ce-o să vină toamna,
Pînă s-or duce frunzele,
Pînă o să ningă.

Laptele-cucului
E o prevestire vegetală
A iernii ce-și va așterne sub coroana nucului
Lumina victorioasă,
Albă, rece, egală.

CLAPE DE FILDEȘ

Clape de fildeș negru, clape de fildeș alb.
Ceea ce întristează mai mult sînt bemolii...
Lasă simbolul banalului alb,
Nu te sugruma în rutină superbă ca atolii.

Nu întîrzia pe un tărîm iluzoriu,
Clape de fildeș negru, clape de fildeș alb,
Simbolică, geografică Coastă de Ivariu.
Dar desuet simbolismul, alb.

Vezi, și acest mod de a cînta
Face parte din lirica ta veche,
Dar ce să faci cu amintirea ta,
Cu melodia obsedantă ce-ți sună în ureche ?

Chopin a-mpletit pînă la dumnezeire
Clape de fildeș negru, clape de fildeș alb,
Trepte melodice, în vis, în amintire,
În alb, în negru, în spectrul solar al iubirii.
În alb.

CĂI BĂTUTE

Aș vrea ca să-mi rămînă măcar o clipă chipul
În iezere albastre, în rîurile lungi,
Să știu că-mi prinde umbra pe fundul lor nisipul
Și că rămîn, cînd vîntu-nfioară apa-n dungi,

Că îmi păstrează pasul atîtea căi bătute
Prin plapuma zăpezii, prin rîul alb, de praf,
Spre zările-mpotrivă, ce cheamă : „vino ! du-te !“
Prin fuga-ncremenită în stîlpi de telegraf.

Aș vrea să-mi dai tu mîna, Ceahlăule, bătrîne,
Să mă ridici la piscul, de neguri mîngîiat,
Să măsurăm de-acolo distanța ce rămîne,
Ca să străbatem drumul de veșnicii uitat.

COCOȘI DE VÎNT

(1967)

COCOȘI DE VÎNT

Bat, nopțile, aripi de tablă,
Îi răsucesc aripi de vînt,
Să trîmbițeze spre pămînt
Sonore, sparte guși de tablă.

Spre zori piruetează-n gol
Într-o frigare inutilă ;
Aveau o creastă juvenilă
Galinaceii regi pe sol.

Acum sînt împărați de creste
De tablă, răsuciți de vînt,
Cînd provocați de pe pămînt
Cucurigesec către poveste.

O, păsări cu destin metalic,
Cocoși de vînt rotind în gol,
Ce soartă rea să fii simbol
Chiar dacă ești cocoșul galic !

NINSORI

Cînd mă ridic din negura pe care ai lăsat-o,
mă prind, mă înalță brațele negre ale stejarilor
și văd în adîncimea anilor copilăria mărunță,
fruntea viitorului își sapă linia cruntă,
luna arată profilul sever al cezarilor,
norii ating de pe coroanele copacilor negri,
albe giulgiuri, neguri pe trupul meu se desfac ;
fac încă un pas peste păduri albastre și tac...
Roțile reci ale timpului eu le ascult încotro se îndreaptă,
rece scrișnind peste prundișuri de stele. E-o goană
peste norii rotunzi, ca Ilie în carul de foc pe icoană.
Să nu cad în adînc mă prind de cozi de luceferi aprinse ;
pămîntul e-o amintire cu crestele munților ninse ;
milioane, oceane de mîini
leagănă adîncul pădurilor de alge,
umbra lor răsfrîngerea umbrei mele atinge,
livada de vișini din cer
cuvîntul o scutură,
ninge.

CLASICĂ

Moldovă, mă cuprinzi în stemă
și mă desfășuri pe coline ;
trece-n răsپăr de zibeline
oftatul vînt. Pierduta gemă,

În ocna sufletului meu,
n-o s-o mai afle tîrnăcopul ;
prin toamna ce-și răci uncropul
îi port caratele mai greu.

Dar într-o seară străluci-va
ca în adîncuri Orion,
și-atunci, iscată sub creion,
visarea împlinită fi-va.

Ținînd sub palme doi bouri
îi voi înfige pe hotară,
să stea sub veacuri iar și iară
urcînd spre nori străvechii muri.

CONJUGARE

Mă cert mereu cu omul sur
Că-l văd încremenind în timp
Lîngă o treaptă de azur
Pornită dintr-un sterp Olimp.

Mă cert cu omul legănat
Pe malul de la Elsenor,
Pierdut în vagul altui leat
Sub destrămări de vis și nor.

Mă cert cu omul orb și surd
Orbecăind pe drum deschis
Cu pipăiri de gînd absurd
Prin răsturnări de sens și vis.

Pe nențelesul frate sur
Îl cert și-l scot din mortul timp ;
Dacă-l conjug cu verbul dur
Îi trec tot sufletul în schimb.

VULTUR CĂZUT

Cei ce mă cred căzut și năpîrlit,
Dînd leșului iluziei tîrcoale,
Privind speriat orbitele ei goale,
Pe prea sărac răboj m-au socotit.

Săgeată dreaptă între pisc și poale,
Simbol de pe cupolă deslipit,
Cu aripi strînse vidul l-am trăsnit
Și prada-n gheare am simțit-o moale.

Dar nu a fost cadavru trupul greu,
Iluzia mai palpita rănită.
O stea de foc îi strălucea-n orbită,

Și-am smuls-o, și cu aripi larg întinse
Din smîrcuri am suit spre creste ninse,
Cum din adînc infern urca Orfeu.

SENSIBILA MĂSURĂ

Lui Taşcu Gheorghiu

Măsoară gîndul nu cu rigla alăturată la echer,
Dar cu sensibila măsură care apropie distanţa,
Precum într-un amurg praghez, sorbind un şvarţ, Apollinaire,
La Zlata Studna, pe terasă, cu gîndul naviga spre Franţa.

Pătrat polar şi cu recife de ceşti de şvarţ şi scrumiere
Stau sub privirea noastră albă în turnul răsucit de fum ;
Stăm prinşi în plasa amintirii şi regăsirilor, acum,
Prietenii antici cu palmares de navigări în alte ere.

Ciudaţi soldaţi ai legii sacre de pază primului solstiţiu,
La treapta care ne aduse în prelungitul nostru drum,
Să navigăm în turnul nopţii pe legănări, sub val de fum,
Fără să-i cerem frămîntării din suflet nici un armistiţiu.

NOAPTE BRUXELLEZĂ

Spuneţi-mi locul acestor brodeze
Care-au lucrat cu andrele în piatră,
Urcînd eresuri şi antiteze
Cu o fervoare-nalt idolatră !...

Turnul ce suie stînjiţi spre slavă,
Gotic, catargul de primărie,
Piaţa pătrată, de piatră, o navă
Oarbă de neagră, sau cenuşie.

Cînd se dezbracă, noaptea, sub lună
Mitologia de forme coclite,
Pe-acoperişuri, piaţa răsună-n
Medievalele ceasuri şoldite.

Unde, arcaşii, dulgherii, luntraşii ?
Casele breslelor toate-s închise,
Cine navigă cu luntrea pe vise
Spre aventura din veac, oceană ?

Trunchiuri sclerotice de catedrale,
Arătătoare de piatră, acuză
Cerul genezei, ziua, stînd moale
Cu transparențe de oarbă meduză.

Sub Notre-Dame de Sablon, sub o dală
Ștearsă de pași, Piter Brueghel pictează
Cu un femur cadrul gol — aiurează
Lespdea rece din catedrală.

În peisajul modern al cetății,
Blocul Martini, cu soarele-n creștet,
Roșu-l aprinde și îl descrește ;
Face cu ochiul singurătății.

CLOPOTELOR

Clopotele vieții noastre
Cresc volutele albastre.
Clopotele ancestrale
Aiurează somn de jale.

Celtice născute, roată,
Veacurile să străbată ;
Cosmic, clopotul albastru,
Gol, cobește a dezastru.

Din arămuri nerostite
Magic somn de stalactite
Dilatat în cercuri vaste
Ce-au încremenit albastre.

ATÎT !

De-ar fi numai atîta viziunea ; — în canaturi
Cînd s-o deschide ușa, copertă grea de carte
În care, stofe albe, elegiace paturi
Scriu un poem de umbră, de somn, de spații sparte,
Prin cadrul geometric să treacă un mesteacăn
Tărcat, un termometru-al esenței vegetale,
Să aiurez că-i umbra apropierei tale,
Ca-ntr-un declic de poză să te fixez, să treacă-n
Abstractu-nchipuirii ducînd temperatura
Să fie cald acolo-ntre nori și dealul verde
(E lege veșnică, — nimica nu se pierde !)
Pe deal, acum e soare, a înflorit răsura.

POEM

Ce rău îmi pare că nu te-am iubit
de-acolo, din haos, că te-am ocolit.

Eram o măsură fără măsură
n-aveam nici unul inimă, gură.

Treceam pe sub umbrele somnului, larg.
Pe sub galaxii de tăceri ce se sparg.

Fugeam răzlețiți pe sub streășina lumii,
n-aveam nici durerea, nici formele humii.

Treceam prin absențe de sensuri, se pare,
plinar calcinați pe altarul de soare,

o, fără fervori de mirabili incași ;
azi, misticei taine ofrandă te lași.

Același decor imprecis să rămâie,
leșii eterate și sori de lămâie.

Astrale obsesii ca-n Vincent van Gogh
prin vastul intens coloratul polog.

sau cosmicul spleen prin vecii mi-l plimb,
prin cearcăn lunar, prin saturnicul limb,

să nu știi sfârșitul și nici începutul,
să nu fi deschis o fântână sărutul,

adâncul iubirii cu apa ei vie...
Să nu port blestemul tău sfânt, poezie.

MONOTONIE

O, monotonie vegetală !
Copie a soarelui în brazdă,
Multiplicată
La depărtare egală.

Van Gogh
Izbucnea numai în șase,
Sau în patru,
Dar parcă întreg simbolul solar
Și floral a-ncăput
Așa cum le pictase
Într-o oală de lut.

O, monotonie superbă a verii !
Lanuri, elanuri
Pornite pe vânt,
De parcă același fir infinit
A pornit unduit
Către marginea serii.

O, monotonie a iubirii !
Același sărut,
Veșnicul rut...
Aceeși aripă suind
Căzînd rănită
Ca să coloreze mereu trandafirii.

ICOANĂ PE STICLĂ

Nu sfîntul anacronic, pe norii goi, de vată,
Nu stele colorate pe cer de chinoros,
Nici gestul, strîmb, hieratic, prin care se arată
O veșnicie scrisă cu-ncrucișări de os,
Meandrele prin trupul balaurului care
Ființa o perindă multiplicată-n chip
Ca să-mplinească legea de oarbă ascultare
Cu soarta ei întoarsă în vînt și în nisip ;
Nu scîlciata formă, naivă, inspirată
Pe sticla zugrăvită în veac, în Făgăraș...
Eu mă închin la noua imagine ivită
Într-un pătrat cu soare și ziduri de oraș ;
O sticlă încadrată de o fereastră mică
Prin bîrnele uscate de somn și de trecut
Deschide ochiul casei să vadă cum despică
O lanie de soare o poartă ca un scut
Și prin despicătura ca-n biblicile ape
Cum trece toată urma prin colorate mări
Și lasă Vavilonul căzut sub tîrnăcoape
Ca să atingă pasul transfigurate zări.

EVADĂRI ÎN PEISAJ APRILIN

Trenul, timpul, fug în abstract,
Gîndul ară realitate,
Răsună în traverse de ritm egalul tact,
Privirile îmi stau în peisagiu ancorate.

E o pulsație, din mine în motor,
Și plugul memoriei răstoarnă prin geam
La flancuri de fier despicata viziune ;
Rămîne-n fixitate numai un nor
Peste o pădure încă de cărbune.

Timpul, trenul, negru bolid străbate
Un pod, și alb, scheletul de fier îmi dă mirajul
Că podul, o mașină de dactilografiat,
Cu ixuri uriașe anulează peisajul.

Dar pe sub noi sînt arcuri de ape
Zvîrlind săgeți de păstrăvi spre izvoare ;
Cun a fost aprilie pe aproape,

Au căzut în adîncuri petale tremurătoare
Și s-au lipit de păstrăvi confeti vegetale.

Balul aprilie o dată pe an
Te bate cu confeti vegetale
Pe umeri, pe sîni, dar în păr și alean
Lăsară albă dungă căzutele petale.

Trenul și timpul iar fac virajuri
Care se întorc în noi, în uitare,
Și-n dactilografia-i enormă, podul mare
Cu ixurile albe anulează peisajul.

MARELE OPT ORIZONTAL

Clepsidră răsturnată, timp mort în nisipar,
Orizontală stare cu infinitu-n prag,
Simbol al neputinței și netrecut hotar
De unde înțelesul și gândul se retrag,

Un infinit numeric și regnul vegetal
Fulgerător oprindu-și desfășurarea-n timp,
Ca toată viața vie, se-neacă-n negrul val
Abisul cosmic — numai lunaticul Olimp

Pe care te-așezasem lângă închipuiri
Mai nălucește timpul și gândul, socotind
Ce toți socotitorii mărturisesc martiri
Ai îngrădirii minții... Dar eu te văd rotind

Culcată ca și marele opt orizontal
Acolo-n al minunilor vag ceresc regat,
Unde abisul cosmic își bate negrul val,
Clepsidră nențeleasă de moarte și păcat.

FLOARE STEARPĂ

Ca magii, grădinarii, în serele albastre,
Cresc stranii flori, le schimbă culoare și corole,
Le injectează seva abstractă din fiole,
Să uluiască ochii, decorativ, în glastre,

Enorme, din tiparul genetic evadate,
Cu o paletă nouă neîntîlnită-n floră,
Încît retina simte culoarea lor sonoră,
Uluitoare forme de vis, degenerate.

Golite de esența vieții creatoare,
Schimbînd ovare sterpe-n hibridele petale,
Sterile-n frumusețe, pîrînd artificiale,
Sînt monștrii de lumină și formă-n chip de floare.

În sera mea, în inima oarbă de iubire,
Eu te-am creat din specii de visuri împletite,
Ți-am dat culoarea vieții abstracte, netrăite,
Și te privesc, fantastică floare, cu uimire,

Că simt cum din atîta alcătuire strînsă
Din tot ce nu-i în tine și-i fără rădăcină,
Urci izbucnire falsă florală de lumină,
Corolă uriașă de foc bengal, dar plînsă.

În sera mea, în inima oarbă de iubire
Te-ai ofilit culcată în moarte vegetală,
Ți-am îngrădit culoarea cu semne de cerneală.
Dar forma, dar mireasma s-au șters din amintire.

APE TREMURATE

Cînd vor încremeni ploile,
Cînd își vor trage cortinele ceața,
Ne vom întoarce fața spre noile
Semne ce ni le face viața.

Orașul, proaspăt spălat
De fum, de scrum, de somn, de plictiseală ;
Aerul va avea gustul sărat
Al mărilor de poleială.

Diluviul cu sulite moi a bătut
Imense suprafețe lichefiate ;
În oglinzile acestea nu te-am văzut,
Apele te-au șters tremurate.

PORTRET

Din peană cum te zugrăvesc,
Scriindu-te rotund, te cresc ;
Rotundul liniilor tale
Îmi dau și cer, îmi dau și vale.
Ești tot ce dai, și dai ce-ți cere
Flămîndul jinduit de miere.
Ești călimara care poartă
'Tot visu-n apa neagră, moartă.
N-am mai avut așa culoare,
Din negru scris să iasă soare.
Prin neaua albilor tăi dinți
Trec zone-n zîmbete fierbinți.
Am să te scriu ca pe o icoană
De sticlă-n vis, făgărășană,
Tu, doina sîngelui meu sfîntă,
Care-n culoarea lui te cîntă.

ELEGIE CAVALINĂ

Cu hamurile lunii, ale vîntului,
fugiră toți caii Pămîntului.

Sunase cel din urmă nechezat
cînd amintirea i-a încălecat.

Au dispărut de-atuncea, parcă,
de cînd îi duse Noe-n marea arcă.

Pierdut ca potirul marelui Graal
mai rătăcește prin lume vreun cal ?

Chiar dacă sînt, par umbre cavaline,
năluci plecînd pe văi și pe coline ;

struniți de timp cu-abstractele căpestre,
doar frații lor în dăltuiri ecvestre ;

doar în legende și în poezie,
un început visat de herghelie,

Gran al lui Sigurd sumbru, runic cal,
Belerofon, Pegas și Ducipal,

ecuația de cal și zburătoare,
închipuitul roib Galben-de-Soare.

Din năvășii pustei câți rămân ?
În grajdul basmului un cal bătrîn.

Pe șesuri lungi, spre nesfîrșit pornite,
cele din urmă urme de copite.

Potopul, Inorogu-l schimbă-n cal de mare,
iar strănepot, sirepul fu blestemat să are,

și, sfîrtecat de lăncii și obuze,
eroul cal murea cu iarba-n buze, —

cu-ncremenitul, mare ochi de prună
privind cărbunii stinși pe tăvi de lună.

De cînd în slavă omul a suit,
calul uitat se reîntoarce-n mit.

Cu hamurile lunii, ale vîntului,
fugiră toți caii Pămîntului.

EMINESCIANĂ

Nu s-a pierdut întreaga vreme scursă,
Nu-i curcubeu mai colorat ca visul
Ce bolți dură la nesfârșit cu scrisul
Sub care-i un grăunte Marea Ursă.

Mărunt se-nscrie unghiul paralaxei
Din astru la pământ și la piciorul
Cu care-i măsurase visătorul
Vecia-ntoarsă-n legile sintaxei.

Eu nu știu dacă numai Berenice
Își despletise pletele pe brațu-i,
Când îl vînase pe Saturn cu lațu-i
Și sferile în cîntec ucenice.

Mai rătăcim sub razele lunare
Și moi, de zîna apei despletite,
Cînd pămînteana-i știmă ne trimite
Pe lacul lunii cercurile clare.

Pădurea de argint și de aramă
E leat de vers sub fum de epopee ;
Sub cerul cu stelara lui acnee
Oniric geamăt plîns-o dulce mamă.

Ne întregim din fiecare strofă
Răsfrîntă-n pleoape cu astrale gene ;
La vers, în spațiu-albastrelor poene,
Puneau mesteceni albă apostrofă.

Și-n tîmpla nopții cînd albește hornul
Veciei lui ce arde-n marea vatră
A inimii, peste cetăți de piatră
La fel de melancolic sună cornul.

TEIUL

De va muri strămoșul ținut în chingi de fier
Cu brațele întinse în poezia lumii,
S-o pierde rădăcina de vis în noaptea humii
Și mută va rămîne o arie sub cer.

Pe calea nebuloasei și-o legăna landoul
Cu roți de umbră timpul din gîndul lui răsfrînt ;
Doar roata lunii de va mai trece pe pămînt,
Făgaș de-argint să poarte în doliul lui Copoul.

De va muri poemul de cîntec vegetal,
Enorma liră neagră lemnoasă ce-nsumase
Un univers de cîntec, pe care îl cîntase
Însinguratul vieții și nopții de pe deal,

Eu văd venind toți teii cu fructele akene,
Ca niște negre clopote mute și mărunte,
Lovind în amintirea, ecou de largă frunte,
Păduri de tei, verzi lire de vis, eminesciene.

FRAGILA GEOMETRIE

Eu te cunun cu marea viață
Care spre limite mă poartă ;
Fragilei geometrii de gheață
Îi trec temperaturi de artă,

Fragilei geometrii de gheață
Ce-mi stiliza-n ianuar fereastra
Cu-o junglă de cristale-n față
Cînd noaptea o dubla, albastra.

SCRISOARE

Parisul, un panoptic de frumuseți tîrzii,
Un carusel de aur în orb vîrtej mă poartă,
Grădina pentagramă în care nu te știi
Adusă în magie pe ne-ncăputa poartă.

Castanii, după grilă, în parcul Luxemburg,
Și-au nimbuit cu sînge de aur frunza vie ;
Fîntînile pe clapele timpului mai curg.
Fîntîna gurii tale doar gura mea o știe.

În dantelarea turnului faimei, într-un fel,
Ca pe spaliere nervii-mi se țes și se încurcă,
Și gîndul ca un geamăt în culmea de oțel,
Adulmecîndu-ți timpul, fără nădejde, urcă.

INELUL DE LOGODNĂ

Inelul de logodnă e ochiul amintirii
Prin care trece un deget să-mi mîngîie destinul,
Să spargă nevăzutul pictînd pe gînd seninul,
Cînd din legende moarte dau sînge trandafirii.

Inelul de logodnă e visul dus în ceruri
Pe care fumătorul, absent, le proiectează,
Sau vîrstele concentrice — Teiul ce veghează
Pe lacul amintirii „vrăjit de sfînta Miercuri“.

Inelul de logodnă-i lassoul ce rotește
Căzînd pe coama neagră de armăsar sălbatic
Cînd se sfîșie-n cactușii pampelor, molatic,
Alb, cerul de ceruză, și-amurgul otrăvește.

Inelul de logodnă îi pune cearcăn lunii,
Și-l trage-ncet pe deget cu diafan oftat
Fecioru-nsingurării ce nu s-a ridicat
În piept cu vegetalele răni de vii petunii.

Cînd din legende moarte dau sînge trandafirii,
Absurd și anacronic e versu-n leatul nou ;
Logodnelor venete asemeni, zvîrl cadou
Inelul de logodnă în ochiul amintirii.

MARINĂ

Subliniat cu linii groase,
Amurgul meu e evident ;
E spartă marea în trident ;
Genuni albastre, trepte joase

Cobor pe ele mai agale
Decît un personaj de mit
Cînd dibuind și-a amintit
Pornind spre nedeschisa vale.

Ah, viața mea, de ce mă duci
Cu pași întorși spre amintire ?
Umbra-i țesută fără fire.
Spre umbră trebuie să te duci.

Genuni albastre, trepte joase,
E spartă marea în trident —
În umbră e un element
Ce cîntă trist cu note groase.

ANOTIMP ABSURD

Nimeni n-a cîntat anotimpul acela, deplin,
Acest pămînt, aceste daruri, acele adîncimi ;
Nici vîntul ce-ar fi sfîșiat ca o sabie
Pergamentul cerului palid de atunci,
Mătasea lunii lipită de toracele spațiului ;
Nu-i nici un cîntec deplin, să adun
Pămîntul din vis, pămîntul străbun
Și acea împletire în snop
A binelui și răului ;
Răul trecut prin laminoare purificatoare ;
Acest prezent — acest trecut — cu două frunți.
Un singur trup,
Această siameză-ngemănare
Ce nu mai poate fi desfăcută
De nici o apă tare.

Nimeni n-a cîntat atît de dureros de vesel
Umbra uitării smulsă ca tapetele vechi
De pe zidul încremenit al deprinderilor mute,
Lumina linsă de privirea astrelor domestice,

Ce părăsea doar la solstiții pragul,
Pragul de abanos al nopții duble,
Al nopții din trecut și din muțenie.

Și-acum să părăsim aceste salturi
Făcute fără trambuline hotărîte ;
Avem de stabilit unde începe treapta,
Întîia treaptă ce vizează ultima,
Pornind suita fără număr
A multiplicărilor vitale.

Cîndva, curînd, așa va fi,
Și trîmbițe de crini o strigă,
Cu focul aurului vegetal
Care a lins staminele naturii.

Cine-a cîntat deplin
Uitățile, chemările și sfîșierile
Pe care le întorc din straturile umbrei, serile
Pămîntului din vis, din timp, pămînt străbun
Al vindecării nemplinirii dacice ?

TABLIȚA NEAGRĂ

Ea a prăbușit toate bastoanele-nclinate,
Albe, ca noaptea rece le-a prăbușit pe spate.
Cîrligelor egale le-a-ncovoiat mînerul,
Și zac fără umbrele. Deasupra, negru, cerul,
Sau poate că sub ele ardezia se-ntinde,
Și în pătratul nopții caligrafia-mi prinde.
Am scris ca la-nceputuri, cu semne și cu puncte ;
Condeiele sînt sparte și vîrstele defuncte ;
Ea a muiat în roua zvîntată un burete
Și-a șters întreaga tablă a vieții din perete.

ILEANA SÎNZIANA

Frumoasă ești, patria mea,
ești cea mai gîndită iubită ;
de ce mîini ai fost tu gătită,
mireasă nuntită în stea ;
în steaua miresmelor calde,
a umbrei de aur căzînd
pe-o vale umblată în gînd ;
un golf-stream de holde s-o scalde,
eh ! patria mea, ce să-ți dau ?
nu sîngele care mă poartă ?
imaginea-mi vie s-o iau
din trecerea timpului moartă ?
îndoaie-mă arc de triumf
fecundelor ploi torențiale,
culorile lumii sorbind,
o vale legînd cu-altă vale ;
de ce mîini ai fost îmbrăcată
cu straiul țesut peste somn,
cum nici în balade odată
aleasă de crai sau de domn ?
mireasă nuntită în stea,
Ileană Sînziană
de grîu și de nea.

SATUL

Îmi aduc aminte de satul
în care mi-am despletit nopțile de somn,
unde mi-am împletit insomniile
cu lacrimi uscate ;
un stejar era acolo domn,
sau catarg cu velatûrile verzi și umflate
ale corăbiei stînd să despice cîmpiile ;
acolo am văzut întîi acel cal
roșu în amurgul de cupru,
alergînd pe o pajiște verde
pe cărările ca șarpele suplu :
cînd am simțit că-l voi pierde,
i-am dat aripi, ca lui Galben-de-Soare, strămoșu',
am proiectat în obscura legendă calul roșu...

Adoarme în mine satul
cu nemărginirea-i numerică ;
cu toți care au fost, cu cei ce or să vină :
sînt scriși deasupra, pe boltă, cu lumină ;
acolo-ntr-o ogradă de biserică,
m-am cununat cu o moartă domniță
aflată într-o tufă de mărită-mă-mamă ;

ca s-o urmez, mi-am pus aripile de șită
a'vechiului zidar, care-a rămas fîntînă.
Din amintirea ei mai flutură maramă,
cîteodată un nor, sau o pleopă bătrînă ;
de fiecare dată cîte o lacrimă...

Eu n-am mai fost pe acolo, dar satul mă urmează,
întrezărit pe cîte-o icoană de sticlă,
fiindcă sfinții
au nălucit în inimi, în văpsele,
cînd iconarii-și zugrăveau părinții.

TESTAMENT

Ferestre mari deschise-n cer visam la anii douăzeci,
cu un poem dinamitard surpam regate putrede de aur,
vinul dreptății mă-mbăta când îl citeam pe Kropotkin,
înaltul prinț, care lupta cu împărații, pentru gloate,
și nu m-am desbătut o clipă sorbind adînc albastrul vin,
și nici paharul cel din urmă n-am să-l arunc pe scînduri, poate.

Dar umbră stranie de fum ferită peste noi cum treci,
pui un zăbranic de-ndoieli peste visatele ferestre,
aud venind copite grele, grumaji încovoiați de taur
spre pieptul unde clocotea o inimă ca un ciclon :
azi am să scriu un testament asemeni lui François Villon.

Întîi voi șterge cu o cîrpă muiată în uitat cobalt
pătratul amintirii negre pe care mi l-ați pus în brațe,
cu degetul de var să scrie un grămătic întîrziat,
cu hieroglificele tăcerii săgeți sau filfiiri de rațe.

Ce voi uita, să-mi amintiți plimbîndu-vă sub umbra lunii,
și îndoiala să mi-o luați, cum ștergi cu palma bruma prunii :
acele zări spre noi întoarse ca pleoapele pe ochi închise,
care te țin îndepărtată și totuși ca un spin în carne,
astăzi le văd ca zugrăveala sub afumări de paraclise.

Erai o zodie pe cer, în mare stînd să se răstoarne,
erai fecioara din adînc, logodnica cu vâl de lapte,
din calea robilor cules, împodobindu-ți cozi de noapte ;
dar nu te-am adunat nici cînd
decît din șovăeli de gînd.

Călătorind în vechi vapoare, ați stat la țarm albit de soare,
și-n valuri ce de somn se sparg
naufragiat lîngă catarg,
ci pretutindenii am fost lipsă
ca o lumină în elipsă.

Dar aplecîndu-vă, popoare, peste visatele ferestre
unde sfîrșește timpul gras al nesimțirilor terestre,
voi să deschideți ochii mari cum îi deschid pe cozi păunii ;
ce voi uita, să-mi amintiți plimbîndu-vă sub umbra lunii.

Vă las o țară unde dorm în zale cavalerii roșii,
cu osemintele de fier, cu steaguri roșii de mătase,
cu fluvii triste care duc corăbii galbene spre cer
trecînd prin norii încîlciți de vînt, ca marea de sargase.

Suindu-vă pe puntea nouă ca să străbateți rîul negru,
să luați în val și vînt tot praful cu milioanele de morți ;

pădure fi-vor lângă ziduri de umbră cavalerii roșii,
cînd steagurile se vor zbate desfășurate lângă porți.

Vă las și vraful de poeme pe care le-ați citit pe brînci,
cu ritmuri negre ca și frații de lângă plug, și din uzine ;
din zgura mea, din ritmul lor, creșteau în coarne și belșug
burtoșii domni care descind în veac, în frac, din limuzine.

Vă las aceste gesturi mari cu care cresc albaștri munții
și curcubeul ca un pod sub care cad atîtea ape,
pămîntul copt ca un bostan dospit, sub coaje stînd să crape,
și gîndul lung înfășurat cu creierul în dosul frunții.

Întorși lângă albastrul chin,
spărgînd umbrile ferestre
unde mai geme timpul gras
al nesimțirilor terestre,

Întoarceți-vă cu soldații pe care îi ascunde norul,
cu scorpia și cu săgetătorul,
și deschizînd în cer ferestre, ca eu, la anii douăzeci,

strigați să plece de sub streșini vîscosul zbor de lileci.

1943

DOLOROSA

Îndurerat sînt pentru tot ce dispare
pentru eternități durînd o răsuflare
cît miruie lumina unui astru
sau izbucnirea moale dintr-un floral dezastru
îndurerat de clipa ce moare-n altă clipă
de umbra și tăcerea dinții cînd pruncul țipă
de storul ce se lasă pe ochi ca o aripă
cînd soarele din sînge în inimă s-a stins
și ești bogat cu somnul în largu-i necuprins
îndurerat de vorba care dărimă norii
de aripile sumbre ce simulînd cocorii
pierzînd din subțioară fatidicele ouă
clocesc pe lume veche coșmar de lume nouă
îndurerat de pielea ta albă ca o filă
pe care scrie moartea miresmei de zambilă
îndurerat de ochiul și pasul meu plătînd
ce va porni în moarte cu ochiul tău în gînd
dar fericit de mîna ce-a pus sigiliul pielii
pe fruntea mea pe care un zodiac e scris
a încropit mixtura de viață și de vis
eliberîndu-mi scrisul de semnele-ndoielii

FRUMOȘI — URÎȚI

Sîntem urîți ca pelicanii, dar în azur zburăm frumos,
descriem largi elipse albe, zăpadă caldă în plutire ;
o ! cearcăn la durerea lumii și creionat de fumul gros
vomat de rugul nebuniei aprins în somn sub omenire !

Sîntem frumoși ca plămuirea de rai — gîndim așa urît,
că gîndurile noastre forma cu colți și gheare o îmbie ;
o, ceas al umbrei, lasă storul, să nu mai lumine-atît
pîrjolul orb ce s-a întins și arde inima pustie !

AMARUL LAPTE

Mamelor, laptele nu-l îndulciți,
dați-i chinina durerilor voastre;
oameni ai morții, nu mai muriți,
păsări de foc renăscînd din dezastre !

Mamelor, laptele dați-l să-l sugă
iasmele negre, îngerii cu gheare ;
neagră ninsoare cădea-vor și-n fugă,
înebuniți de-alăptare amară.

Prunci ai iubirilor noastre zăcute,
înfometați lîngă sînul durerilor...
Vină lumina cărării pierdute,
veacul baladelor, visul oierilor !

VIZIUNE

E ca o pernă marea, albastră, din atlas,
și două lotci săltate la țărmul de argint
sînt parcă papuceii fetei, ce-au rămas
de-atunci în amintire, pe valul în alint.
E țărmul prea departe cu vîrstele din noi ;
de mult pierduți, acuma, par fabuloși papucii ;
brodați cu perle albe de lacrimi joacă goi
pe larg oftat de mare pornit din piept de fată ;
sînt două lotci papucii ce i-ai jelit odată ?
Îi văd, oftează marea... Foșnesc pe dealuri nucii.

STIGMATE

Mă vor dura perpetuu rănila pămîntului
ca rănila trupului meu ;
durerile fugind pe amintirea vîntului
întoarce-vor aripa spre mine mereu.
Lacrimile lumii mă vor arde într-una,
lărgindu-și valul pe-amîndouă obraze ;
e undeva o tăcere de argint rotundă ca luna
de unde se înalță pădure de raze.
Leagănă crîngul lumii mestecenii gemeni,
cercuri, umbre, cătușe pe carnea lor vegetală ;
imagini asemeni atîtor brațe de semenii
care-și înalță stigmatelile și cer socoteală.

SONETE

1

Dar e ca o cîmpie a dragostei, prelungă,
Începe nesfîrșirea de la sfîrșitul ei ;
Vreau, niciodată, pasul, acolo să ajungă,
Decît sub umbra celei mai sufletești femei.

Cînd se adună norii ca o năvală lungă
De hoarde asmuțite de vechi instincte, vrei,
Ținîndu-mă de mîină, să vezi cum le alungă
Nebunul mov ce sună albaștri clopoței ?

Pe scufă tu să-l mîngîi cu ochii și să-l lași
Să ne urmeze-n taină, că e nebunul serii
Ce ne ghicește toate dorințele din pași

Cînd pașii pun parafe pe pagina tăcerii,
Noi trei să fim pe-ntinsul cîmpiei de iubire
Treimea care crește un prunc în amintire.

2

Cînd te simțeam, prin buze, cu buze moi, cu dinții,
Acolo, în cutia cu nesfîrșiri de gînd,
Te-nchipuiam, la ceasul cînd trupul descărnînd
Rămîi un craniu, și te vedeam cu ochii minții,

Și n-am simțit nici groază, nici coasa suferinții
Că te gîndeam, cum ochii nu te-or vedea nicicînd,
Și sărutam vecia, iubirea sărutînd,
Cînd șerpilor nebuniei ne-ncolăceau, fierbinții.

Îți modelam în palme obrazul și simțeam
Cum desenează oasele chipul veșniciei
Cînd de sub buze dinții de lună-ți dezveleam.

De ar fi fost sărutul să nu se mai desfacă,
Să prelungim în moarte tăcerile stihiei,
Încremeniți, iar timpul pe lîngă noi să treacă !...

FÎNTÎNA

Unde-am săpat-o, oare, pînă la ce adînc,
Și cînd i-am pus colacul sub cumpăna de soare,
Găleata-ntîia cînd i-am umplut-o cu răcoare
Ca să ascult, trăgînd-o, căzuții stropi cum plîng ?

Și turmele de buze cît au sorbit-o-n timp ?
Și palmele, obraze cîte-au spălat cu lună ?
Strig peste ghizd, adîncul de amintiri răsună,
Luceafărul își sparge pe fund săltatul limb.

Mi-am aruncat privirea și chipul în fîntînă,
Și mă privesc, cu mine schimbînd priviri, și salt
Pe unda uleioasă, și nu cresc mai înalt ;
Lîngă luceafăr chipul meu spart vreau să rămînă.

Ca să întorc privirea cu alt obraz spre cer,
Să uit unde fîntîna săpată mă păstrează
În cleștele uitării și-al iernilor cu ger ;
Uitatul să nu suie în timp pe nici o rază.

POEM NESCRIS

Am smuls din gînd petalele negre-ale uitării,
Mi-am amintit de toate cum nu pot să le număr ;
E tolba grea cînd vremea ce-o știi stă lîngă umăr,
Cînd umăru-l apasă întreaga zestre-a țării.

Dormeau în noi vulcanii din geologia vieții,
Le clocotea ascunsă incandescența lavă,
Sub semnul amintirii cu legănări de navă,
Cînd gheizere de lacrimi le comprimau poeții.

Dar ne-au crescut corolele albe de lumină
Pe un platou de viață desfășurat de vis,
Se ordonează strofe dintr-un poem nescris
De-al cărui ritm și cîntec întreaga țară-i plină.

SCURT DIALOG CU TĂCEREA

Vorbisem cu tăcerea. Cine-mi șopti : Ascult ?
Un sunet din nimica nu s-a născut demult.
Întrebi pământul, norii, și cerul. Nu-ți răspund.
Cad cercurile apei fără de zvon la fund.
Nici largile balansuri a plopilor pe zare
Nu îți aduc răspunsuri din somn și nepăsare.
Cine ești tu și care ți-e rostul și menirea ?
Ești un cuvânt pe care-l șoptește omenirea ?
Atunci să fie vorba ca dăltuită-n piatră,
Călită-n focul vieții ca-n focul viu din vatră,
Cuvântul tău să spună ce-ai strâns, în ani, pe rînd...
Dar pentru toată zestrea cuvântul e plătînd.

NIMIC DESPRE DRAGOSTE

Vezi inima mai schimbătoare decît un cer la echinox
Și totuși kaleidoscopul culorilor din ea te scrie,
Imagine mereu aceeași cu-adaos de culoare vie
Și-n clipe cînd se prăbușește-n oceanul nopților de cocs.

Această inimă, stegarul prin bătăliile pierdute,
Tîrînd pe cîmpul de zăpadă reflexul sîngelui trădat,
Sub piatra de inel a lunii care-și dilată ochiul mat,
Pe degetul ce socotește armatele de vis căzute.

Această inimă, lucarna prin care te privesc în timp
Ca pe-o icoană înviată pornind din cadru-n depărtare
Ce te înscrie-n peisajul gîndit, cu formă și culoare,
Cătarea nu și-o aburește în rama rondă ca un nimb.

CHEILE SOMNULUI

(1 9 6 8)

NU TE POATE SMULGE

Silviei

Vezi, nu te poate smulge de lângă coasta mea
nici facerea-nnoită a lumii pe-altă stea ;
în coapsa mea, rămasă ca unghia în carne,
ca talpa unui munte — nu-i vînt să te răstoarne.

Sub pleoapa mea, neștearsă culoare zugrăvită,
icoană-n dosul sticlei din duh de sat ivită ;
ca să te șteargă, focul sau apa n-ar putea,
decît să-ntoarcă chipul săpînd în carnea mea.

DOUĂ CIFRE

E așa de rotundă vârsta mea,
Încît din cele două cifre care o însumează
Închipui două inele de logodnă
Ca doi atoli de aur
Pe legănarea gândului.

Una din cifre are un panaș
Care se-nclină moale și trist,
De parcă ar vrea să se lipească
De roata inutilă de vârsta omenească,
Însă rămîne-nconvoiată : e cifra șase, —
Tristețea doar o clipă-l legănase ;
Apoi a stat trufaș.

Ea știe că ești mîndră
De vârsta mea rotundă,
Încît din cele două cifre care o însumează
Dorința noastră desenează
Două inele de logodnă.

AMINTIREA PĂMÎNTULUI

Duceți-vă pustiului cu crini de somn în mînă,
Absurde procesiuni de îngeri, preraphaelite ;
Ca frescile spălate-n orbire să rămînă !
Plecați pe culmea stearpă cu amintiri în rucsac
Rămas la coborîre ca o cocoasă goală !
Să fiți destrămate, venerabile bărbii,
Albă furtună în agore antice,
Încremenite, oarbe, lungi, demnități cioplite
Din treapta prăbușirilor romantice.
Dacă nu mai puteți încovoia curcubeul,
Dacă nu mai puteți îndrepta potcoavele golfurilor,
Dacă nu mai puteți deschide evantalii de păuni,
Absurdele priviri încremenite ale visului,
Dați-vă trei pași înapoi,
Dați-vă de trei ori peste cap,
Intrați în pielea lupului cu ochi de jad,
În blana ursului paznic lăptucilor albastre, lunare ;
Sub pădurea de os a cerbului împănat cu pietre scumpe,
Sau în platoșa stranie a oamenilor zburînd
Prin interstii stelare
Legați printr-un cordon ombilical
De amintirea pămîntului.

JOCURI ÎN CRISTAL

În cristalul nemărginit al tăcerii
Toate erau reflectate
În dedublări repetate.
Am încercat să le adun în mănunchi,
Să le întorc în starea lor inițială,
Unică ;
Imaginile s-au desfăcut una din alta,
Parcă le spărgea lumina cu dalta.
Am urmărit atunci nehotărâta lor procesiune ritmată ;
Le-am părăsit cu o teamă nelămurită
Să nu mă dizolv în acea destrămare-a viziunilor ;
M-am întors recules oprindu-mă iarăși asupra
Singurei mari certitudini a vieții ;
Am regăsit în ea mănunchiate
Toate imaginile după care alergam destrămându-mă.
Viața ! Strigat-am, și au vibrat
Toate timpanele sonore-ale gândului.

TOTUL RENAȘTE CU MEMORIA

Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă :
Cheltuitor de vis, avar de amintiri.
Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri,
Dar ceru-ți face semne cu larga lui aripă ;
Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă.

Cheltuitor de vis, avar de amintiri,
Ia tot colanul serii, atîrnă-l de grumazul
Statuiei de lumină care și-a-ntors obrazul
Că întîrzii privirea sub șold cînd o admiri,
Cheltuitor de vis, avar de amintiri.

Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri,
Dar dincolo de ziduri vibrează orga vieții,
Dar dincolo de trepte-n marea dimineții
Ca-ntr-un plămîn mecanic exiști și mai respiri,
Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri.

Dar ceru-ți face semn cu larga lui aripă !
Peste cetate-n țară e veac de semne mari ;
Aleargă nori, și vîntul lungește albi ogari.
Încremenești în vîrstă și ancorat de pipă,
Dar ceru-ți face semne cu larga lui aripă.

Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă ;
Avar de vis, coboară din munți de amintiri
Și ancorează-n sîngele singurei iubiri,
Cînd îți deschide golful cu calda lui aripă ;
Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă.

VIZIUNE ROMANTICĂ

Cu pînzele gravide sub orizont și vînt,
Urcînd din scoica palmei lunarele otgoane,
Foșnind, trecea pe creste un Pacific de goane
Și dispărea pe fluviul lacteelor întoarceri
Sub ploi de perseide din siderale stoarceri ;
Un Briareu de spaime stătea să le înhațe,
Cozi de comete moarte li se culcau pe brațe
Corsarilor de ceață uitați în zestrea serii,
Și-n scoicile marine chemau din veac matrozii.
Furtunile și moartea unindu-și antipozii
Trăgeau vase fantomă cu nevăzute mîini,
Și-n cimitir albastru și ud lătrau ai mării cîini.

PROLEGOMENA

Transcriu cuvinte încrustate în galaxii de insomnii ;
Rubine sfărîmate, decapitări de hărți
Descoperite lângă faleze viorii
La tropicele vieții și ale morții pure.
Dar navigînd în cerul îngrămădit sub cărți,
Am auzit că-n somnul cetății vechi și sure
Oftează subterana tăcere de pădure.
După preliminarii e abolit tot restul.

PĂDURILE APOCRIFE

Odată au fost scrise în amintirea lumii,
Plantate în abstractul geografic al tăcerii.
Imaginea lor ștearsă de umbra adierii
N-a prins durată nici cît pe valuri voalul spumii.
Ca umbre lungi de neguri trecînd peste recife,
N-au trunchiuri, nu trag seva-n fluida rădăcină ;
Frunzișul lor e-n stele — și, moarte în lumină,
Dau foșnet trist în inimi pădurile-apocrife.

INVITAȚIE LA CĂLĂTORIE

Sufletul meu te voi purta departe :
Călătorie ce-o aștepți de mult,
Visată prin oniricul tumult
Cu pendulări spre viață și spre moarte.
Vom trece prin livezi cu fructe translucide,
Cu savuroasă carne de idei,
Prin nevăzutele păduri albastre,
Păduri de amintire fără umbră ;
Vom naviga pe fluvii desenate
De pensulă muiată-n antiteze
Cromatică — prin adânciri sinuoase,
Rămase cu tiparul geologic
Al șerpilor din timpul mitologic.
Sufletul meu cu aripi negre-ntinse,
Ștergându-ți umbra peste creste ninse,
Cînd lung planezi să te desfaci din nori
Cu ochiul vulturin sondînd comori
În strat abstract, în faldurile Geei,
Și-n ondularea caldului pămînt,
Moale pornind seismicul frămînt
Din amintirea albă a femeii.

CARTIERUL COPILĂRIEI

Copilăria mea : creste de acoperișuri,
trîmbițări de bitum peste mahalale ;
de-a lungul străzilor se ofereau buchete de oțetari
unor dulcinee imaginare.
Ziua curgeau cu fluviul de piatră, amare,
miresmele.
Introversiunea anilor amari !
Noaptea înaintau peste pietrele cubice de granit
infante oarbe tîrînd trene pestilențiale,
cum înaintea lor deschideau drumul spre infinit
calești de aur schimbate de vrăjitoarea mizeriei
în infame cotiuge coșciuge ;
fugeau din calea lor și umbrele oamenilor
sugîndu-se-n imensa mare de umbră a nopții...
Totuși era și-n asta poezie !
Cînd rechem acele nopți, cu memoria,
acele zile,
absoarbe meningeol olfactică
fiorul miresmelor sălbatice,
al duhorilor imunde.
Pastelizate, stridențele cromatice
de Troile suprapuse ale vîrstelor de praf

arătau mahalaua paragină
ca o imagină
sensibilă de Fantin-Latour.
Luna, soarele erau rotunde,
afară de eclipse, afară de lacrimi.
(norii copilăriei, zăpezi de cearșaf,
dubioase zăpezi, cenușii zăpezi !)
Cîrciumi, cîntece, capete sparte,
lumină, dragoste, moarte !
Panopticum de mahala,
copilăria din lacrima mea.

FĂRĂ LACRIMI

Luptă-te cu tine însuți,
Ca vîntul răsucit, fără nori ;
Îneacă fără lacrimi plînsu-ți,
Ascultă incendiul de la cîntători.
Ascultă crestele sîngerînde
Ale cocoșilor altor vieți,
Răsuțește gîtlejurile plăpînde
Netrăitelor dimineți ;
Și tu, tu nu te mai clătina
În atîta mare fugită cu fluxul ;
Luntricele privirilor nu mi le sfărîma ;
Și înecat o să ajung la tine,
Cînd pe nisipuri de aur aşază refluxul
Naufragiații de care sînt mările pline.

BĂȚĂI DE TOBE

Băteau tobele tîmplelor în jungla memoriei.
Ce destrămăre-n simțuri, în amintiri !
Băteau ghionoaie pătate cu sînge pe gușă
În arbori lungi ca lumînări subțiri ;
Băteau pumni fără carne-n trecut ca într-o ușă ;
Mă durea că nu puteam să mă ridic din trecut.
Să deschid ușa, să mă integrez în măsura de timp
Ce mă chema cu iutele miros de iederi strivite.
Dar mai cumplit m-a durut
Tăcerea pe care o bănuiam venind din golul istoriei.

CAPCANE

Am despicat arborii pădurilor
Închipuind crăcane capcane,
Să se încurce barba timpului în ele,
Dar străveziul timp s-a smuls,
Nevăzutu-i chip
A rămas tot spîn ;
Apare imberb prin străvezimile mele.
Îl urmăresc, cînd și cînd, pe ornice mute de stele :
Azi noapte mi s-a părut că aud timpul..
Nevăzutu-i chip
Se strecura în clepsidră prin nisip ;
Eu... eu îmbătrînesc,
Trec. Mă depărtez,
El rămîne.

Cu ochiul nou al dimineții
Urmez spre capăt brazda vieții,
Și semăn în adâncu-i rost
Ce n-am cuprins și ce n-am fost.

PORTATIVE DE CERNOZIOM

Nu mai știu streășinile iernii
Sticlindu-și colții albi de morsa ;
De pe troianul cald al pernei
Las zborul larg al viselor să

Înconjure pământul, cerul,
Pe unde-n ample traiectorii,
Și închegat, din vise, fierul,
Spre stele mari sfîșie norii.

Întunecata crustă rece ?
Lumina, ca un plug, o sparse ;
Brăzdarul soarelui, cînd trece,
Sub el sînt brazde negre-ntoarse,

Nenumărate portative
De cernoziom, pe care scrie
Sămînța notele votive ;
În orga holdei, simfonie.

ADUNĂ-TE

La vârsta amintirii, a lacrimilor plînse,
Adună-te cu vreascuri, cu frunze ce căzură
În anotimpul toamnei adînci care se stînse,
Dar nu culege verdea, venenica datură
Ce crește-n umbra oarbă a dușmăniei tale ;
Pocalul vârstei drepte cînd l-ai băut socratic,
Nu-ți mai întoarce somnul pe negrele sandale,
Să-ți coloreze fruntea amurgul de jărat.
La vârsta amintirii, a lacrimilor plînse,
Risipă fă-n comoara avar îngrămădită,
Și dăruie-le celei ce vatra nu ți-o stinse,
Întîia încălzind-o, deși tîrziu sosită.

PASĂREA TĂCERII

Aveau atîtea șoapte toți plopii astă vară,
Atîți fiori de moarte, în frunză, toamna, iară...
Strălucitoare, steaua a explodat în vers,
S-a prăbușit din geană și s-a strivit sub mers ;
De-ai fi pășit cum pasul îl faci să treci izvorul,
Ar fi rămas lumina, nu s-ar fi spart ulciorul,
Și apa nencepută ar fi rămas în el
Cu ochiul de la gură jucînd ca un cercel.
Acum e dealul galben și plopii goi de frunză,
Și pasărea tăcerii nu știe să se-ascunză,
Iar cîntecul ei galben ne vine din departe
Cu trilul adierii ca un oftat de moarte.

și de acolo venind
soarele meu se întoarce
cînd ca o spumă se-ntind
pe românescul tărîm
turme de albe mioarce.

SOARELE MEU

Soarele meu rotește departe,
soarele meu se aprinde
peste vecii suferinde,
dincolo de moarte.

Soarele meu,
cerul obscur cu marea-l împarte ;
fasciile razelor lui
sînt împletite cu clipele lumii
spartele lespezi
maicile valuri
și născătoarele spumii
cald fecundate de lăncii primordiale
generatoare lungi de lumină —
și hohotind abisal
pe-ncoronări boreale.

Labele albe de urși
îl despletesc pe banchize,
apele anilor scurși
tremură coame de brize,

DESPRE UNELE LUCRURI

Despre o geamandură gemînd în larg,
despre o geamandură,
despre chinul ei inconștient,
despre geamătu-i fără gură,
despre ritmul unui catarg
legănat spre cadențele zării,
metronom care numără lent,
grav, măsura cantatelor mării ;

Despre bătrînii stejari ancorați
vegetal pe-o faleză de cretă
cu velatură de nori navigați
pe o mare-n amurg violetă ;
despre plaja, cordonul de aur
care coastei încinge mijlocul,
despre mitic-olimpicul taur
Europei forțîndu-i norocul ;

Despre steaua de mare ce urcă
pe curenți subacvatici împinsă,
la o treaptă de glorie turcă,
ori luceafăru-i spart ca aluna,
ori e smulsă din cer semiluna,
cînd se schimbă din verde-n albastră
iarba cerului luată în furcă ;

Despre iarba de mare amară,
care-o paște sub trupul tău somnul,
cînd cu vînată umbră pe țară
trece timpul plecînd întru Domnul.

Mi-e somnul împlinire vie, doar
Cînd moi făpturi de fum mă iau de mînă
Să mă aplece peste o fîntînă
Unde frînturi din tine cînd apar
O clipă, se topesc prin fulgi de lună.

SOMNUL MEU

Somnul meu e-ntotdeauna trezire ;
Cînd trupul se-ntinde lenifiant, letargic
Suit din plasmă și închipuire
Ionizată-nalt de sorii sîngelui,
Evoluez în spațiul fără umbră,
Vorbînd fără ecou, murînd simbolic,
Erou în drame fără dimensiune
Între decoruri de incerte moaruri.

Somnul meu e întotdeauna trezire ;
Ca somnul tuturor, ce se împarte
Între odihnă și nceput de moarte ;
Al meu e joc absurd și amintire,
E rîu de sînge, stea de apă vie.

E somnul meu o despletire lungă
De nebuloase fără de-nceput
Pe care-i pasul timpului pierdut
Cu cel din urmă nesortit s-ajungă
Lăsîndu-și pe neîmpliniri tiparul.

SOMN

Somn, gîndire a morții oarbe
oprită-n pragul nudei dimineți ;
trec cu umbră vînată ereți,
sorbul din negre adîncimi ne soarbe.

Fazani de zări, cînd fulgeră, se sting
făclii cu flăcările negre,
fiicele nopții — Erinile negre
cu plete cenușii pămîntu-l ling.

Somn, leagăn orb de spaime, de vise,
nămol mulat pe circumvoluțiuni ;
din absolutul gol se nasc minuni
de șolduri fulgerate, mai curate ca petala florii de caise.

TOTUL E POSIBIL ÎN SOMN

Pasărea aceasta care stă pe umerarul meu de haină
e o lozincă bicoloră a lumii nedimensionate ;
eu cred că o visez fiindcă șuieră a pagubă,
că mierlele-au fugit pe aripi fluierînd mirate.

Umerarul e gol, că mi-a-mbrăcat vestonul
această pasăre absurdă a lumii nedimensionate,
în alb și negru — nu-mi pasă de haină,
hainele uzate le dau telalilor — sînt vesel,
fluier — mierlele-au dat tonul.

În orice caz, era zadarnic să-mi fure haina zburătoare
în alb și negru — că sacoul avea, și alb avea plastronul ;
acum, parcă mă văd zburînd că ne confundă depărtarea,
mătasea somnului de aur a-nfășurat rotund coconul.

Acum e somnul cît sămînța de mac, dar spațiul se desface
și mă-ngrozesc de nălucirea ce-a stat cuprinsă în grăunte ;
săracă e închipuirea cînd umbrele încep să joace
și neștiută urcă groaza cînd se deșteaptă-n somn sub frunte.

Această pasăre absurdă ce-a stat pe umerarul meu,
și care, albă-neagră-n haina ce mi-a furat-o se răsfată
și fluieră o arietă — prindeți-o, pentru Dumnezeu !
E coțofana hoată !

VIS GROTESC

Călătoream, pe-o pernă ținând obrazul drept.
Mi-am pus, din câmp, o floare a soarelui pe piept.
Se rotunjea o cafenie lună plină
Rotind simbolic cald heliantica-i lumină.
Moi, spițele ei galbene, gene vegetale,
Au veștejit cât floarea pe piept a dat tîrcoale ;
Și luna uleioasă cu miezul cafeniu
A lunecat sub coaste, încet, fără să știu ;
Pustiu aflase cuibul și inima plecată.
Ce straniu ! Nu știusem s-o fi pierdut vreodată...
N-avui pentru altarul pasiunilor un cult ;
Dar deprinsesem gestul cu dreapta s-o ascult.
Am pipăit rotundul cu fruct în neagră teacă,
Smulgînd, am dus la gură, și a-nceput să-mi placă.
Zvîrleam în urmă, goale, semințele pe sol ;
Cînd se sfîrșea cîmpia, rotundul era gol...
Deprinsă, mîna dreaptă ; a pipăit pe turtă
Solara floare stearpă și inima în burtă.

NECUMPĂNITUL CÎNTEC

Mă căutai în laptele de ceață,
să mă găsești în diamantul pur,
în lacrima ce împietrește-o viață,
în somnul generos fără contur.

O, nu mă căuta în amintirea
ce își lățește dilatatul limb ;
pe suprafețe moare împlinirea,
dă veșnicia spre adînc în schimb.

Mestecenii stau retezați de noapte
cu pauza zăpezilor de scoarță ?
În apa lunii și în căi de lapte,
ca niște colți elefantini, pluti-vor.

Printre mesteceni nu pleca la ceasul
cînd se întinde stare lenifiantă ;
în praf lunar o să-ți dispară pasul,
și corintiana floare de akanthă

frumosul verde-o să-l preschimbe-n geamăt,
sculptată-n capiteluri de durere ;
nu-i nici cuvînt, nici nuanță, și nici freamăt
oniric vegetala-ngenunchere.

Din tot ce nu-nțelegi, să se desfacă
inelul mut al încastrării tale,
și pe segmentu-i plat să se petreacă
necumpănitul cîntec plin de jale.

CONFLUENȚE

A deschis brațele și a pornit spre paralela 27 ;
își desfăceau în urma lui porumbii,
din scutece verzi zîmbetul dintîi de lapte,
simțînd ironia naturii, a zîmbit și el,
erau brațele lui, nu aripile lui Ariel
scuturate de soartă
peste o mare moartă.

A deschis palmele crezînd să apară stigmatete ;
căuta o Golgotă, se-ndrepta către nord,
o corabie ascunsă într-o migdală de fiord
îi nălucea o cruce, era neagră, o vedea de aur,
un orfevru cosmic îi mințea caratele.

Altul a întins buzele, a fluierat către sud ;
sunetul a urcat, a coborît peste gorgane
ca un șarpe pe rotunjimi de nud,
ca o mireasmă de pulpe pe lîngă volane.

Cineva a oftat cu fața la pămînt ;
a visat în adînc o mască de aramă,
a rămas împietrire hieratică de sfînt
cu vedenia schimbării la față pe năframă.

Le-am știut, le-am chemat în memoria inimii
despărțite gesturi — pe consore cadente,
căutări, disperări, confluente,
rînd pe rînd îngroșînd
fluviul timpului.

AGRESTA DIGRESIUNE

Dulce, amar,
amar de dulce ;
nu scăpăra din amnar
cînd luna vrea să se culce.

Lasă somnul tutunului
în marea băsică a nopții ;
s-au îmbinat parantezele lăstunului
trecînd peste dinții porumbului, coptii...

Îngăduie-mi agresta digresiune.
Fum de botanică și geologie...
Dar încă îmi cîntă a minune
tezaurul din copilărie.

Dulce, amar,
amar de dulce,
luna-i acum la pătrar,
amintirea dă să se culce :
dulce, amar,
dulce.

EHEU FUGACES !...

Grăbită linie albastră. Grăbită tăcere.
Grăbită absență. Leneșă lumină de miere ;
nestăvilat tot ce îneacă.
Imaterial, descifrînd, anulînd materia.
Se închid peste tine jumătăți de sferă
ca o nucă seacă.

Zebre de nopți și de zile alternînd
fug fără finit.
Gonite de marele tigrul al spaimei
sfîrșitului — însă sfîrșitul
carusel alergînd
se adîncește în infinit.

Grăbită linie albastră
grăbită tăcere
grăbită absență.
Leneșă lumină de miere.

LIMPEDE VEDEAM

Limpede vedeam în privirea ta,
limpede vedeam în limfa obscură.
cînd întunecată se desena
voluta iubirii desenată pe gură.

Rotunda rodie albă a sînilor,
înşurubată-n mărgean, fiecare
îmi lumina pădurea plămînilor
mişcată-n furtunile din răsuflare.

Ah ! vină luna ca să despice
trupul, ţărîna caldă din zodii
ca să împartă în dreapta, în stînga
nedomolitele, albele rodii.

Dă-mi iarba ierbilor, maică natură,
nu să deschid, ci să-nchid nepăsarea,
ca printre şolduri să-şi crească vîltoarea
voluta iubirii desenată pe gură.

PASĂREA NEAGRĂ

Pasărea neagră a întins aripile,
a cuprins în parantezele de smoală
o jumătate a planetei ;
cu ciocul ei de iodoform
îşi ciuguleşte fulgii de neant
ai subaripelor
să se despăducheze ;
atunci cad stelele.
Atunci cad stelele ;
pasărea neagră dă să picoteze :
cu capul, moţăind, numără trecerea clipelor,
clipeşte din ochiul mat, obsedant,
pulsînd un luceafăr inform.
Negru, violet-pal pe imensitatea paletii ;
în mări, în oceane de cerneală,
pasărea neagră îşi moaie aripile.

DANIE

Taie-mi, închipuire, miliarde
de creste de cocoși,
catapultează-le în spațiu
să văd orizontul, nadirul cum arde,
cum din viorii apar luceferii roșii ;
taie apoi aripile,
atîrnă-le de umerii viselor mele ;
văd că le-au întrecut clipele,
le-au căzut brațele grele ;
taie apoi picioarele,
picioarele acelea galbene, goale,
cu solzi, cu gheare ;
ale mele au înțepenit
în domestică uitare ;
mai dă-mi și pipota lor
care macină grîne și pietre,
să pot să mestec și pe viitor
cărării, leșiile stinselor vetre,
să pot mistui mai departe
tainul vieții, vorbele moarte.

LA NORD DE ALDEBARAN

Nu veți afla nicăieri un ocean
și nici împrumuta clara viziune
să străbateți milioanele de leghe, căile visate,
pe unde o nemărturisită minune
m-a suit la nord de Aldebaran.

Spre acolo, lunare autostrade
așteptau rachetele viitoare ale marilor elanuri ;
dar ați rămas lângă caii negri din clanuri,
lângă armuri putrezite ;
pe fiecare unghie purtînd șarade,
sacerdotal întindeați brațele fără răspuns.

Dar pe mine, simunul căii lactee
m-a ridicat adeseori și m-a-ntors ;
făpturi cît canadienii Sequoia Sempervirens
au fremătat adesea lângă creștetul meu,
pentru toate halucinațiile am auzit scrișnind cîte o cheie...

Un gest să reteze cercurile cedrilor
în creștere, pe-ncetineala miilor de ani,
aș vrea un strigăt ca să bată cui în depărtarea
fără zid a timpului,
catarg nemăsurat ca să străbată marea
spărgîndu-i placidul obraz, sau dementa grimasă a furtunii,
atît de suit cît să tragă în țeapă pîntecul lunii.

Savanelor clocotitoare
foșnind între moarte și soare
au vrut să mă smulgă, să mă arunce în bălării de maidan,
dar pe mine simunul căii lactee
m-a suit dincolo de steaua Aldebaran.

Vedeam de acolo rotunda noțiune
cu istorie, cu sfinți, cu orașe,
cum își leagănă pruncul în fașe,
pe care o putredă mînă pecetea își pune ;
nu arată nici un ocean
drumul întoarcerii din Aldebaran.

Miini potrivesc, incandescente ca soarele,
noilor ornice arătătoarele ;
toți cîți au stat lîngă Lazăr în lințolii,
păcatele grase revărsate-n fotolii,
vor întinde palmele ce le-au ascuns,
le vor duce din spații, fără sfîrșit, fără răspuns.

Vor bate cu pumnii în pieptul stejarilor,
închisă rămîne-va poarta pădurii,
va fi de scamă ecoul, glasul de ceață în peștera gurii.

Nu veți afla nicăiri un cuvînt de descîntec
să ridicați din oceane noi continente,
de-ți mîngîia vreme de veacuri globul pe pîntec.

Fantoma ce-și lasă pe viețile noastre marama
ascunde metafora oftată în ceasul albastru,
corabia încremenită a lui Vasco Da Gama,
fremătătorul ocean peste pădurile de mirodenii.

Voi veți rămîne lîngă caii negri din clanuri,
lîngă zăbala destinului vostru domestic,
sub corturile pătate de luna searbădă
cu nevindecate aleanuri.

Dar pe mine simunul căii lactee
m-a suit la nord de Aldebaran,
să navighez pe răsfrîntul ocean
mîncat de stelara, strălucitoarea acnee.

Acolo m-am văzut cum aș fi vrut să fiu,
nici sfîrșit, nici început, nici tîrziu,
alăturat formelor veșnice
ospățului cu stele în sfeșnice.

Acolo mi-am auzit sumbra
tăcere a glasului mort
și jalea materiei care o port
pînă cînd în valea uitată îmi voi pierde umbra.

Am lăsat în urmă o stea cu patruzeci de fîntîni,
patruzeci de ani adînci ce se pierd în izvoare,
văd soarele, un ban de aur, pe fund, în fiecare,
văd luna din copilărie, neatinsul corn de argint,
pe încremenitul rotund roua prelinsă,
aud glasuri care strigă de sus
părerii ce răspund de jos,
întreb rotundul verde, veninos :
apele clare unde s-au dus ?

Erau făpturi făcînd semne de zăpadă,
altele cu carnea de banane,
dormind în cercuri concentrice tot mai la fund,
spărgînd oglinzile, repezind uragane.

Totuși, navigînd din ocean în ocean,
cu ancora în nori ca vasul fantomă,
lăsîndu-vă în porturi în vechea Sodomă,
plutesc la nord de Aldebaran ;
plutesc lîngă steaua aceasta ciudată,
cu vremea uitată, cu inima beată,
cu tot sensul tragic închis într-un coturn
cu care-aștept să calc inelul lui Saturn ;
pe rotunda pustie siderală
să umblu la nesfîrșit după mine.

Aud de acolo nechezînd caii negri din clanuri ;
în târgurile voastre moartea întinde tarabe de iarmaroace ;
între pămînt și Aldebaran trece fantoma cu hlamida de pace
ciuruită de stele ;

văd în adîncuri mîinile voastre frămîntate,
halucinate ca milioane de stele de mare,
sînt roșii de atîta așteptare.

Dar dacă arată vreun ocean
drumul întoarcerii din Aldebaran,
voi fi solul vostru de groază ;
culcați în paturile voastre de lut
nu ați văzut ca mine, nu ați văzut
în marele copac al vieții moartea înlănțuită ;
coasa atîrnînd a rămas,
legănată limbă de ceas,
sfîșie numai timpul, purpura dimineții
bătînd goală măsura fatală.

Nu se mai îneacă nici o corabie,
din vîntre iese alb tăișul de sabie ;
am văzut moartea înlănțuită,
albă de ciudă între crengi de mărgean uriașe
în copacul oniric în care fiecare frunză
e un hrisov nescris pe care îl citesc tăcerile.

Voi fi pentru voi solul de groază ;
pe-o rază din Aldebaran dacă cobor
cu pasul în lut, nu mai mor.

Atunci vă voi auzi șoptind prin toate trestiile lumii,
foșnind formula magică
prelung peste pădurile apelor,
cercetînd norii călărind șeile munților,

moartea înlănțuită chemînd-o cu jale
să cosească steaua fără moarte, steaua tragică.

Atunci, coborînd cu zîmbetul lunii pe vale,
veți asculta împăcați sunetul sabelor ;
ieșind din corturi,
fugind din porturi,
suind lîngă Babel spirale de turn,
mai săltați cu o șchioapă al spaimei coturn,
cînd steaua va suna clopotul rece,
nu veți rămîne, veți trece.

Dar eu, crescut pe disperarea veacului,
mi-aș vinde sufletul dracului
sau umbra ca Peter Schlemil celui mai nepipăit zaraf,
să pot să mai umblu pe planeta de praf,
să merg lîngă caii negri din clanuri,
să-mi clatine norii smucindu-și dîrlogii,
lăsînd orbilor chinul că nu mai văd șoimii,
să ascult cum coboară pe trepte ologii.

Cu ochii întorși către steaua Aldebaran,
călcînd cu ecou peste schelete de stanțe,
corăbiile trimise la Capul Bunei Speranțe
să le știu legănatul cimitir în ocean.

1944

DOR STERP

Unde ești galbenă sămînță — în cuta ogorului ?
Uscatul gînd pîndește germinarea.
Setea noastră soarbe freamătul — marea,
și nu întîlnim buza ulciorului.

Stă lîngă plută jalea feciorului,
pasărea veche geme în fag,
aburul tău a fost supt peste prag
spre steaua din horn a vrăjitorului.

Pluta pe Bistrița neagră a cerului
pluti-va repede spre Orion,
să te arunce palid plocon
în toancele inimii, inima gerului.

Unde-i, ah ! inima din începuturi
topind anii, florile din minereuri ?
Munții renunțării prin defileuri
trecerea stearpă ne-o țin sub scuturi.

1946

SUB STELE NESPUS DE PALIDE

Toate acestea le vei uita odată...
lăsînd în urma ta, cum toamna lasă pale de fum,
cortegii de gesturi pierdute între stranii năluci,
stele nespuse de palide vor întreba : unde te duci ?
Vei lăsa în adîncuri clopote scufundate
care vor vibra din cînd în cînd în somn...
Peisajul acela va fi pustiu,
dar învăluit într-o ceață fără culoare
prin care vei auzi venind către inima ta
presimțirile ca niște făpturi cu putere de grai ;
mai chinuitor nu vei afla nici unde un rai
și mai apropiat iadul albastru al viselor ;
copacii teatrali ai marilor disperări
vor deschide larg brațe să te cheme, să te respingă.

1945

FANTOME DE VÎNZARE

Dar unde s-au topit fantomele castelelor,
lăsînd gol spațiul legendelor ?
Toate au lunecat peste umbra stelelor
către nedefinitele zone ale uitării ;
rătăcesc pîcle deasupra mării...
Uneori ți se pare
că surprinzi în aparițiile semenilor
jalnice fantome de vînzare.

Heralzi străvezii, de fum, cu goarne roșii,
suiți pe negre metereze,
țin toate vîrfurile rozei vînturilor treze,
să nu adoarmă nici un rîu,
nici o pădure ;
a lăsat pete roșii prin grîu
călăul cetății ștergînd o secure.

Înnăbușită, cea din urmă jaquerie
a colorat în roșu tot ținutul,
chiar luna își ridică roșu scutul,
ea care apare mereu despletită, argintie.

Copacii clatină stîrvurile țăranilor ;
vor fi pentru gloate fructele spaimei...
priveau din ogive sobrul castelanilor,
dar semnele faimei,

heralzii străvezii, de fum, cu goarne roșii,
nu le mai strigă pe negre metereze
și vîrfurile rozei vînturilor, treze
sînt astăzi pentru alte glasuri.

Pe aici au fost trupuri cu rîuri albastre
călătorind către oarbe ambiții
peste pămîntul disperării noastre.

Heralzi străvezii, de fum,
stingeți-vă goarneau roșii
în apele trecutului de scrum ;
fantomele vechilor castele au plecat la drum
cătne nedefinitele zone ale uitării ;
poate vor rătăci pîcle asupra mării ;
poate vom spune că ni se pare,
deosebind în aparițiile semenilor
jalnice fantome de vînzare.

1945

DACĂ NU VEI TRECE

Dacă nu vei trece îngemănată
să ne cuprindă dubla imagine
ochiul de moaruri concave al visului ;
dacă mîna va fugi ca o aripă
ce zvîcnește peste o flacără ;
dacă pasul îl vei pierde potrivit pasului meu
furat de covoare fermecate,
tot nu vei scăpa de coastele voinței mele
unde vei pulsa ca o inimă.
Unde mă va împinge degetul vieții
te voi vedea lunecată paralelă imagine ;
vei năluci în cadrele muzeelor,
în pragul unei cabane în Tirol
purtînd botfori de munte și deschizînd obloane
de lemn cu inimi oarbe ;
ochi mari codați în India
privindu-mă prin idoli,
sau lunecarea unei veverițe
prin plasa verzilor brazi ;
așa cum dacă eram Simbad marinarul
te-aș fi găsit la capătul minunii,

cum dacă aş fi fost Ali Baba
ai fi fost şi comoara,
ai fi fost şi „Sesam deschide-te“,
şi cum vei fi mereu lampa vrăjită
pe care mîngîind-o Aladin
trecea în lumea-n care toată viaţa
cuprinsă e în miezul unei inimi.

1944

CHIPUL DE MÎINE

Mîine nu va mai spune nimeni
că răţăcesc fantome în sufletul meu romantic ;
au fost jefuite sălile lungi, dalele reci
de vîntul gigantic.

Stele de foc, stele de gheaţă
din catapulte interplanetare,
prăbuşindu-se nălucitoare,
ne-au lovit în ceafă, în faţă,
şi herghelia inorogilor de ceaţă
nu mai opreau cavalcada sub norii ca nişte soltare.

De atunci am rămas mitologic înzestrat
cu soarele pe piept şi luna pe spate,
cu raze de aur am înnoptat
lîngă Selene cu palide mîini pe ochi aşezate.

Mîine nu va mai spune nimeni
că sufletul meu a fost bîntuit de vîntul gigantic !
Voi porni mai tîrziu, peste veacuri
să-mi reclădesc destinul atalantic.

Cît de frumos e visul, neatins, cît Himalaia !
uriaș să fii, uriaș să mori,
cu pumnii întinși, aprinși ca două garoafe,
să nu se stingă învăluți de nori,
nici mările în verzile carafe
clocotitorului veac să nu-i scadă văpaia !

Mîine, ferestrele mă vor vedea trecînd
nici fioros, nici blînd,
dar cu soarele pe piept și luna pe spate,
sub streășina de aur înnoptînd, tăcînd
lîngă Selene cu palide mîini pe ochi așezate.

1945

CAVERNA

Sosind în golul ei după ce-nghețul
va prinde-n albu-i clește tot ce-i cîntec,
în vastul chit de piatră-n al său pîntec
veți desluși tot zbuciumul și prețul.
Poate va mai zvîcni ca în descîntec
(cînd va lovi-n rupestrul zid hîrlețului)
alaiul înviat, crezînd județul
aproape, va goni prin orbul pîntec.
Ea, peștera de sînge ce-am gravat-o
cu goana mea de reni și cai sălbatici,
cu zidul cărnii unde-au stat ostatici,
vă va pulsa imagini pe retină,
de lumea mea să vă rămîină plină,
cînd sîngele pierdut va fi uitat-o.

MINCIUNA ALBASTRĂ

Căzutule Icar, te-ai reîntors acasă
cu aripi cheltuite pe vis pînă la cioate ?
Un deget te oprise spunînd că nu se poate
cu pene și cu ceară să treci de nebuloasă.
Respins de înălțime, te-a rechemat adîncul ;
dimensională marea hotarele-și încheie...
Ne spune amintirea că poate în Egee
te prăbușise saltul călcînd pe nor cu stîngul.
Dar nu a fost pupilă ca să-ți înscrie zborul ;
ecuația minciunii albastre presupune,
Breughel Bătrînul, numai, pe-un colț de pînză, pune
semn mării, zvîrcolirea din urmă cu piciorul.

CONCENTRIC

O,
nu mai face cercuri concentrice în memoria mea !
Dacă nu încetezi, o să gîtui cu ultimul cerc
cea din urmă amibă
a gîndului.
Vezi, la copaci mișcarea de cercuri
pornește din miez ;
cresc copacii, — gîndul meu moare,
se strînge, se dilată
ca pupila plină de noapte,
rănită de lumină,
că din lărgimea în care te pierzi
vibrația-n cercuri a inimii tale
se rezoarbe concentric,
miezul imaginii se strînge,
dispare ;
cresc cercuri în copacii verzi,
cresc cercuri din emițătoarele de unde,
copacii gigantici ai sunetelor

înconjurînd cu coroanele spațiul,
desenînd în jurul globului,
sensibil, nevăzut,
marele
O

FRUCTE RECI

Prunele aveau în miezul lor
răcoarea venind din fiorii toamnei ;
sub pielița brumată cu frig prevestitor
nu mai erau solarele nopți dulci, fructe de august ;
aveau un început din răceala granatelor,
răceala asasină de fructe de uzină ;
mai amintea pielița lor brumată
ca o corneă înceteșată
de-un nor malign de cataractă,
numai cînd le mușcai
îți răspîndeau în gură vara
dulceața începutului de rai ;
și merele-n octombrie culese de pe ram
ne aminteau de sîni abia mijiți
cînd îi îmbracă în răcoare seara ;
fructele reci culese toamna, dimineața
după sărutul începutului de moarte.

ARS PLASTICA

Cobaltul din vagul celest ocean
își pierde pigmentu-n privirile reci ;
poema culorilor din Luchian
sub pleoape îți cântă lumina pe veci.

Mă lupt s-o păstrez, când divorțul de sens
ne dăruie chipul străin, apostat
născut din oglinzi după care-i mimat ;
în cadru rămîne doar golul imens.

Sondezi în adîncuri, în germenii puri,
absent la misteru-n retină răsfrînt ?
Respingi aparențele oarbei naturi,
lirismul paletii prea vechi pe pămînt ?

Îți sună că jocul te cere abstract,
plecat din tiparele evului dus ;
dar sîngele roșu dă tonul compact
și albul din suflet e-n aripi pe sus !

ILUZIA

A sunat pe ceasul vîrstelor secunda,
Cea care desparte orele de eră.
Prinde în conture tot ce e himeră,
Și nemărginirea prinde-o-n cerc, rotunda.

Ultima bătaie sîngele îngheață,
Ca să nesfîrșească o laponă zonă
Peste amintirea albă, monotonă,
Cînd un zid de noapte ți se-nalță-n față.

Schiurile unse cu ulei de stele
Scoate-le din iglul melc în care zace
Zîmbetul acelei care stă și tace
La zenit, — pornește-le-n gînduri paralele.

E acolo punctul care le așteaptă,
Infinitul care o să vă unească ;
Trupul ei oniric, stirpea-ți pămîntească ;
Calea cea mai scurtă e linia dreaptă !

MARE HIPOTETICĂ

Albastrul hipotetic al mărilor de iod
și-a legănat pupila și-a lăcrimat în pleoape,
l-a plîns pe vînătorul, pe regele Nemrod
vomat de Marea Moartă cum nu îl mai încape.

Făptură fabuloasă din scame de legendă,
mi te filtrează marea prin roca de calcar ;
eu te înscriu pe scoică, pe mitica agendă,
întoarsă lin de mare sub țipătul solar.

Dă-mi, mare, iar meduzele oarbe, senzitive,
cu pipăitul formic și germenul sexual,
umbréle modulate de undele votive
sărbătorindu-mi umbra absurdă lîngă mal.

Intenția nu-i clară, dar mare ce albastră
circonferința largă ascunde vechi plecări ;
întoarce-te la cheiuri cu fericirea noastră,
corabie fantomă pe nencepute mări.

PLECAREA CARIATIDELOR

Rînd pe rînd ne părăsesc, ne lasă
Marile coloane, cariatide ;
Rămîne un cer așezat peste casă,
Peste propilee translucide.
Rămîne opera voastră tăiată
Cu dălțile gîndului în coloane de piatră ;
Umbrele voastre-n amiază măsoară
Întinderea gîndului culcat peste țară.
Pînă departe-n azur călătoresc înalte, dăltuitele
Făpturi ce ne lasă și ne rămîn ;
Uluitoare, umane, stalactitele
Staturilor lor cît coloanele unui templu păgîn,
Rînd pe rînd ne îmbogățesc și ne lasă
Umane coloane cariatide ;
Zestrea de cobalt ne apasă ;
Rămînem schimbul de sprijin,
Cu umerii îndurerați ce se pleacă,
Ascultînd cum lumina îmbracă
Pornitele coloane translucide.

ÎNTRE COPACII VISULUI

Parcă alerg într-o pădure
și-n palmă, în loc de busolă,
în palmă o inimă am,
și lungi, copacii, coșuri tubulare,
scot din pământ ca fumul esențele amare,
rotind în culme verzi corole de fum.
Aud cîntînd cocoșul în septentrion,
roșie, creastă enormă halucinează zarea pădurii,
cocoșul translucid al spaimei,
după al treilea cîntat,
plînsul lui Petru, apostat.
Coloane vegetale alcătuiesc silvane
dizarmonii de temple imens absurde, sau
cataclismul pădurii încîlcită în cristalele plînsului,
și o rotire obscură de brațe lemnoase
legănînd, înălțînd, scăzînd
Absalomi spînzurați
de incendii capilare.
Tremurînd, numărînd milioane de ochi
care se-nchid în noduri de arbori,
îmi apăs pleoapele care se sparg
ca găocii de ou,

aduc palma lîngă buze
să pipăi cu buzele oarbe un ecou
al inimii din palmă,
al inimii ce ține loc de busolă.
Pe ritmul bățăilor care îmi sparg
trupul absent cu albe ciocane,
ud de rouă amară,
spart de o roșie gheară,
vibrat de orfică strună,
ies din pădurea stearpă de lună,
dintre arborii haotici ai coșmarului
care te ascundeau de mine.

EXODUL INIMII

Nu știu care va fi vremea exodului inimii mele,
ce continent friabil de sensuri va duce în ea,
ce dimensiune interstelară
va măsura-o,
sau în care mărunță mărgea
se va închide să moară.

Inimi deschid muntenii-n obloane,
să le vibreze lumina-n odaie ;
inimi urcau pe dorice coloane,
inimi ardeau pe altare-n văpaie.

Inimi cătînd să umanizeze copacii,
încercînd în transfuzii sîngele sevelor,
născute din custură n-or înflori ca macii,
nu vor ritma sub coastele evelor.

Inimi. Aveți nevoie de inimi ?
Clike abstracte, sensuri castrate !

Este un veac adunîndu-și factorii minimi ;
timp ordonat care-și strînge
mierea inimii în pătrate,
miere ce se preface în sînge.

Nu știu unde fi-va locul exodului inimii mele,
inimii mele,
poate, acolo, la capătul podului,
unde mai curge, mai fumegă
prăbușirea de palide stele.

CORNUL DE FUM

Stau munții tot pe talpă, vulcanii dorm adânc,
curenții pe oceane descriu aceleași curbe,
răscrucile de vânturi pe tîmpla lumii plîng
zadarnic, cum pe lume luceferi au să surpe.

Am luat din ceață cornul de fum al amintirii,
dar înfundat de visuri rămase cornul mut,
că l-am lăsat în palmele moi ale iubirii
la treapta unde suie arzînd al lunii scut.

Spre noapte, spre o goarnă solară m-aș întoarce,
să sparg cîntînd urzeala de verde mucegai,
să tai cu ochiul firul minciunii tors de parce
pe leagăn de legendă, pe șubrezimi de pai.

Ca să încheg pămîntul nemărginirii mele
pe împletiri de brațe la orizont de scrum,
sunînd spre cea mai oarbă și tristă dintre stele
cu amintirea cornului de fum

FREGATA FĂRĂ SOMN

De m-ar durea acum copacii retezați,
aș fi un urllet verde cu-nsîngerări de seve,
și m-aș numi pustie pe-o clină de Carpați,
așa cum peisajul ades e și aieve.

De m-ar chema toți norii ce navighează sus,
aș fi o nesfîrșită flotilă, o Armadă,
și m-aș lăsa-n oceanul de amintire dus,
dar ancora uitării mă leagănă pe stradă.

Cînd treci pe lîngă mine, fregată fără somn,
să lași pavilionul cu-ncolăcirii de sînge,
că sînilor vintrele le-am fost stăpîn și domn
să uite-n vîntul care mai pățimaș le strînge.

OMUL CU MÎNUȘI VIOLETE

Din amurgul ciudat,
cînd treceam prin orașul ruină,
care părea o imensă cetate arsă, cu creneluri știrbe,
unde pîndeau ostași în redingote, corbi
la o festivitate unde-l așteptau pe dracu,
sau procesiunea de fantome slute-ale războiului,
nu mai rețin nici un semn lămurit
din amurgul ciudat.

Nu mai revăd decît o apariție banală,
o biată ștearsă apariție
care călca ciudat ca în coșmar,
deși în formă era tot ce poate fi mai zero,
un om cu mînuși violete.

Mîinile acelea îmbrăcate în violet cardinal
se încrucișau pe lîngă viul, banalul zero,
mecanic ca două semafoare
ce disperate dirijau neîntîlnite trenuri
sau alte cavalcade de fier și de spaimă.

El a tușit o dată și s-a spart tăcerea galbenă
ce închega în putred chihlimbar amurgul ciudat,
dar mîinile în mînuși violete
pe lîngă nimicul viu au semnalizat,
au făcut stranii mișcări
în amurgul ciudat.

1944

POEMELE CULORII

MEȘTERUL NICU

Născut în satul Pitaru,
Pe una din văile țării, pictate
De pensula naturii purtată prin culorile
Paletei pământului, amestecate ;

Poate că pensula vieții, o clipă,
Cînd el se-nchea din atomi,
Muiată-n culoarea de vise
S-a șters peste pleoapele întii-întredeschise,
Cum un filfîit colorat de aripă
Nălucește luminile peste vîrfuri de pomi ;

Copilul-zugrav căuta în icoane
Luminile aripii de care-și amintea :
Cu penelul viziunii le urmărea
Conturînd imagini, pe lemn, după canoane,
Dar izbucnind cu pasărea curcubeului sub cer,
Prin norul de praf al văpselelor de pe podea
Cînd ucenicul mătura prin atelier.

Copilul-zugrav vindea prin iarmaroace
Icoane de lemn zugrăvind alfabetul
Prin care-ncepea să îngîne poetul
Georgicelor cîntate-n culoare despre țară.

Copilul-zugrav vindea prin iarmaroace,
Pe sorocoveți, icoane de lemn, însă cu genele
Ca vîrfuri de penele mîngîia primăverile
Care-i vor lumina pe pînză poienile.

Apostolii zugrăviți — prevesteau țărani în cojoace,
Mucenicii — iobagii trecuți în geamăt sub jug,
Cuvioasele — frumoasele pe urme de plug ;
Fecioara — țărancă sub mesteacăn torcînd
Firul de lînă — pînă la firul alb, de azi, al uzinelor
Dînd nou păienjeniș de tort pentru straie
Să-mbrace fetele timpului, urmașele zînelor.

Lumînările din vechiul popas
În mestecenii șui i-au rămas,
Mestecenii feciorii lui,
Legănați de amintire într-un crîng, pe un grui,
Pe care nu i-a șters din gînd
Freamăul copacilor ce-i auzise-n largul lumii.

Rămase pe treapta trecutului, copilul-zugrav ;
Venea din depărtări un om cu chipul grav,
Dar cu atîta lumină-n descîntec,
Înfiorînd paleta cu unduiri de cîntec ;

Culorile parcă erau aduse
Pe lemnul ei, de pensuli ce s-au plimbat întâi
În viul peisaj al patriei, și puse
De pe paletă-n pânze ; și când vedea culoarea
Cu alta cununată, dînd plaiul, rîuri, zarea,
Înfiorat, poetul, parcă-i șoptea : Rămîi !

Și a rămas balada și doina în senzații
Cromaticice, și ceasul de umbre măsurat.
Și țărănescul suflet înconjurat de spații
Sub snopul de lumină din soare răsturnat.

Închis*precum o scoică ce-n umbră zămislește
O lacrimă de lună împietrită,
Dar nu însingurat, ci desfăcîndu-și
Pupila precum scoica,
Și înviind sidefurile mute
Cu tonuri vii în fulgerări de jocuri,
Tăcut, cu dialoguri interioare
Lega între paletă și natură
Un veșnic drum, o undă de căldură
Cu praf de văi și pulbere de soare.
Și ochii lui cu irisuri de noapte
Își aprindeau cărbunii din pămîntene focuri.

El a visat chervanul cu care va străbate
Amurgul vieții, țara care-a cuprins-o-n pași ;
Chervanul nu e carul cu boi, cu praf sub roate,
Sub nori, prin ceruleum de amintire trași.

E un chervan în care ca-ntr-un muzeu încape
Grigorescianul ciclu-n poeme zugrăvit,
E inima mulțimii ce l-a adus aproape-n
Cristalele ei pure să-l țină oglindit.

ELEGIE LA ULTIMUL AUTOPORTRET

(*Andreescu*)

Cînd pictoru-ncepuse să își cunoască fața,
Oglinda-i înecase imaginea în timp ;
Mai căuta privirea ca să străbată viața
Care-i furase chipul lăsîndu-i altu-n schimb.

Mult mai scăzut de vîrsta ce-o socotise Dante
Drept jumătate cale care-o străbați deplin,
Sfîrșitul lui pornise pe clina tristei pante
Și din ulciorul negru băuse doar venin.

Nu-l înțelese vremea ce-l adîncise-n dramă.
Dar el a înțelese-o cuprinsă în culori,
Pămîntul trist îl șterse cu-a visului năframă
Cum mîngîiat e cerul sub trecerea de nori.

Paleta i-o făcuse din tonuri reci și grave
Pămîntul și durerea și oamenii mărunți,
Îl petreceau, puține, amiezi și nopți bolnave,
Cînd a-nceput desenul cu bolta-naltei frunți.

Își adîncea privirea în el, însă privirea
Îi întorcea, din lume, cu negrele săgeți,
Culoarea-ntunecată care umbrise firea
În așteptarea altei umane dimineți.

Cînd s-a-nchegat pe pînză portretul din oglindă,
Pe haina neagră mîna schițată și-a lăsat,
Uitînd penelul lîngă paleta suferindă
În armonia gravă cu care a pictat.

CASĂ LA DRUM

La nesfârșit, sub vaste orizonturi translucide
Desfășurate șesuri de sumbru cernoziom,
Imense paralele-n melancolii acide ;
Pământ sub cer, cu pașii nezugrăviți, de om.

Dar omul, în culoarea dramatică, transpare
Sub anii depărtării, într-un cătun de fum,
Sub cumpăna fîntîinii ca o spînzurătoare
La casa fără garduri și soartă, lîngă drum.

Cum carele de umbră nu-și leagănă plăvanii
Pe cafenia dîră de șleau de bărăgan,
Pe roți încremenie stau stivă neagră anii,
Snopi putrezi de cărbune cu sînge de țaran.

CASE DE CIURARI

În acea zi paleta-i cînta cu patru tonuri :
Albastru, verde, negru și tonul cafeniu ;
Agoniza amurgul de orgă-n grave zvonuri
Cînd, dureros, motivul trecea pe pînză, viu.

Sub disperat albastru pălit, pe bătătura
De ars pământ, sicriul colibelor de lut
În care zace viața și geme mută gura
Ciurarilor cînd ziua prin foame a trecut ;

Văd pensula purtată pe zidul sărăciei,
Ferestrele holbate în negrul lor pătrat.
Căscat, dreptunghiul ușii cu strigătul pustiei
Surprinsă în culoare sub margine de sat.

A tras o umbră verde bordeiului în spate
Penelul, cu amarul veninului din nuci,
Și-n bătătură ciururi în maldăr adunate
Părînd chimire late de fabuloși haiduci.

Și mai amari, mai singuri în tragica lumină,
În peisaj, ciurarii, sub ceas pustiu lucrînd ;
Și-n zdrențele spălate, întinse pe-o prăjină,
Albește sărăcia și viața, atîrnînd.

STEJARUL

Dacă priviți portretul stejarului pictat
De Andreescu-n tonuri dramatice și sumbre,
O să vă iasă-n față un uriaș uitat
Pe deal, venind din codru prin vegetale umbre,

Un Briareu cu brațele negre și uscate,
Evocator întinse pe cerul translucid,
Cu trunchiul, o coloană ce din adînc răzbate
Și veacuri lungi sub scoartă concentric se închid.

Orgolios de simplu-n zbîrcita lui armură,
A navigat cu solu-n astralele rotiri,
Dînd necurmăte lupte de ger și de căldură,
Învîgător în ciclul schimbat al largii firi.

Poate-i pe deal, și poate e cel din urmă veacul
În care i se-ncheie destinul vegetal ;
Necunoscut e ceasul cînd va muri copacul
Solemn, pe verticală, dramatic Decebal.

Dar veşnicit pe pînză cum geamăn în natură
Şi neclintit în pastă ca un copac de fier,
L-a-nsufleţit penelul cu sevă şi căldură,
Etern, cînd va fi umbră înscrisă-n timp, pe cer.

PORTRETUL UNUI „ZUGRAV“

Doar cel care-a trecut sub coasa morţii
Viu încă, dar ciuntit de fieru-i rece,
Privind, a înţeles ce se petrece
În pînza care-i tălmăcise sorţii.

Cine-i zugravul grav şi melancolic
Cu suferinţa trasă prin culoare
Armonizată-n gama care doare,
Din tonuri reci într-un sfîrşit simbolic ?

Nu-i un portret făcut să smulgă mila
Cu zîmbetu-n umana lui durere,
Cu gura sigilată de tăcere,
Gîndind imagini care-ncearcă sila.

Din focul chihlimbarului vin ochii,
Dar nu arzînd priveliştile-n cale,
Chiar cînd zăresc pe-ntunecata vale
O doamnă-n oase-n faldurile rochii.

De sub îndureratele sprâncene
E cald fluidul inimii ce vine,
Cu întrebarea grea pînă la tine,
Din iaduri și din raiuri „luchiene“.

Pe gîtul lung o flacăra de carne
Care-și topește ultima văpaie,
Pe fundu-ntunecării din odaie
Vrea peste lume para să-și răstoarne.

În guler și-n manșetă doar zăpada
De pînză moale pune albă pată,
Și preaumana mînă prefirată
A cumpănit penelul să nu cadă.

Dacă-n culoare-i fața suferindă
Sub ea e-ncrîncenare și răscoală,
Un iureș viu de viață, peste boală
În dialog cu chipul din oglindă.

Văd calzii ochi, văd încordata gură,
Văd pensulele, șase, în elan :
Penelul, mîna lui de magician
Care-au furat culoarea din natură.

Văd flacăra-n bătaie, ce nu moare,
Trăind în flori și în umile vieți ;
În pînze, ochi ai vremii să vedeți
Prin ochii lui, lumină și culoare.

ANEMONE

Pe fond adînc de vînată de toamnă,
Echilibrat, buchetul lumina ;
Sub smalț ulceaua verde strălucea
Surîs solar care spre viață-ndeamnă.

Știți spaimile din ochii de gorgone
Cu antice, funeste năluciri ?
Eu le-am uitat sub caldele priviri
Pe care le-a deschis în anemone.

Cu-nțepenite degete și lungi,
Cinci pensule din piept, din gînd pornite,
Lumina cu pupile rotunjite
Au pus-o-n carnea florilor, atunci.

Ca dintr-un pumn de lut, din lutul țării,
Dintr-o ulcea de pămîntești uitări,
Născură coloratele cătări
Solare, albe, sau din umbra mării.

Nu anemone, ochi se deschideau
Cînd marele zugrav le puse-n pînză
Privind spre noi prin veacul de osînză,
Cînd încă magii visului gemeau,

Cînd florile cromatic se luptau
Umane, felurite în privire,
Adînc întunecate-n amintire
Sau luminos prin cît nădăjduiau.

În presimțita moarte-n negrul mov
Al anemonei ochi el adîncise
Privirea-ntoarsă-n drama ce trăise
Prin neoprita muncă, de istov.

Potirele cu albele lumini,
Cu noaptea-n miez mai aminteau amarul,
Dar cele roșii aprindeau pojarul
Cu vegetalul strigăt de grădini.

Încremenit, cu brațul ca un scripet,
Ca din fîntîna visului scotea
Lumina, însetaților să bea
Cu pîrjolate guri de-al vieții țipăt.

Cînd viul i s-a scurs izvor prin mîini,
Lumina toată izbucnea în doliu ;
Încremenit ca-n criptă în fotoliu,
Plîns de culori, îl mai lătrarăți, cîini !

Cu ochii sterpi de goluri monotone
Voi n-ați văzut minunea din ulcea,
Cînd prin corole Luchian privea
Din pînza lui cu ochi de anemone.

LA ÎMPĂRȚITUL PORUMBULUI

Nu se vedea cîmpia cu miriști mari, țepoase
Ca niște fălci nerase de-ntunecați plugari,
Cum pe zăpadă satul venea cu pașii mari,
Umbrit, tăcut ; doar vîntul pe lîngă el oftase.

Cojoacele cîrpite, nădragii de dimie,
Picioarele-n obiele în spatele opinci,
Și focul toamnei care cu gîndul nu îl stingi,
Sînt zugrăvite-n pîlcul ce vine pe cîmpie.

Cer alburii ; îl taie o linie jucată,
Dar neînteruptă, neagră, căciulile săltînd,
Sub care multe gînduri încheagă doar un gînd
Cu foame de grăunțe, dar și de judecată.

Sfîrșitul iernii pune pustiul în pătul
Și vegetalul aur roșcat, de mămăligă,
Cu nălucirea foamei, doar pîntecul să-l frigă ;
În zare-i alb conacul și pufăie sătul.

Sub smălțuri joacă pîlcul, sub pensula mîniei ;
Gălbui alburii, tonuri roșcate, sîngerînd ;
Mîini de pămînt și noduri ciomegele strîngînd ;
Vine-n lumină ura compactă a cîmpiei.

Nici un cuvînt nu sparge lumina smălțuită,
Dar parcă stă să tune, cu glas de mii de ani,
Cumplit, din gîtul aspru, durerea din țărani ;
Să fie roada muncii furată, împărțită !

Și răgușit stă vîntul, pe lîngă pîlc, oftînd.
Mocnește-n sat aripa de mută vijelie,
Oprită la conacul de albă trîndăvie ;
Mîini de pămînt și noduri ciomegele strîngînd.

TONITZA MURIND

Zăcea în atelierul sigilat de moarte,
Încremenit. Doar memoria făcea salturi dezordonate.
Pensulele ieșeau din oala țărănească fără toarte
Ca niște degete lungi, cu unghii de culori uscate.
Fiecare din ele aminteau călătorii cromatice,
Evadări în albastru, în vis, în lumină,
Una se oprise în verde văratic, conturînd o grădină,
Alta mai purta pe lemnul ros
Încă pete pure de irizări extatice
Rămase dintr-un cer și o mare
A unui amurg de disperare,
În game de roz.
Paletele părăsite, cu pasta uscată,
Certificate cromatice,
Alfabet colorat cu care nu va mai cuvînta niciodată.

Încremenit. Doar memoria-n salturi dezordonate
Se izbea de o lumină, de o imagine dureroasă ;
Cîteodată, unghiurile atelierului erau inundate
De cercuri luminoase de irizări extatice,
De o pulsare de disperare în roz
Ce izbucnea parcă din pensula cu coada de lemn, roasă.

Încremenit, cu jalea condiției umane
Intra în ciclul tragic al marelui zugrav,
Cu inima rămasă în florile icoane
Și mucenica masă a chipului jilav.

În atelier, suita fugită din pătrate
De cadre răspîndite în timp venea să-l vadă,
Reintegrînd măsura din care-au fost create ;
O iarnă cu reflexe de nuduri pe zăpadă,
De cărnuri roz, nubile,
Ovaluri de pulbere, melancolii
Concentrate în halucinate pupile.
Nedumerite, sfinte chipuri de copii,
Sub mîngîieri de pensule în linii crude ;
Prin atelierul de-obraze rotunde care punctau
Irisurile negre ca niște agude.

Apoi a fost o mlădiere nesfîrșită,
De torsuri, de brațe, de pîntece,
De lunecări carnale din roz în cafeniu,
De linii moi, ondulate ca niște cîntece,
Caldele nuduri tonitziene,
Cărnuri curate, exaltări chinuite,
Umbră de puritate și neîmplinire pe gene.

Încremenit.
Doar memoria-n salturi dezordonate
Urmărea suita tragică, clovnească,
Surîsul amar
Ascuns sub măștile de var,

Tripticul obrazelor arenei ;
Clovnul, clovnesea, copila,
Culoarea durerii, roua nevăzută a genei,
Rînjetul dramatic obsedînd pupila.

Încremenit.

Îi nălucea cum fixase-n desene sociale,
În linii acuzate — acuzator, măcelul,
Basoreliefuri moi de carne de muncitori
Mitrăliați, morți în picioare, rezemați
De murii citadini... Fiorul și revolta mai trece prin penelul
Ce i-a chemat în tuș pe iarna coalei de hîrtie.

Răzvrătit al paletelor,
Răscolitoare esență umană
Amestecase-n tonurile calde-ale planetei
Inima colorată ca o rană.

Încremenit.

Dar scăldat de amintire în lumină,
Pălind descărnăt, murind în culoare ;
Din paletă îl vizita cînd o mare,
Cînd o stilizată sorcovă de hîrtie
Exultînd ca o grădină în floare,
Cînd ovaluri de copii care-l priveau cu ochi de agud.

Nu era singur încremenit ; în atelier,
Trei siluete, trei femei sărace,
Lîngă cruci profilate zadarnic pe cer,
Parcă îl așteptau, pe el, lîngă locul de mîine ;

Nu-ncremenise singur în frigul care tace ;
Tremura cu săracii așteptînd de un veac
În fața obloanelor trase ; — *Coadă la pîine.*

Și, cum nu era singur, el a surîs amar,
Cu zîmbetul din tripticul măștilor de var
Care plîngeau, rîzînd de-nfățișarea lumii.
Nu era părăsit
În ceața rece de sfîrșit,
La apele adînci ale amarului ;
Albă, cu capul înclinat, albă scufița,
Cu negrele agude din ochi, cu mărunta anemonă a gurii
Îl chema pe cel ce semnase Tonitza,
În foșnetul din urmă al pădurii,
Uimita călăuză... *Fetița pădurarului.*

PETRAȘCU

Paletă viguroasă cu sunet în culoare ;
Zidit e peisaju-n intensități de pastă,
Paletele venete cu dublu-n răsturnare
Pe verzile canele. Ariditatea vastă

Sub calcinări iberice. Arcuri toledane
De poduri încordate-n tragism de inchiziții ;
Greu, valul dat de pensulă-n margini de oceane,
Medievale case-n Vitre : mari audiții

De lirice adâncuri. Faianțe strălucinde-n
Uleiul stors din tuburi la jocuri austere,
Când, exploziv, carminul o pată vie-aprinde-n
Viziunea prinsă-n tonuri adânci de grea tăcere.

Și cântecul din țară, în pastă, dur și clar,
Cu poezia pusă din sobra lui măsură
Pe tușa largă-n zidul cu fuga lui de var
Ce înconjoară casa-n brîu moale de căldură.

Paletă viguroasă cu sunet în culoare
De mere, mari rubine de carne vegetală,
Și sculpturale formele moi din interioare
Cu jocul mat de alburi, de griuri, de cerneală ;

O largă simfonie cromatică ce pune
Pecetii vii de pensule-n adevăr muiate ;
Orchestre-adânci de tonuri cu-nvăluiri pe strune,
Concerte de culoare, văzute, neuitate.

Chiar dacă peisajul e-n griuri citadine,
Sau cînd creat stă nuda-n alcov, în aşteptare
Încremenită-n linii, umană în visare,
Sau floarea e senzaţie-n dialog cu tine.

PALLADY

(Portret cu attribute plastice)

Sub pălăria largă în boruri, borsalină,
Cu haină în carouri, cu-naltul guler tare,
Cu şevaliera-n deget, o piatră opalină,
Din anul nouă sute pe-un bulevard mi-apare.

Acelaşi chip geometric compus din linii drepte
Care ascunde omul cu inima-n volute,
Venind spre om pe-naltă transcendere de trepte
Să-i zugrăvească visul din clipele pierdute.

Leonardesc prin datina-naltă a picturii,
Gîndind-o astfel, ochiul o reflecta modern
Cu pipăitul suflet prin legile măsurii
Punînd în clipă viaţa cu ritmul ei etern.

Armonios de sincer în cîntecul viziunii
Desenu-n linii drepte, nervos, arhitectură
Virilă, sub culoarea din transparenţa lunii
Te cheamă în cromatica zonă de căldură,

Cu aerul exotic şi azi că-l văd îmi pare
Trecînd pe bulevarde cînd iarna se aşterne,
Visînd în geometria-i de sensuri interioare
Colinele moldave cu undulări eterne.

CINA

O cuhnie-n Moldova : în leat de sărăcie ;
 Pe zid văd forma neagră a oalelor de lut
 Pe care cu tristețe și umbră le-a umplut
 Paleta ca-ntr-o pânză flamandă, aurie.

E mămliga mică, din care rupe-o mînă ;
 O altă mînă-n blidul cu zeama lungă plimbă
 Greoaie polonicul de lemn ; și jocu-i schimbă
 Senzația mișcării pictată. O bătrînă

Țărancă pe-o laviță,-n stînga ei, bărbatul ;
 Nădragii și cămașa — pe-un ciolănos moșneag ;
 Prin ușa larg deschisă îi scaldă, peste prag,
 Lumina crudă care a înecat tot satul.

Și parcă te scrutează doi ochi, din pânză, groaznic
 De muștrător, genunchii, prin rupții, vechi nădragi,
 Că judeci numai pasta picturii și nu bagi
 De seamă, că nu-i cina bătrînilor, ci praznic.

DEKALOGOS

Glasul din pietre a tunat poruncile ;
 Se deschisese biblia de ape
 și paginile gliei rășfoite,
 cerul atins cu-un deget întrerupt
 i-a ascultat cuvîntul dedesubt
 și aripi lungi de berze-ncremenite
 i-au măsurat vecii asemuite.
 Porunca-ntîie a-nceput s-o calce
 cu-ntîiul chip ce l-a cioplit, în lemn ;
 se deschisese biblia de ape
 și rășfoite paginile gliei,
 și auzind un prorocit îndemn
 din cer, de pe pămînt și dedesubt,
 cu decalogul orbilor a rupt
 și-a dăruit un decalog de piatră,
 de lemn, de fier, de sînge ars pe vatră ;
 o pasăre și-a smuls din țîța stîngă
 și altele prin deget i-au trecut
 cu pliscu-n cer să se așeze lîngă

un lăcrimar ce-adună plînsul mut
cînd de substanța lumii a trecut
pe vad lunar pe zîmbetul făpturii
cînd cearcăn pune jale-n jurul gurii ;
din tot ce-i pieritor umanei zestre,
aproapelui rîvnind, a luat și-a pus
albastrul jaf peste orgii terestre.

MASA TĂCERII

Te leapădă de mine, Petre !
Te du ! Așteaptă la masa tăcerii !
Iuda sîngerează la marginea serii ;
Stau douăsprezece clepsidre, nu pietre
În jurul rotundeii fîntîni pecetluite.
De la masa tăcerii, fîntîna rotundă,
Au plecat zece umbre, ferite...
Stau douăsprezece scaune goale, ciudate,
În hora-ncremenirii rotund așezate.
Umbrele s-au dus să se ascundă
Cu trupuri schilave, cu obraze ascete,
Lăsîndu-se pe troițe pecete,
Pe sticle de icoane în sate bătrîne.
Dar Cina cea de Taină la Tîrgu-Jiu rămîne.

CUMINȚENIA PĂMÎNTULUI

A ieșit din pământ,
îi cunoaște toate căile ;
în ea unduiesc dealurile, văile ;
în privirea care petrece zările
se întorc toate întrebările ;
gura nu i se deschide pentru cuvânt,
stă nedezipită de pământ,
ținându-și sînii strînși în unghiul brațelor,
genunchii lipiți de teama vîntului,
care siluiește făgașele pămîntului.
Stă chircită, goală, sfîntă și slută,
Cumințenia pămîntului mută.

SOMN

În marmură doarme întotdeauna o făptură ;
albele cariere, cimitire sau matricele Geei ?
Uitați-vă la zîmbetul dezvelit pe gură,
uitați-vă, onirica durere a femeii !

Părul cioplit valul ce crește
aduce cu înecul, e legănare moartă ;
chipul, jumătate odihnește —
cealaltă jumătate caută să se-mpartă.

Pleoapele apăsate de sigiliul etern
au să tresară, moale, au să bată ;
e numai un strat pînă-n infern ;
marmură, carne, aripă o să se zbată !

Scrîșnetul din daltă nu a trezit-o ;
poate a oftat ? N-am auzit-o...
El i-a lăsat pe obraz mîna dusă,
odihnă e-n marmura răzvrătită, supusă.
5 noiembrie 1967

MUZA ADORMITĂ

Poate-i piatră de mare cu formă craniană,
Ori fi-va oul ciudatelor vise ;
Pasărea somnului care-l clocise
I-a lăsat fulgii ca pînza arachnidei pe geană.

Atît e de stranie, atît de văzută,
Avea parcă nume, îl șterse tăcerea ;
O pipăie o astrală volută,
O sensibilizează o adiere.

Oul ciudatelor vise !
Culcat în cadențele lungi ale somnului,
Calcarul pleoapelor nu se deschise
Decît în cuprinsul cămarilor Domnului.

E atîta liniște pe-ntinsele linii
Și curbe ce caută calm absolutul.
Se stinge, se naște sub harul luminii
Ovalul oniric ce așteaptă sărutul.

RUGĂCIUNE

Învestmîntată-n nuditatea ei,
femeia bronz se închina la zei.
Zei erau, se vede, sub pămînt,
cum ea se închina cu unghiul frînt ;
în scoica rugăciunii, în palmele-adunate,
un fluture prinsese, poate ;
în cripta moale ca-ntr'o văgăună,
i se părea un clopot că răsună ;
bătea în podul palmei o aripă de flutur,
mai pipăit ca florile-n vișin cînd se scutur ;
o apăsau pe ceafă lumi de mit,
dar unghiul ei stătea de neclintit ;
durată-n omenească simetrie,
în bronz, statuia se născuse vie.

PIRAMIDELE FRIGULUI

(1970)

PĂMÎNTUL PE CARE TRĂIM

La răscrucile timpului, ale pământului
să ne oprim cu brațele larg desfăcute
ca niște stele votive, ca niște cruci
de pe care au coborât răstigniții ;
să scrutăm adânc cele cu neputință,
să înviem imagini zăcute-n neîmplinire,
să punem auzul pe freamătul acestor mori de ape
care macină asprele secete ale inimilor.

O, norii ne învață veșnica înnoire,
ei ne arată cu gesturi prelungi
larga dimensiune care încap-ntr-o inimă.
neîntreruptul seism ce o frământă ;
ei ne aduc aminte că sîntem o hartă
brăzdată de arterele fluvii,
ancorată cu tridenții deltelor,
fluvii de sînge care mimează în noi
mișcarea talazurilor ;
largă dimensiune care încap-ntr-o inimă,

pământul care nu uită,
pământul memorie
purtînd în straturi succesive
ofrandele veacurilor
și pe eroica lui epidermă
imaginile unei lumi
care-și înalță cetățile strălucitoare
către onirica lună,
spre virilul, vulcanicul soare.

PAN

*Coarne răsucite
unghii poleite
lațe de argint
tîrîie pe pămînt
poezie populară*

Cu melcii frontali de os
prin frunzarele abstracte
mitologic merinos
trage naiul furtunos
din tăcerile compacte.
Eu te-am vrut, berbec lățos,
cu copite poleite,
alb, de brumele topite
prin livezile montane,
ce-au plecat pe unghi înalt
de cocori și de cobalt
peste țîțe de gorgane.

Eu te-am vrut cu lînă grea
de cuvinte de balade,
caldă și curată nea
cînd în amintire cade.
N-ai aflat picior de plai,
mioritică mîhnire,
floarea de trifoi s-o dai
unui orb din omenire ?

O, berbec fabulos
fără trup, fără copite,
mitologic merinos,
naiul plînge și sughite ;
ai uitat de zeul Pan
care-n zece trestii zice
somnia visului uman,
jalea lumilor antice ?

ARS POETICA

Cu un schelet de pește
piaptănă sălcii de lună,
cu o fragă, cu o căpșună
începe un sîn și-l rotunjește.

Olar, modelează pe roată văzduhul
încondeiat cu frunze, cu albastru,
cu zîmbetul lui Zoroastru
suflîndu-i cu brizele duhul.

Descrie cercuri, semne între pămînt și nori,
asemeni cu geometrii arabilor din dune,
încremeniri și goane să adune ;
întors întinde palme pătate de culori.

Nu-i mai dispar, și tot ce atinge
începe o lume bariolată ;
în amintire, în somn, cîteodată,
cald cu fluturi de zăpadă ninge.

E ca un Dumnezeu sărac, fără slavă,
și a șaptea zi lucrează o geneză,
nu își dilată gestică obeză,
închide timpul-n perlă și-n bobul de otravă.

O, timpuri legănate pe gulf-streamuri albastre !
O, mare de sargase în care tai poteci !
Și dispărut, ostatic îl osîndiți pe veci
în actul amintirii sau al uitării noastre !

INUTILA INVOCARE

Geamătul de unde vine,
că se sparge surd în mine
ca un sunet din aramă
transparent și alb, de teamă ?
Geamătul de unde cade
pe-necatele Armade,
pe carenele în line
legănări eleusine ?
Nu îmi vor închide rana
spicele de coracana
albă-pal în întuneric.
Herbacee tropicală,
n-ai putere să mă vindeci.
Din absurd întoarsă, vin deci,
Anonimă, oarbă, goală.

IMPRECAȚIE ONIRICULUI

De la o vreme ne invadează straniile turme :
Neliniști, spaime, presimțiri,
Trecînd prin noi cu urlate vag hipotetice, cum misterioșii Cabiri
Slăviți în Lemnos au plecat din mit fără urme.

Ah, făpturi ale visului, regiuni ale vagului,
Închegați-vă o clipă să vă vadă
Oamenii zilei, ai luminii ;
Cernute prin sticloasa zăpadă,
Arătați-vă în fața pragului.

Pe mine feriți-mă orbului spectacol,
Lăsați-mi masca nealterată,
Întoarceți-vă-n golul mințitului oracol.
Nu vreau să-mi fie fruntea de nori opaci pudrată.

Închegați-vă o clipă din nimic, din neunde.
N-o să ajungeți în tiparul ideii.
Clapele somnului, dacă sînt profunde,

Nici un miracol nu pot pătrunde,
În nici un miracol nu vor răspunde,
Sterpe rămîn amforele-n Canna Galileii.

Și e o-ncîlceală-n turmele aceste
Pe care le mîină aezii minciunii :
Neliniști, spaime, presimțiri,
Sensuri dilatate, debordate peste
Marginea minții de febrele lunii.

UCENICII VRĂJITORI

Au folosit timpul cînd bătrînul vrăjitor
și-a luat luleaua de spumă de mare,
umbrela neagră, că se desenase un nor,
și s-a dus la cafeneaua cutare...

Au luat o pensulă la întîmplare,
galbenă, cu pete de gri pe cotor ;
de pe paletă au cules o culoare
de gri perlaceu ca un penaj de cocor.

Prin ferăstruica sufletului meu
am văzut o vrăjitoare ucenică
cum încovoia peste lumea prea mică
șapte corzi colorate de nedimensionat curcubeu,

au adus o iarnă ca un păr de bunică,
au colorat o iarnă caldă mereu,
o iarnă albastră cu ninsoare peltică,
o iarnă uitată a gîndului meu,

o lume născută după un dezastru,
o lume a gestului strîmb început,
dar vrăjită de magii lui Zoroastru
poate ca-n paradisul pierdut.

Cînd s-a-ntors vrăjitorul de la cafeneaua cutare
a privit atelierul și-a ieșit binișor
și-a spart luleaua de spumă de mare
și a plîns că-i trecuse pe pleoape un nor.

Și a plîns că în taina vrăjitoriei
de pe paleta lui de zugrav vrăjitor
se stinsese visatul ochi de cocor
și curcubeul copilăriei.

STAREA FĂRĂ TEMEI

Anacronice dedicații la poeme, pe volume,
s-au tocit violetele chei în stihii,
așterne dar scrisul doar pe mările-n spume,
pe geamuri geruite la casele pustii.

Nici poeții nu se mai citesc între ei,
doar mușcă din volume cu dinții plictiselii ;
am ajuns la starea fără temei,
nu mai pulsează-n artere nici sîngele cernelii.

Cerul pămîntului e moarat de oftări,
mai e un cer care fuge de maluri,
schimbător în cromatică pe oglinzi, pe valuri,
respirînd prin orgile moartelor mări.

PLIMBARE SUB LUNĂ

Atîția pași pe mantiile lunii,
Spre despletite drumuri interioare ;
Iubire, moarte, somn și legănare
De cer visat și simulînd păunii.

Ea, uneori, de talia alunii,
Cînd la zenit o uită fiecare,
Pălînd ca asteridele de mare,
S-a stins pe cerul de culoarea prunii.

Tu, plimbă-te, e cea din urmă dată,
Sub discul și noțiunea lui schimbată ;
Metaforele vechi îi cad din slavă.

Cînd va fi port, cînd prima astronavă
Te va înapoia de pe Selene,
Altfel de rouă vei purta pe gene...

GHEARE

Mișcarea lor, stadii evolutive de sugrumare ;
Gheare ;
de fiare, de rozătoare, de zburătoare ;
le aud rîcîind, scrișnind pe memoria existenții ;
gheare ;
se strîng convulsiv pe nisipuri,
pe ramuri,
pe cărnuri,
  vine  ind chipuri,
holb  ind orbite,
deschiz  ind coșul pieptului,
pulpa,   easta ;
vin pe urma lor palmipedele
cu călcătura-n  teleptului,
dreptului ;
li se mai vede
  nceput, nedesfăcut
de gheare...
Asta !

F  NT  NILE PL  NSULUI

F  nt  nile oarbe rămas-au secate ;
un scripet te rupe în p  ntec că-ncerci
să sco  i din amarul abstractei Hecate
răcoarea uscată pe verzile cergi.

Privirile goale mă-neacă uscate.
Vai, piatră căzută-n t  cutul trecut,
opre  te-te, piatră a inimii, poate
ad  ncul a  teapt   cu moartea sub scut.

F  nt  nile pl  nsului mușchiul le-mbracă
cu verde manșon nestemat, călduros ;
rotund obloje  te durerea să tacă ;
dar greierul mor   ii   i c  nt   în os.

PRIVIND TABLOUL
„DULLE GRIET“ DE PIETER BRUEGHEL

Margot turbata în pieptar de-oțel
își camuflează țitele demonice.
Cu spada-n dreapta-njunghie-apocalipsa ;
îngerul morții, Azraël.
Suflă pe nară spaimile bubonice.
Prin peisagiu a trecut eclipsa,
întunecînd rațiunea omenirii ;
cer circular în roșu infernal
a prefăcut în flăcări trandafirii.
Margot turbata, sluta „Dulle Griet“,
pe unde trece scuipă nebunia ;
un ou în mers înfipt într-un cuțit,
obscene forme de făpturi înghit
noțiuni fără de noimă ; oh, Maria !
icoana ți-au spurcat-o-ntr-un ungher,
arhitectura strîmbă de cetate
cu demențială logică pictată
a culminat cu un pojar de cer
și cu scabroase uime explodate.
Pe ulițe medievale bat
sandalele de fier compasul mare,

soldații despuind, i-au răsturnat
femeile venite din Sabat
îndeplinind ritualuri de castrare.
Din putrezite ape, de sub pod
ies lăncieri cu căștile albastre ;
sub negru steag le strigă un aprod
faptele lor din vechile dezastre.
Un soliped cu unica-i copită
cu Dulle Griet să fie-n pas se-agită
îngerul morții, Azraël,
cel nevăzut, trece și el.
Margot turbata, sora-i bună,
recoltă pentru iad adună.
Margot turbata, sluta Dulle Griet,
pe unde trece naște nebunia ;
de ce mai lași încă în lume, oh, Maria,
fantastica ei umbră să crească la zenit ?

CUMPLITA TOAMNĂ BAHICĂ

Ce înmărmuritoare, ce cumplită toamnă bahică
văzui cîndva, dar am văzut-o unde ?
abstractă, sau viind în viitor,
într-un cortegiu nebunesc și veșnic
cu urletul menadelor prin vii
cînd thyrsul va ascunde-n frunzele de viță
vîrful de lance ucigaș,
vîrful de lance,
vîrful orb
va spinteca abcesul urii
și-l vor sorbi menadele,
destin va fi urletul lor, și cîntec negru,
roșu cîntec,
violet de ură,
largi alveole rotunjite pe disperarea gurii,
țîșnind din viscerele Geei ca un urlet
de naștere, de patimă, de moarte.
O, Dionysos a strivit ciorchinii
pe mameloane străpunse de suliți,
pe sînii copti de soare ciuruiți de araci.

Un Dionysos orb apasă spațiul,
sub el zac mări de sînge, de vin roșu ;
nu pe Orfeu menadele-l sfișie,
un ev întreg — e un măcel universal,

mistificat în mitologic epos,
în catastroficul cules,
în isteria procesiunii bahice.

De nucii toamnei jefuiți de clorofilă,
stau spînzurați de vis pîndari de vie !

CÎNTARUL

Dacă vreodată o să ai viziunea uriaşului cântar
pe care-l cumpăneşte-apocalipsa
la tribunalul biblic al umbrelor de moar,
nu te urca la drămuire pe tipsie ;
toţi care au trecut din viaţa vie
pe scara fără trepte,
toţi ar fi vrut să mai aştepte,
dar i-a învins
o adiere de cucernicie
ca un impuls, să sfîrşească mai iute.
Dacă ai gîndul gol şi mîna goală,
atuncea din cadavrul tău te scoală
şi la cântarul judecăţii du-te !
o să îţi pară că spre tine vin
cărările-aşternute cu fulgi de heruvim
din aripi smulse, căzînd ninsoare ;
e actul gratuit în paradis
şi ce e smuls cu gest teatral nu doare ;
este un timp cînd cerul stă deschis,
este un pas cînd clipa se închide
sub lacătul minciunii ruginit ;
de vei avea vedenia din febre,

cîntarul judecăţii pe timp încremenit
cu talgerele goale, paralele,
nu te sui pe nici unul din ele ;
oricîtă zestre bună-ai vîrfui,
pe talgere nu te sui ;
dacă ai gîndul gol şi mîna goală,
atuncea din cadavrul tău te scoală
şi la cântarul judecăţii du-te !
Te-or adia din moarte coruri mute
cu nemişcate ramuri de finic,
te-or preamări că n-ai adus nimic.

SOMN, FOAME, SETE ȘI DOR

Nouă ne e somn de un somn violet,
ne e somn de un somn argintiu, de brumă,
de somn galben decolorat de somnul concret,
de somnul albastru marin pe o pernă de spumă.

Nouă ne e foame de o foame chinuitoare ;
ne e foame de alchimicul aur,
foamea calcarului cretan sub calcinări solare,
foamea legendei din vintrele de minotaur.

Nouă, din clipa Genezii cumplit ne e sete ;
ne e sete adâncă de oniricul absolut,
arșița nu ne-o va stinge nici apele negrului Lethe,
setea de care muriră elinii cu vipera neagră pe scut.

Nouă ne este dor de ceva necuprins în cuvinte ;
ne este dor de cândva, de acolo,
de paranteze albastre înapoi, înainte,
de translucida minciună stîrnită pe corzi de Apolo.

ESTE O DIMENSIUNE

Este o dimensiune terestră care începe din inimă,
care continuă în conștiință,
care se topește-n memorie,
care te scrie hartă cu râuri și delte,
nu albastre, sangvine,
venind din adîncuri de veacuri,
din măsurate distanțe reale,
pămîntene, cărînd aluviunile
să le scoată din straturile ființei,
vărsîndu-le-n alveolele imense-ale timpului.

Este o dimensiune terestră ce-ncape
între clătinări și goane de ape
în pumnul de țărîină care pulsează viață
și te preschimbă-n trupul cu-arterele de apă
care-au fost delte râuri și te-au găsit prin ceață.

REDAȚI-NE TĂCERILE

Redați-ne tăcerile !

Prea mult, prea mult ați vorbit ;
de-ar fi măsurată lungimea cuvintelor,
de-ar fi însumată procesiunea cuvintelor
s-ar crea un mic infinit.

Cuvintele n-adorm nici când vin serile,
o altă natură vorbește în vis,
din vorba oniric șoptită
clădite spre cerul deschis,
cuvintele se adaugă-n coloană infinită.

Născute sub semnul cumplit al fecundei
divinități, al indiciei Kali,
cuvintele au pulsul secunde
și doar filozofic,
măsurat, le rostesc papagalii.

Golite de cuvinte, redați-ne tăcerile !
Tăceri, pansamente ale rănilor lumii,
tăceri, zăpezi necăzute,
tăceri, noțiuni nevăzute,
imponderabile absențe ale spumei.

Interstiții imense prevestind învierile,
ah ! când s-or sparge atomic cuvintele !
atuncea vorbi-vor din goluri mormintele ;
golite de cuvinte redați-ne tăcerile !

DELEATUR

Vom lua cu noi sălciile, ghiolurile, pelicanii ;
cîte vom mai lua nici nu se poate spune,
nimic — vrînd absolutul — iluziile, anii,
mult mai ușor, a patra dimensiune.

Ultima oară poate vom trece
dealungul unui templu dipter,
printre duble coloane de plop albi cu pielea rece,
alei sprijinind hipotetic o cupolă de cer.

Din tot ce-ai izbutit îți faci zadarnic grafic ;
e tîrziu, e absurd, e prematur,
cînd totul va fi șters cu semnul tipografic
deleatur.

Ce vom mai lua, ce vom mai lua ?

Tare mă tem că ni se va mai cere,
ne va-nsoți ecoul vocalelor : u... a !
lung geamăt. Apoi, deleatur. Necuprinsa tăcere.

AMIRABA

Ce straniu clopot agonizînd
În campanila de fum a uitării
Îmi adîncește-n timpane vibrînd
Orga genunii, cristalele mării ?
Și acest nume prelung răsuflat,
Silabisit de-o absentă memorie,
Monomul de litere plecat în neant :
Amiraba.

A — mi — ra — ba !
Ce cheie deschide-va lacătul nume,
Ce imponderabilă grație-i scrie profilul ?
Aș zice, dacă ași fi singur pe lume,
Că e un estuar prin care alunecă, aleargă
O undă imaterială de clopote,
Lujer al căderilor noastre la fund,
Apă vulgară neluminată de nuferi.
Așteaptă o singură sanda pe prund,
Zadarnic, de va rămîne nepereche.
Cer al amiezii,
Cer al miezului nopții...

O veți afla încă acolo...
Și tu, care treci sub luna absurdă,
Ca o fantasmagorică, umană actinie,
Prin apa vulgară neluminată de nuferi,
E firesc, n-ai să suferi.

LOC STRĂIN ȘI AMAR

*Și mai lin, dorule, lin,
Că pe-aici e loc străin...
Și mai rar, dorule, rar,
Că pe-aici e loc amar...*

Oprește !

Întoarce-te, pe-aici e loc străin.
E un marcaj de anemone pulverizate
Care ne îndrumă spre o inefabilă catastrofă.
Și atunci spun ca rapsodul :
Mai lin, dorule, lin,
Și încerc să întorc umbre alungate
Și o posibilă durere limitrofă,
Dar nu încheg din amintire podul
Și îngîn :
Mai lin, dorule, lin
Întoarce-te, pe-aici e loc străin !

Întoarce-te, pe-aici e loc amar,
E un marcaj de anemone pulverizate,
Și atunci spun ca rapsodul :
Mai rar, dorule, rar...
Noaptea explodează în nervi, cu pete de var,
Cu o constelație de dinți,
Cu o risipă de degete, de pleoape,

Și-o imposibilă durere limitrofă
Care nu te încheagă absurd de aproape ;
Și atunci spun ca rapsodul :
Mai rar, dorule, rar,
Oprește,
Întoarce-te, pe-aici e loc amar.

CINE ?

Cine a prins toate fumurile hornurilor din țară,
le-a înnodat, le-a răsucit frîghie,
cine a tras toate apele către cîmpie,
cine din mări le întoarce iară
să alerge sub disperări despletite
cu fantomele ploilor ?
De mii de ori voi urla fără glas :
nu știu ! nu știu !

Cine ți-a dat acest arc colorat, curcubeul,
să mă săgetezi ca pe-un sfînt Sebastian, amintire ?
Poate acel care a semănat spațiul istoric
cu miliardele de catarge încremenite în cimitire,
de unde privesc către marea singurătății
melancoliile sărmanului Yorik.

Cine-a-ncurcat ca un orb tăgada cu fapta,
cine răstoarnă cupa de vin în cupa de sînge,
cupa de sînge în cupa de vin,

cine atît de cumplit în iubire în brațe ne strînge
pînă la albul și veșnic leșin ?
Pînă la capătul timpului, voi urla fără glas,
fugind după el fără pas :
nu știu ! nu știu !

Cine mi-a dat esența și trupul acesta
cumplit care-l spală durerea și vîntul ?
cine-i dă pondere, sens, culoarea uimirii,
cine îl leagă cu mii de nervuri de pămîntul
strîns sau larg măsurat cu puterea iubirii ?
Știu ! știu ! și voi striga în urechea de ceață a lumii.
Țara ! Pămîntul chemărilor,
matricele Geei,
chinurile mumii !

TESTAMENT LA NAUFRAGIU

Trăiesc ca vechiul Robinson
și îl aștept pe omul Vineri ;
sînt negru disc de patefon
ce-ngîna fraza „sîntem tineri“.

Pe umeri am un papagal.
Spune atît : „sînt conștiința“...
Spre țarm pustiu, val după val,
îmi prelucrează neființa.

Sînt Robinson modern, și port
pe umăr arma mea secretă.
Cîndva pe continentul mort
o să mai fac o piruietă.

O să părund ca un șurub
în miezul moartei noastre Terra,
un misogin, în blăni de lup
ce s-a născut greșindu-și era.

Ce vechi e noul Robinson,
ce renunțări și ce rețineri !
Deși la suflet sînt afon,
îl mai aștept pe omul Vineri.

· RESTITUIRE

S-au stropit livezile în primăvara asta
și ai venit cu-o palmă de albine moarte :
pentru tot spre mai bine atîți își crapă țeasta.
Noțiunea de rău vine după noțiunea de bine.

Știința face pași homerici — așa e ;
de toți ignorată, și doamna cea cîrnă pasul îl ține
printre zăbrelele oaselor ; o, ce văpaie !
Ceasul cel rău după clipa de liniște vine.

Ce ne-ai lăsat atît de nevolnici, de răi și de singuri,
Tu, bănuțule, de care-s icoanele pline ?
Împărtășania ta e amară în linguri.
Nu mă minți, nu mă-ncurca,
Lasă-mă numai cu mine.

CĂLĂTORESC SUB PIELEA TA

Călătoresc pe sub pielea ta,
mă înec în sângele vinelor tale,
rup canibalic din carnea ta,
spun că mă sugrum cu părul tău aromat,
dar durerea o încearcă numai rădăcina firelor.
Îți trec chinurile facerii
fiindcă mă porți în tine ca pe un prunc ;
te aduc la mine, te arunc,
și asta ți se pare legănare...
Când voi muri, o să mă-ngrop în memoria ta,
nădăjduind că voi învia
a treia zi după Scriptură.

HOROR VACUI

Înspăimântat de îngrozitoarea genune
lărgindu-și pîlnia de neconceput,
am născocit întâia rugăciune,
stînd parabolă vie cu obrazul în lut.

Ascultînd golul asurzitor de tăcut
cu întîiul strigăt către armonie,
interstițiile spaimei le-am încăput
în alveole de poezie.

Sorbind mitridatic socratica datură,
veninurile antice m-au îmbătat,
o lume de simboluri deșteptînd în natură
pe lira de vertebre sunînd dezacordat.

Dar n-a fost de-ajuns fabulația-n scară,
lumea de umbre, un oftat în trecut ;
sterp am rămas în rugăciune,
parabolă vie cu obrazul în lut.

Oroarea de gol, prăbușirea în spații
mi-a desfăcut unghiul brațelor larg ;
naufragiat printre obscure constelații
sub munții de obsesii ce pe punte se sparg,

înfrigurat am cuprins nădejdea
care făcea din tine catarg.

FERMECĂTOR DE INCERT

Așa și așa ;... Pendulare de clipe. Prea sus,
prea jos, — rezemați de raze de lună, apusă,
resorturile vieții răsucite pe fus,
înapoi, înainte — lumina e dusă.

Ah, anacronic romanticul ah !
braț încordat să cuprindă nimica ;
un acord ? nu, a fost o măsură de Bach ;
palid de lubrică sfânta Veronica.

O sfântă care-și frînge mîinile-n brume ;
lăsați bîiguielele, e veacul XX ;
plimbați peste toate didactica gumă,
globulele roșii le luăm din ghiveci.

Alaiul mușcatelor, trecînd prin artere,
apare-n retine cu hemoglobina ;
ce verzi sînt fantomele pierind în tăcere,
cum își dezbracă-ntre pleoape lumina !

Cine-mi jupoaie în somn amintirile
ca să-ți înnoade o scară de gânduri ?
Aprehensiv ocolesc cimitirile,
smulgându-mi umbra pe unde sînt scînduri.

Iar au venit la fereastra părerilor !
Dorm, — numai somnul zace inert ;
iarăși mă poartă prin apele serilor
fermecător de incert.

JOC DE CUVINTE CU IMPLICAȚII GRAVE

Lemuriene—antropoide,
cu balans pe crengi lucioase,
cu destin uman în oase,
cu îmbrățișări fetide,
în clasificarea vană
les-umană, darviniană,
suprapun imagini clare
de grotesc și de oroare
peste semenii asemeni
și în jungla vieții gemeni.

O, bărbați pe crengi lucioase
lunecînd cu moartea-n oase !
O, bărbați la antipozi,
legănați în vid pe cozi,
pendulînd pe timp atomic,
îngrozind întreaga stirpe
cu astrale-ncremeniri pe
neînțelesul astronomic.

Ce supus și ce pedant
stă la tunul orb servant,
omul cu matricol sur,
tunul mut născut în Ruhr,
tunul sterpelor ambiții
cu-argument feros să spargă
timpul dus întins pe targă.

PIRAMIDELE FRIGULUI

Va ninge cu negre, lunare zăpezi
din discul de conul de umbră orbit
întinderi de somn sub nocturne amiezi
sub negre lunule de caduc ebonit.

Zăpezi construite cu palmele reci
în mari piramide aztece de frig
și micro căzute-n pupilele reci ;
de-acolo, din evul pierdut să te strig.

Alaskă a leatului mort două mii
ce chin în transfuzie pînă atunci
latent să-ți împingă din sevele vii
rămase prin văile morții, prin lunci ?

PALIDE ZORI

Palide zori, limfatică zare
două trepte de nori, lăptoase, surii,
despărțite de o gemă de sare.
Tu unde întârzii mai abstractă ca somnul
după această cortină de lincezeală ?
Te închipuiam, aproape numindu-te,
te negam aproape pipăindu-te,
îți căutam o alveolă în care să te-implînt
să rămii nedurată, reală.
Să fii formă, miez, să nu te alunge vînt
și iată-te revărsată beteală
peste acest prag amorf
cu norii ca o gemă de sare.
Palide zori. Nu le va sparge rubinul.
Totul s-ascunde, se încifrează
poate cînd s-o deschide seninul
o să simt că ai trecut cu absența
prin interstițiul clipei
prin absurdul Timpului
prin versul care își pierde cadența
(o dată cu versul cerșindu-ți cadența)

MARELE SPĂRGĂTOR DE NUCI

Marele spărgător de nuci
îmbrățișează unghi ascuțit pămîntul,
o mîna vînată de fum, nematerializată încă,
dibuie cei doi craci uriași de metal să-i cuprindă,
să-i strîngă
să trosnească nucă pămîntul ;
uneori mîna de fum o dislocă vîntul,
încă nu are forța nebuniei,
că-i mîna stîngă.

Și-acest frumos pămînt, o, domnilor sportivi
ai aventurii și ai disperării,
nu e balonul de rugby, deși e turtit la poli,
sau e ca o lubeniță, spun alții ;
asta o știu doar norii, înalții,
sau ai eterului soboli
din astronave.

Sînt zilele și nopțile bolnave,
și acest glob e năpădit de lepră,
de ciurma unor erezii
care-a făcut din inimi
meduze translucide
și din rațiune trenă de epidemii.

Pămîntule, frumosule pămînt,
încet o să devii numai cuvînt,
numai noțiune,
de-o fi să ne mai porți ființe vii ;
noi, sîngerînd moral,
te mai veghem în rugăciune.

E UN ADÎNC

E un adînc în tine pe care nu-l măsoară,
și e o depărtare lipită de retină,
un braț închis în umăr oricît vrei să-l cobori,
un altul ce se-avîntă la mii de ani lumină.

E un cobalt în care îneci un continent
și infinitu-n care culoarea e absentă ;
pală de fîn e valul, și furca e trident ;
Poseidon mută marea în clăi de apă lentă.

PRIMĂVARA

E un anotimp foarte ciudat,
milioane de mirese încremenesc sub cer,
chiar lângă miracolul de beton armat
care deschide Porțile de Fier.
E nevăzuta fecioară florală,
nezugrăvită de Botticelli,
călcînd ritmat cum cîntă vioara vegetală
dînd flori și în cîrligele cernelii ;
în ceasul care bate bolnav de muzical
e totuși seva clară și-n planșele festive,
și crește colorată-n mișcatele stative,
o ! Țară, hartă vie de vis și de real.
Este un anotimp foarte ciudat,
că-mbrac vrăjit cămașa țesută din nimica
și-mi pun drept papillon la gît
un fluture albastru și rar ce mi l-a dat
la Knokke le Zoute
poeta de culoare Florence din Martinica.

NEÎMPLINIRE

Cocorul cu penetul perlaceu
cred că are vise mai generoase
decît cel de azi-noapte
al somnului meu.

Poate, picotînd pe un grind,
cu desfăcute aripi, se visează
zburînd spre rai pe-o nencepută rază,
și-n latul aripilor, fîlfîind,
doi îngeri roz ca-n Rafael,
cum de mult nu se mai pictează,
și peste înălțări de piatră ninse,
un cer de aripi migratoare
însoțitor spre ale sale-ntinse.

Dar visul nopții mele blestemate
mă-nchipuia cu brațele uscate
spre care se-ntindeau păduri de mîini,
mîini calde, moi, mîini flăcări albe,

și lipsa mea din umeri
zvîcnea chinuitor
dînd să cuprindă-n neființa lor
lumea de brațe, necuprins s-o numeri.

Și ochii mei erau două găoace
de ou, cînd lingurița le desface ;
un cer de ochi le căuta culoarea
în golu-n care înnopta uitarea.

Mai generoasă ziua-mi puse iară
topitele aripi sau mîini de ceară,
și-n oarbele găoace, albuș nacriu,
miezul de aur, văzul, ochiul viu.

Cînd am deschis în alba zi privirea,
cînd aburii de somn s-au destrămat,
mîini n-am cuprins, ochi nu m-au căutat ;

cocor bătrîn la pene perlaceu,
fă cuib, visează în sufletul meu.

CIUDAȚI INDIVIZI

Ciudat individ.
acest dus pe gînduri,
sădind între rînduri
semințe de vid.

Culesul cînd vine,
chiar dacă nu plouă,
el cu luna nouă
seceră tulpine.

Tulpine de umbră,
flori de fum, de ceară,
înălțînd sub seară
șira-naltă, sumbră.

Ce-au cosit cosașii,
crește pîn' la stele ;
smulge-vor din ele,
nechezînd, pegașii.

Ciudat individ !
Cu-acest dus pe gînduri,
între patru scînduri
lumi din lumi se-nchid.

COPILUL PAN

Copilul crud, cu porniri zvîcnite, zălude,
făcea salturi peste rigolele zilelor ude ;
mic Pan cum se credea,
își pipăia,
curios, pe dibuite,
protuberanțele,
nădăjduind pe frunte țăriile de os,
cornițele ;
lînițele
picioarelor de șap le flocăiau scaietii
și-n salturi măsura iambii, stanțele,
pîndea lebede sacre și columbe,
le jumulea imaginar
sub nori, în tumbă,
absurde-n anotimp ;
dar timpul se lățea larvar,
atunci i se părea că ninge pe Olimp
ninsoare caldă de fulgi, de pene,
o ninsoare compusă cu leșinări alene,
zburdălnicia lui de gestă troienea
Thesalia, Arcadia și Marea Marmara.

NĂSCUSE EVA

În somn, mi-a dat o goarnă albă,
și pinten lung de spin albastru ;
iar mîna care mi le-ntinse
era de foc, dar nu ardea.

Era spre zori, și se năștea,
din cosmogonicul dezastru,
lumina care umple spațiul
și cupa neagră de lalea.

Era de foc întinsa mîna,
dar flacăra hrănea ca seva,
creștea în somn păduri de chinuri,
și-n coasta mea născuse Eva.

TIMPUL DE PIATRĂ

Nu, n-am să-ți mai arăt pădurile,
moartele noastre păduri ozonifere ;
s-a petrecut o încremenire de spaimă,
ne-am întors la starea altei ere.
Voiam să te plimb, să te spăl prin ape de pini,
cu freamăt dens de orgă vegetală,
cu patimă iubindu-i — idolatră ;
ridică-te — nu încremeni
sub cenușia stare a pădurilor de piatră !
Vom trece printre milenare calcare,
unde prin pori adînci înfloresc meduzele,
gelatinoasele enigme plutitoare...
Reci ți-au albit mimetic buzele ;
nici flori nu pot să-ți mai dau,
cînd înflorește floarea de sulf sub primul pas,
univers fără frunze, fără sînge, fără glas,
al umbrelor reci, al formelor inertului ;
încerc să-ți mai ofer o iluzie :
trandafirul de ghips al deșertului.

MÎINILE ORELOR

(1971)

I

COLINA CALVARULUI

Palmă spre răsărit, palmă spre apus ;
larg deschise brațe, nu crucificate,
arc destins fără coardă,
larg deschise brațe către imaginea lumii,
deznădăjduite, a întrebare,
palme lipite de peretele fără laturi al lumii ;
vezi ? nu vezi stigmatete,
le-a primit numai unul ;
palmele noastre au doar pete de sânge ;
cînd le vom privi vom vedea pe fiecare
trei stropi de sânge
ca-n basmul cu năframă prevestitoare ;
viziunea vădi-va fiecăruia din noi
în palmele-ntinse iconografic
sub culoarea de sânge
stropi de noroi ;
atît am primit pe colina Calvarului,
sau atîta ne-a rămas ;
poate că sângele o să apară
în clipa împăcării
din nou, în ultimul ceas.

II

COLIVIILE

Adună toate coliviile, Oreste !
 adună toate coliviile !
 deschide-le !
 Să-ntemnițăm Eriniile,
 să zboare din tragicul vieții Eumenidele,
 binevoitoarele, cântătoarele
 lumii aceste ;
 adună toate coliviile,
 de trestii, de umbră, de ceață, de cuvinte ;
 colivii-corăbii fără cârmă,
 legănite-n eter,
 cu glasul unei singure păsări în ele,
 cu cântecul păsării morții ;
 colivia inimii fierbinte
 în care oarba ciocănitore
 bate cu ciocul pînă moare,
 bate cu umbra ritmată pe cer ;
 caută colivia nădejzii fără culoare ;
 acolo doar stinghia leagăn mai pendulează,
 măsurînd timpul unor zboruri ucise,
 și niște fulgi aproape imateriali,
 care palpită, aiurează.

III

SIMULACRUL REPETĂRII

E acolo pe plaja întinsă ca o speranță,
 deși culoarea galbenă simbolizează gelozie.
 E acolo un val neconținut care vine
 cu simulacrul unei repetări.
 E acolo un freamăt cu adîncuri de geamăt ud
 găsind în scoica clipei un adăpost sordid.
 E acolo decalcul unui neștiut peisagiu,
 pe care-l vezi cu nervii și-l stingi cu guma pleoapei,
 cînd ai foșnit o filă de moarte decantată
 sub leneșă lunecare a gîndului.

IV

CONCLUZII AMARE

Mi-am pus palma pe o filă albă,
 cu degetele răsfirate antagonic.
 Le-am desenat conturul cu privirea,
 în golurile dintre ele aş fi putut stanţa cuţite
 cu dăcă dexteritate rece,
 cu aprigii strămoşi în întrecere ;
 dar le-am urmat sinuos profilul,
 ca o corabie ce ocoleşte printre fiorduri
 cu o disimulare legendar norvegă.
 Am ridicat palma de pe fila albă
 şi a rămas conturul sîngeros de orb,
 cu retezări de ezitări mimate,
 cu naufragii vechi, sigilate
 sub verzi concluzii ulecios amare.

V

CURGĂTOARE TIMPURI

Nu ştiu ce fel de arbori se aliniază
 acestui drum de ape revolute ;
 e vadul plin de curgătoare timpuri,
 şi arborii au capete drept fructe,
 şi oglindite-n răsuciri de spaţii
 apar ca-n orologii medievale
 evoluînd în cerc — apar, dispar,
 şi, ciclul încheind alaiul biblic
 se integrează umbrei măsurate
 care ne pierde — noi ne depărtăm,
 şi capetele fructe ne aşteaptă
 în dubla lor imagine tăcînd ;
 mai ştiu colinele care aleargă
 să-şi piardă forma-n altă dimensiune,
 după o senzuală ondulare ;
 dar norii le mimează în mişcare
 evanescenţa evoluţie geologică.

VÎNTUL ALB

Ce rău și ce bine de voi,
 dulgheri de azur, zidari de lumină,
 că nu vă mai cuprinde nici ziua, nici noaptea,
 că nu mai mușcați din jimbla aurie a vieții,
 că s-a uscat preamultul, că a secat preaplina
 carafă de apă vie,
 că îmbrăcați, culcați, sînteți goi
 acolo, în oarba împărăție,
 fără mîndrie, fără umilinți...
 Vă mai încercă cineva cuvîntul,
 cum încercau barbarii monedele în dinți ?
 Acolo și tinerii stau decenți și cumiți,
 și nu vă măsoară nici timpul, nici gîndul.
 Mai trece pe deasupra voastră vîntul,
 vîntul acela alb ce spală oftările ?
 Nu vă mai găsește nimeni,
 nici nu se-ntreabă cine vă leagănă, —
 poate pămîntul, poate mările...

FEREAȘTRA DE FUM

Deschide, sparge fereaștra de fum,
 deschide fereaștra sau ușa, cu mîna descărnată !
 Te știi, nu ești nici oarbă și nici logică,
 tu ești codoașa timpului pierdut ;
 nu te mistifica, fă totul simplu, de la început ;
 mi-au îmbîcsit memoria cu o grădină zoologică.
 Îi știi pe toți, chiar dacă a fost luată
 tăblița indicatoare a speciei.
 Vreau să rămîn un unicat acum ;
 deschide fereaștra, sparge fereaștra de fum.
 Sînt cel mai neînsemnat exemplar,
 n-am nici pornire, n-am nici hotar.
 Nu-mi amintesc cînd m-am dat jos din pom,
 sînt cel mai neînsemnat exemplar :
 o virgulă, un oarecare...
 Nu lua în seamă că pe tăblița indicatoare
 tot se mai deslușește șters cuvîntul
 Om.

VIII

CONȘTIINȚE POLUATE

Coloane albe, roșii, vomează în cer
 creieri dezagregați, enormi,
 imateriale trene de fum, desfășurate :
 dar încotro să plece presupusul,
 cînd toate conștiințele sînt poluate ?
 Nordul, Sudul, Levantul, Apusul,
 această cruce cardinală,
 a-mpădurit golgote
 reeditînd aritmetic calvarul :
 așteaptă-ne, arborează-ne varul,
 albeața aceea de groază, sfîntă !
 Nu se mai plimbă nimeni prin orașe,
 doar vîntul adună cenușa-n fărașe,
 forma gîndită a vastelor fărașe
 care adună cenușa unor stări absolute ;
 creieri enormi, dezagregați încremenesc pe cer.

IX

MUGUR DE MEMORIE

Acolo unde cerul închide carapacea,
 acolo unde pleoapa încremenește albă,
 acolo unde orbii disimulează pacea,
 a căzut semnul,
 a rămas umbra,
 filtrata umbră fără delimitare
 în care înoți elastic precum un urs polar,
 ca o focă vînată de constelațiile
 ce i se oglindesc pe pielea uleioasă.
 Apari între insule de ghiață plutitoare,
 răsucită pe roza vînturilor,
 neobosită înoți între antiteze
 și nu mai ajungi niciodată acasă,
 acasă însemnînd măcar certitudinea
 unui sentiment, a unui mugur de memorie.
 Focă, duci rănile constelațiilor
 reflectate pe pielea ta uleioasă ;
 urs polar, apărat de imacularea de fiară,
 nu te atinge nici gerul iubirii,
 nici ochiul pervers ce clipește în steaua polară.

RILKE

Somnul tău a întins arcuri de pod,
 sub care lunecă nenumite palori ;
 oul abstract încheagă un plod
 din care vor naște aripi, vîltori ;
 dar nesecatele ape ogîndă din cupe
 cu nedeschișii, căpruii nasturi de lotuși ?
 Farmecul spaimelor dacă se rupe,
 tremurul buzelor îl spune totuși ;
 O, aleluia, lung aleluia !
 Arde carminul buzelor tale
 cu miruire dulce altuia ;
 mie-mi rămîne eternul *Vale*.
 Lasă-mă veacului nou al contrastelor !
 Stau jumătate-mpărțit între leaturi,
 nu mă adaug dogmelor, castelor,
 încremenită moară cu zbaturi...
 Somnul tău aiurează arcuri de lună ;
 e resemnare-n paloarea pădurilor,
 ard lumînările lungi de mesteceni
 lin pîlpîind sub răsufletul gurilor ;
 o, aleluia, stîns aleluia !
 Albește arcul buzelor tale,
 și din tăcere gestul meu nu ia
 decît lunara cămașă de zale.

MONADA

Iată, te arăți precum o idee ;
 una din ele, nedefinită ;
 nu te așezi nici în număr, nici în elită,
 ecuație fără cheie,
 monadă coborînd din înălțime,
 faci legătura între zei și noroiul
 ce debordează din cratere oarbe...
 Dar tu ești în toate,
 pace în stînga — în dreapta războiul !
 Ești unul din simplii atomi,
 nălucești în oglinda azurului,
 faci mireasă din petale de pomi,
 dar destrami conciziunea conturului ;
 te răstorn sub ceașcă, sub cer de cafea.
 urmărind desenul absurd al destinului,
 te zbați în albastrul din artera mea
 și trecerea-ți poartă amarul pelinului.
 Simplă părere, chiar nedestrămată,
 apari, dispari ; poate niciodată
 nu te-or distinge antenele mele
 printre monadele necuprinderii,
 simple, închipuite,
 certe, incerte, ca tine.

TIMPUL NEDURERII

Acesta-i veacul meu. Acesta-i cerul,
 aceasta-i mîna mea care zvîcnește
 ca o actinie. E cer oceanul,
 Acest ocean al lacrimii sărate ;
 aceasta-i mîna mea care se zbate
 ca o actinie. Acesta-i veacul, —
 e veacul meu sau timpul nedurerii,
 al nedurerii că nimic nu doare
 în acest ocean care e cerul,
 unde ca o actinie se zbate
 această mîna care nu sugrumă
 gîtlejuri moi de lebede ciudate
 uitate în poemul strîmb de lună,
 în timpu-n care rod dădea durerea ?

ALADIN

Lampa de porțelan e albă, rece.
 Aș vrea s-o ating, s-o mîngîi timid,
 rece, alb braț de femeie. Închid
 degetele în jurul răcelii de piatră,
 din mîngîierea ritual idolatră,
 strînsoare — pe un gît viu, să-lucid.
 Mîna mi-o scaldă ploaia luminii gălbuie,
 pletele galben imateriale ;
 parcă îmi mîngîie mîna și nu e,
 nu e putere magică-n moartea
 brațului alb și rece, nu moale,
 nu receptiv, cu carnea complice
 gestului meu cerșetor al minunii,
 rece ca șarpele sub albul lunii
 reci ; reucisă Euridice
 nu mă recheamă, nu o mai mîngîi,
 e porțelanul rece, gol, nu e brațul
 alb de femeie, e numai lampa,
 lampa rămasă-n noțiunile oarbe
 și sub atingerea mea nu deschide
 zborul minunii, ci o resoarbe.
 Mîna se trage în spasme timide.

ORNICUL DE UMBRĂ

Afla-vom oare ornicul neînchipuit
 ce va-mplini misterul, ca bătaia, încă,
 atunci cînd toate vor părea să fie amintire :
 amintirea unor aripi larg desfăcute,
 a unor mîini ce sigilează inimi calde
 în copca lor de neînchipuit :
 cuvintele născute, dar pierdute,
 din două jumătăți de coji de nucă
 din care s-a topit uleiul, miezul :
 lumina ochilor pierită dintre pleoape,
 și ochii înșiși — vaste coridoare
 prin care au trecut eternități
 de gest, de alb, de negru, de culoare
 șterse de timp, de nevăzute ape,
 de timpul măsurat miraculos
 în ornicul de umbră, cel din urmă,
 ce va-mplini minunea mișcării să mai bată,
 fără cadran, și neîntors vreodată.

MÎNA DE CRIN

Auzisem un timp un glas ce-mi spunea :
 Încă mai sui spre hilarul balcon ?
 Fals simbol acceptat prea lungă vreme.
 Cît drum de la Efesul antic la Verona,
 și două inimi tinere pivotînd în legende ;
 iar eu mă-ncîlceam în iederi de compromisuri,
 sofisticat ca elenul poet Alcifron,
 piciorul meu pipăia goluri în suflet ;
 mă îndîrjeam să mă prind de poeme
 ce-mpleteau scări din scame de visuri ;
 așteptam acea mîna dublă văzută prin
 cristale de feldspat de Islanda,
 acea mîna de crin
 cu dublul ei de umbră și otravă.
 Acum, cînd năzui să cuprind o mîna,
 otrava, știu, în trunchiul-vis o să rămînă,
 în gol mă prăbușesc cu mîna postișă.
 S-a dus din veac rațiunea la culcare,
 ori eu plutesc imponderabil în vid ;

cînd oare văzut-am cohortele triste
călărind verticalii, tăcuții cai de mare,
galopînd spre o moarte piezișe,
lunecînd pe cuvînt ca pe zid ?
Pe oglinda memoriei spartă,
se taie-n două timp de mare moartă ;
prin apa spintecată, sur somnul mă perindă.

XVI

OARBE CERTITUDINI

Am auzit în somn pădurile gemînd...
Gradat, gradat, columbe reci se-împlîntă
în mari coroane gri de presupuneri ;
eu am văzut lungi albi de depuneri
din straturi de absurd — și-n ele-n pîndă
chinuitoare gesturi nemplinite ;
eu am văzut tăcerile trecînd ;
gradat, gradat, se împlîntau în ele
absențele, căderile, serile,
și voci de gaz mă întrebau confuz
la ce foloseau creierii enormi ce pulsau
născînd iluzii, oarbe certitudini
și vaste regiuni sub negru ger ;
cupole geodezice arcate
peste un ev jucat pe eșichier,
drapat frumos cu peplum de Hecate ?
Obnubilatul spațiu mobilat
cu macro-creieri ce gîndind pompos
creau mitologii în absolut,
cînd omul, ghemuit în sînge, jos,
ca un hoplit elen fără scut
visa obtuz să fie amonitul,
măruntul infracretaceu ca să-și închidă
în calcaroasa lui chilie infinitul.

XVII

ZĂPADA

Totul va sfîrși cu zăpada,
 zăpada fără întoarceri a cărnii,
 a cărnii care așteaptă tăgada
 la vremea marelui dezgheț al făpturii ;
 dar pînă atunci, venind din Septentrion,
 cei șapte boi de plug ai constelației
 ară eterul, ară misterul, ară memoria, — surii
 tauri astrali de îngheț, de neguri ai Nordului
 pînă spre punctul vernal cînd coboară
 focul spre sîngele tău ca plumbul cu sfoară ;
 atunci, pe zăpada ta se vor scrie toate semnele
 ce vor rămîne anotimp strecurat
 prin împletirea de degete, prin mătasea azurului,
 pînă la timpul cînd detuna-vor stîncile, lemnele,
 prin reîntoarcerea plugului — ger care ară
 întreaga ființă și-i lasă doar jocul conturului ;
 ce bun e abstractul ger ce păstrează,
 legînd moleculele felului tău demiurgic,
 blocul opac de zăpadă al cărnii
 care trăiește și aiurează
 pînă cînd totul va sfîrși cu zăpada.

XVIII

BĂTRÎNEȚEA COPACILOR

Să gelozim copacii,
 copacii îmbătrînesc frumos,
 solemn,
 în bătrînețe demnă, curată, de lemn,
 verticali, legănați în viscole albe,
 copacii par de os.

Să nu stai lîngă trunchiurile copacilor
 decît dacă ai pielea obrajilor întinsă ;
 pe chinuitele chipuri bătrîne, umane,
 dureroasă e lacrima prelinsă ;

cîrcei uscați pe fuga aracilor,
 disperate brațe istovite se agață ;
 spre nord, pe trunchiurile pădurii, cald,
 pune comprese mușchiul de smarald ;

Dați-mi bătrînețea copacilor !
(...faceți-vă că nu luați în seamă
acest scîncet necontrolat...)
copacul, cînd trăsnetul cheamă,
moare neclătinat.

Zbîrciturile scoarței îți vine să le mîngîi,
au o-mpăcare-nțeleaptă, severă, lemnoasă ;
ridurile fălcilor octogenare
se adîncesc în tristețe, se lasă ;
curg, prin vaduri aleargă, tristețea ;
măruntă, amară, printre trunchiurile seculare
am văzut strecurîndu-se, omenească, bătrînețea.

XIX

SOARELE NEGRU

De se va sparge acest soare negru,
funingine de foc ne va umbri
și va fi cald pe sub această umbră,
și pașii pe tăceri se vor întipări :
cine îmi poate spune că soarele e negru ?
Ca soarele sînt negru-n memoria ta oarbă,
în veșnică eclipsă mă lași și nici coroana
de flăcări ce nimbează-acest negru diamant
nu-ți luminează gestul negației, rămîne
pierdută-n galaxie nemernica oftare,
să fie calcinată-n furtunile solare.

REUCISA EURIDICE

Preludam pe lira pădurilor,
 smulgeam sonuri acestor corzi de os
 care închid ca într-o colivie
 ceasornicul sunînd durerea vie
 și acel abur suflet ce-l fură Thanatos,
 fiul nopții sub mantia lui neagră ;
 Ooor... eu te pierdusem Euridice,
 substanță, idee decantată, Euridice copilărie,
 femeie simulacru, mușcată de șarpele îndoielii ;
 te-am smuls încă o dată sacralui umbrelor,
 înmlădiind cu glasul flăcările sumbreelor
 focuri subpămîntene ;
 m-am legat să nu mai privesc înapoi,
 să urmez lumina veacului meu
 calcinînd amintirile ;
 Ooor... eu,
 auzindu-le cum mă cheamă,
 am pivotat în inima mea,
 te-am reucis cu privirile,
 reucisă Euridice,
 cîntec, idee decantată, copilărie.

TIMPUL NEDURERII

Nici pierdutele cadrane solare,
 nici ornicele turnurilor de cetate
 n-au bătut decît timpul ce moare
 lîngă timpul rămas :
 nu întoarce nici un ceas —
 secunde, vai, secunde !
 Vomează-le măsura sau ascunde-le,
 timp mort.
 Timbruri grave, sonuri dogite,
 topite clinchete de argint...
 Albă muțenie cînd arcurile rupte
 osifică clipele încremenite :
 momii de bronz, amurg de lămîi
 bat ciocane de ceas la burg riveran :
 curg ape, lacrimi prin umbrele supte,
 în ce zi, prin ce gînd, la ce fund de ocean
 vor curge orele neîntrerupte ?
 Evoluează-n falduri de alge unanime
 un pește lat, acolo, ca ornica, moluscă,
 prea plat, pictat de-un trăsnet genial,
 mușchetar al imaginii — Dali
 Salvator.

Sumă în miez de ev cu ceas deșteptător
la răscruci, la solstițiu de sens ;
un gest absurd, imens,
smulge ceasurilor arătătoarele,
minutarele, secundarele,
mă vizează — San Sebastian,
mă simt străpuns de timpul mort,
ca un arici mineral măsurînd inerția,
limbajul tăcerii...
Nimic nu mă cheamă, niciunde nu mă așteaptă.
Mă duc pașii de ceață ;
n-ar răsuna nici pe o treaptă
de aramă.
Cineva mă caută în viață,
dar timpul îl întoarce la marginea serii :
timpul care mă știe trecînd
nu cu el, prin el plecînd,
ieri, fără umbre către steaua tăcerii.
Cît l-am tîrît pe pămînt
a fost vîinare de vînt,
am urlat, nu ni l-a dat
nepipăitul timp al nedurerii.

CA O COLUMNĂ A CERULUI

Columnă a cerului,
n-ai rădăcini și nici sfîrșit prin nori,
te însoțesc și nu-ți cuprind măsura,
încerc să urc spre tine uneori,
și nu în palme,-n gînduri simt arsura.

Extatic timp. Lărgitele pupile,
nu arborele cosmic, umbra lui
o mai urmează — culmea-acestei zile
unde se-nalță, dar sfîrșitul nu-i.

Îmi sprijin lumea ce-o creează gîndul,
dar se deschide zbor acolo sus,
din ramurile oarbe alungîndu-l
însemnul mut al gîndului nespus.

Măiastră neatinsă de săgeată
trup rarefiat și recompus de dor,
prin velatura albă de fregată,
mă-njunghie rece mila stelelor.

Să nu te lași vînată de candoare
și să veghezi la bolta odihnind
pe creșterea columnei genitoare
și timpul nu te prinde împietrind.

Trup recompus din destrămarea pură,
tors lustruit de-atîtea nendrăzneli,
ca slova moartă-n albele cerneli,
numele tău mi-a-ncremenit pe gură.

OVAL INUTIL

Aș vrea să fiu omul precis de real,
dar nu știu cum se face că pasul mi se-ndreaptă
spre templul fără ziduri, spre scara fără treaptă,
către frumoasa oarbă cu inutil oval.

În palmele pătate adun impure stări,
crezînd să cresc pe lujeri de vis în mîini votive
acante moi de lună la corintiene mări.

Eu vă ajung din veacul în care mă trecuse
în eronatu-i calcul un grămătic sofist,
grăbitu-i simulacru cerîndu-mi să exist
cu transparența oarbă a umbrelor meduze.

Din interstițiul care mă oropsea de timp
hiperbola creîndu-mi o punte netrecută,
mă defini albastru în veacul în derută,
candorile-mi conferă și dreptul unui schimb.

Și voi întrece pasul ce l-am aflat pe mal,
cînd regăsindu-mi timpul mi-am conturat ființa,
ofrandele ducîndu-i, chiar dacă neființa
i-o știu frumoasei oarbe cu inutil oval.

UNEORI

Uneori mă gîndesc la soarta pămîntului —
imensități albastre mă apasă.
Trece o aripă incoloră pe sub casă,
gîndurile cad retezate sub coasa vîntului.

Soarta pămîntului scrisă-ntr-o carte de freamăt,
de așteptări nențelese, opace,
inerta memorie e-ntinsă-n meninge și zace,
crește în tulnicul spaimei universalul geamăt.

Și mă cuprinde ades o furie oarbă, —
ce tot cobîți de anul 2000 !
Păstrați-vă macabrele melancolii,
eu navighez prin apele lunii prin iarbă

ca să ajung în rada stelei Canopus !
Îmi mai dau drumul cîteodată
cu seci baloane de săpun
în care joacă timpul descompus,

și asta când îmi rad obrazul de tristețe ;
apoi mă spăl cu conveniențe, cu minciuni,
și cad în doaga celor ce cred în minuni
reînchegînd păcatele din tinerețe.

Reiau copacii aceia uitați de poet în pustie,
brocartele lor urzite stau goale de sens,
un semn de mirare coboară imens
pe un punct minuscul. Pămîntul pare să fie ?

E poate o pată pe memoria lumii,
o pată ce nu o mai șterge uitarea,
nici veșnica ungere cu care marea
vrea ca să vindece artrozele humii.

Copacii se duc în monom către soare,
spre soarele palid al toamnei anemice,
vomînd inutilul tristeții endemice.
Trec numai umbre de păsări călătoare.

TĂCERE FERTILĂ

Minunea minunilor
la buza genunilor,
apleacă-se cugetul
să le prindă mugetul,
privirea aruncă-o
și așteaptă încă o
tăcere fertilă
de priveghi și milă,
și-un oval ce tănuie
tristețea ce dăinuie.

CASA SINGURATICĂ

Casa e singuratică, acolo,
pe pătratul de stejar,
trei cai de faianță,
sticla cu tuș chinezesc
și atâtea stări fără substanță,
și atâtea pătrate albe, albe pustiitor.
Și caii de faianță încremenesc.
Mai trec doar dumnealor, norii ;
cîndva își vor opri și ei lunecarea,
casa-i singuratică, acolo.
Și atâtea pătrate albe, albe pustiitor
pe suprafața de stejar.
Și-i un monom nesfîrșit care atînge zarea
evadat din pătratele albe.
Și casa-i singuratică, acolo.

MĂRGINITA MEMORIE

Memorie bolnavă, îmi recompui doar schema
acelei neoprite desfășurări de timp,
de carne, de culoare, să-mi desenezi, în schimb
femurul, sarea moartă ce o închide gema.

Uitucă de durerea tăișului de moarte,
rotundul static talger pentru decapitat
îl dai dănțuitoarei între chimvale sparte,
pierzîndu-mi la nisipuri tot ce-am profetizat ;

ori, dacă amintirea, neînchegatul templu
îmi clatină pe ape morgane, trup și mit,
dacă oftai, uimire, și nu te-am auzit,
dacă-n absențe calde nu pot să te contemplu,

dă-mi darul lui Eolus, furtunile închise
îndeamnă mîini abstracte să le dezlege din
burduful odiseic, cu uriaș suspin,
să-mi pustiască somnul ca unui alt Ulise.

FLUTURE DAMNAT

Absent din grația divină,
vibra un fluture damnat ;
diademă spre înnoptat
pe lângă frunți de lună plină ;

frunți pure ce și-au imprimat
prin sîngerie cornalină
o lume de carnagii plină,
viziuni din veacul apostat.

Fluture fabulînd că floarea
suind din mîlul gras de smîrc,
cu alb involt de cocostîrc
săltat în zbor să umple zarea,

e sacrul pur potir floral
din care soarbe neființa ;
albastrul flutur, umilința
o lasă peste falsul Graal.

Sorbind din stearpa lui licoare
damnatul flutur, amețit,
cu-nchipuirile din mit,
superb, nici nu simțea că moare.

FORME

La Voronețul serii, cum sîngeră arama
grav măsurînd didactic vocalele votive,
o spată bate Oltul în Cozia cu umbra,
marama firul lunii să-ncheie în stative.

Așa pe treapta oarbă a Sarmisegetuzei
fecioară nenuntită cu aură se-mbracă,
scriind conturul gurii cu-albimile ceruzei
să dăltuiască mută înțelepciunea dacă.

Așa la marea mare mai negri hipocampii
duc călărimea sură a algelor saline ;
pe sarea lor amară îmi voi trimite iambii,
cavalcadînd satiric prin noaptea de rușine,

meduze euxine parașutînd spre norduri,
acizii să dizolve cuvintele larvare,
șenile paralele s-or lichefia-n acorduri
de sonuri imperiale cu-armonizări precare.

Ia fabula țestoasă care-și tîrăște tîlcul,
reptila celoniană simbol în carapace,
cu verb aprins deschide-o ca să-și dezlege mîlcul
cînd fabuloasa-i foame s-a revărsat încoace.

FEBRE ALTOITE

Prin nesfârşiri de pori o adulec,
prin mii de forme mă absoarbe minunea ;
mi-e inima topită-n zăpezi de primăvară !
Cum o străbate şi o germinează,
mă doare carnea de dorinţă trează
şi îi adulec carnea hipotetică.
O, multitudine de braţe, gîlgîind de seve,
mă cereţi, mă cuprindeţi, mă striviţi
cu cercuri vii de febre altoite-n carne...
Şi-această despletire tutelară
de plete vegetale mă umbreşte,
îmi dă răcoarea somnului şi-a morţii,
a morţii care te statorniceşte
în patul unei singure iubiri...
Şi-această transfuzie de trandafiri
ce explodează-n timp şi pe retină
torent sangvin creşte-n artere ;
o roată de tortură caldă dezmembrează,
făptura mi-o întinde pe distanţe,
pe zone felurite de iubire,

aceleaşi — dar schimbate prin lumină
de un halo de sfînt ce aiurează
şi spune vorbe colorate-n spaţiu,
de-ndrăgostit ce plînge prima oară
sub simţămîntul nou care-l atinge.
Mi-e inima topită-n zăpezi de primăvară!

CERȘETORUL MINUNII

Palme cu degete lungi, bizantine,
încremeneau la răspîntii de sens,
parcă plutind în golul imens,
parcă pornind chinuite din mine,

cu împrejurul frunții — o ceață,
(cercul saturnic pus sterpelor moaște)
se preface a nu se cunoaște
cerșetorul minunii de dimineată ;

de dimineată, pentru că seara,
pînă la cîntecul orb al trădării,
mă spînzurase deasupra mării
spînul luceafăr, furîndu-mi scara.

Pare că verbu-l bîntuie gluma ;
dar ce mă sfîșie crud în aorte,
ce mătrăgună dospită-n retorte
la pragul albei mi-ncheie suma ?

Ca-n filigrana hîrtiei Lafuma
mi se citește starea prin piele,
curg prin memorie sterpe cișmele ;
vină minunea — dar nu acuma ! —

fiindcă pîndesc ca în cearcănul lunii
să se deschidă, larg, ochiul uitării,
ca să descopere în spuma mării
trist împăcat cerșetorul minunii.

PORTRET

Atît de rău, atît de smuls
din omeneshile candori,
tu nu ești bun măcar la muls
la strunga palizilor nori,

ești modelat doar din erori,
trăiești și nu trădezi un puls
accelerat de aurori,
și numai cînd din perne smuls

cu mărăcini la subțiori
dai aripi de apocalips,
întors la vechile rigori
aripile îți stau de ghips.

GER NEGRU

Ger negru — atît de negru ger ;
poate că masa de-ntuneric peste iarna lumii
e gerul negru, gerul impalpabil,
cînd focul alb din înghețatul fier
arsuri îi trece mîinii ce-l cuprinde ;
simt gerul tău din negrele aprinderi
cu focul morții. Ger alb a fost întîi, alb ger
încremenind pînza de lacrimi
de la pămînt la cer,
apoi s-a lăsat gerul tău negru ;
o gură pocită de niciunde
se grăbea să vomeze exorcisme, blesteme,
auzeam cum materia coloidală pătrunde
în celulele vegetale, în crăpăturile stîncilor,
natura exploda în miriade de fragmente ;
apoi veneai tu — erai gerul negru,
degeram, am trecut prin trepte-ale gerului ;
întîi arsuri banale, apoi phlyctenele,
cu ulcere deschise-apoi cangrenele,
mă-mbrățișai cu gerul negru-al morții ;
începeam o statuie de ger,
gura pocită voma exorcisme-n ether
și eu încremeneam în alb, în negru,

în mijlocul naturii detunate
cu răni de piatră, cu răni vegetale ;
cînd am pierdut îmbrățișarea ta,
ger negru — așteptam absurda minune :
graduat dezghețam ca natura,
numai în piept, sub țîța stîngă, stăruia
o zonă de glaciațiune.

ANIMALELE IMPOSIBILULUI

Păsări în zbor trec înălțimi alpestre,
o, mult mai mari, pînă devin idee,
abstract adaos căilor lactee,
pierdute-n timp rigorilor terestre.

Și sub pămînt, la antipozi de creste,
făpturi și vegetale, graminee,
viață încep și viața o încheie
sub aparența mării palimpseste.

Nici peste nori, nici peste miezul Terrei,
doar pe orizontală mediană
mă vei afla în limita durerii ;

tu, care-n palme-nalți chivotul serii,
dînd să-mi auzi oftarea oceană,
nu vei afla-n amibă nici o rană.

Ocolește plasele diafane
sau migratoare colivii de ceață ;
dacă te pierde pînda cuvintelor arcane,
ajungi la nesperata de pură dimineață.

COLIVII DE CEAȚĂ

Niciodată n-ai suferit îngrădirile ;
mătasea arahnidei te chinuia ca o plasă
de pur oțel, ca barele Sing-Sing-ului,
la fel de efemeră, grețos de cleioasă,
ca mătasea paingului.

Fulgerător contactul cu vîscosul țesut
te lăsa fără gladius, cu moartea armură,
țintuit sub trident pe arena de ură,
în plasă, pradă albă barbarului hirsut.

Greu somn sub vălul care ți se lipea pe față
îl lepădau burți negre, păroase, de paingi ;
te scalzi în ape oarbe albeața cînd le-atingi ;
de-atunci te zbați și-n coliviile de ceață ;

oroarea coliviilor de ceață ;
durerea coliviilor de urît ;
apropiate mîini te strîng de gît,
surîsuri asasinează în față.

INTERREGN

Căzuse lapoviță. Decorul concret era ud ;
erai undeva pe un plan de absențe ;
se filmau, de internibus, preludînde secvențe ;
travelingul senzațiilor se retrăgea spre sud.

Imaginile vor fi, desigur, pe plan îndepărtat ;
mîinile nu se vor răsuci ofilind orhidee ;
ud, gol, va fi asfaltul prelungit pe alee ;
urmează o secvență din care ai plecat.

Cînd într-un interregn va fi seara de gală,
greu fi-vei iar înscrisă în peisajul ud,
cu obiectivul care va încadra un nud,
cînd fond va fi pămîntul, gol, ca o portocală.

RĂSPUND

Răspund acestei chemări tutelare :
sînt număr albastru în seria lungă
pornită din spaime spre focul din soare
pe fluviul cocorilor, drept, să ajungă.

Răspund și acestei lumini tremurate
ce pîlpîie-n candela umanității :
stau strajă la poduri penaii cetății
porniți ca pe vifor din temniți uitate.

Răspund cu poemul cînd ceasul sporește
pe trepte comoara străveche, crescută
prin cuget, prin tînărul braț, și-n lăută
răspund amintirii, duios, românește.

FAGADUIALA

Îmi îngădui să fiu distins,
îmi îngădui să fiu drept ;
rămîn de o parte, aştept,
rugul meu nu-i încă stins ;
mai ard flacăra damnată,
mă sting, mă aprind încă o dată ;
ori că sufla-veţi în foale,
ori că zvîrli-veţi cu apă —
focul meu arde agale,
din părerii o să-nceapă ;
nu-mi atîtaţi voi tăciunii,
că mă hrănesc din răbdare ;
flacăra mică mocneşte
spre vîlvătaia cea mare.
Atîtaţi, zgîndăriţi prin tăciunii
ce vă fisîie cîntec şăgalnic ;
focul meu se va zbate năvalnic
din cenuşi ce-mi lăsară străbunii.

ADÎNC, DEPARTE

„...ganz tief in reiches monde.“
(*Rainer Maria Rilke*)

...adînc de tot, în depărtarea lunii,
pe unde ei s-au dus imponderabil,
eu m-am întors din vîrste-abia mijite,
dar mi-am pierdut pe drum copilăria ;
cîteva puncte de reper, albastre,
dacă mai pot uimi, dar eu le tînu
să nu le fure mîinile din ore ;
şi mă descopăr îmbrăcat în cercuri,
concentric, de copaci, cercuri de ape ;
aşa, rotund, eu mă dilat în vreme,
şi vremea într-un sorb mă adînceşte
pe lîngă dizolvate aurore ;
aş vrea să prind iar fluturile-albastru
care din aripi în azur clipeşte,
dar secatoru-n mîini se face spadă
şi spintec sfîşiind eternitatea
în care mă descopăr singuratic,
şi, vai, vă pierd, nepreţuite vorbe,
în care-nchişi sînt ochi şi paşi şi nimeni
nu le deschide lacătele oarbe.

Ieri, peste Rin zburam, sau peste Elba,
clape mişcau oraşele sonore
şi solfegiate trepte m-au adaos
şi m-au întors unde şezum şi plînsem
în leagăn vechi de dunărene hore.
V-am regăsit şi vă redau primatul
asupra tot ce-nsemn şi ce mă pierde
o, oameni dragi, chinuitoare forme
ce mă-ncălziţi cu gerul nedurerii
cît mai rămîne valea noastră verde.

NOTE DESPRE UNELE DIN POEME

Am dat aceste note asupra unora din poemele culegerii antologice de față și nu știu ce pot adăuga sensului, aurei de suflet a poemelor citate.

De fapt, fiecare poem are punctul de pornire legat de ceva din viață, de ceva din tine.

Cred că legenda adaosă fiecăreia nu aduce nimic nou, nimic în plus valorii, tensiunii, culorii poemului.

Am încercat cu câteva, din cele mai legate de exterior, socotind că celorlalte li se poate pune în jur, pot fi înscrise în pentagrama, acelui sens de internibus, precum în pentagrama faustică e închisă puterea malefică a infernului.

CALUL ROȘU

Își are pornirea de la o imagine surprinsă într-o zi, o după-amiază de vară, după o ploaie repede.

Se petrecea la Sîmbăta de Sus, în casa de odihnă pentru scriitori, pictori, artiști. Era prin anul 1929.

Era în amurg. Priveam de la fereastra „Castelului“, veche casă, solidă, albă, pe locurile brîncovenești din Făgăraș.

Plouase, și din soare-apune se strecurau, printre nori, colorate, fascicule de raze sîngerii-aurii.

Vedeam de la fereastră, către riul Sîmbetei, o cîmpie undulată, vîrstată cu îngărădire de lăturoaie albite cu var.

Un cal roib păștea pe tîpșanul de un verde străluminat de soarele-n scădere.

Calul, cînd se mișca domol, păscînd, cînd se cabra, ca îmboldit de un șfichiu nevăzut.

Cînd se ridica în două picioare, bătînd aerul, bătaios, aveam senzația că din coapse îi vor țîșni două aripi roșii.

Închipuirea construia, pe datele memoriei, imagini de folclor, de basm și, în ultimă măsură, se sintetiză în imaginea și atributele mitologice. Am avut senzația Pegasului.

VIORA MOARTĂ

Este scrisă în amintirea unui coleg de liceu.

Eram în primele clase, la secția modernă. Colegul cînta la vioară. Studia. Avea o fire blîndă. Un chip de o albeață nefirească.

Colegul cînta la vioară.

Cam prin clasa a IV-a am aflat că începuse să i se declare o boală curioasă. Insensibilitatea degetelor mîinii drepte.

Colegul n-a mai cîntat la vioară.

ZI DE APOI

Tot pe meleagurile făgărășene, în drum spre Sîmbăta de Sus, cu căruța.

Cer rostogolit de norii plumburii, vineții. Pe cîmp, venind dinspre satul Sîmbetei, o turmă de „drigane“, cum le zic sătenii bivoliilor.

Am avut senzația unei vagi aluzii a peisajului, a ritmului a tot ce mișca în acest peisaj, a unei vagi aluzii, sau transmiterea unei senzații despre ceea ce am putea alătura noțiunii de apocalips.

ACEASTĂ AȘEZARE

Ani mulți în urma mea : aproape de adolescență. Pe Bărăgan, călare pe un cal roib. Fost cal de curse. Cel care îmi îngăduise să-l călăresc mi-a spus că uneori, mușcînd zăbala, sperios, o ia peste cîmpii, nedomolit.

S-a întîmplat. Pe cînd mă apropiam de un sat, s-a cabrat, a pornit săgeată, trecînd pe ulița satului, unde într-un larg se afla un fel de iarmaroc.

Erau căruțe așezate una lîngă alta. Oamenii, femeile, copiii, zbughiră strigînd, văzînd armăsarul dezlănțuit.

Pe scurt, a sărit, cu mine în șa, peste căruțe și s-a oprit departe, în miez de bărăgan.

Emția s-a stins. Se stingea și ziua. Dar cerul era o paletă uriașă. N-am mai văzut des asemenea cer de amurg. Se spune că pe coasta Americii de Sud, pe la Rio de Janeiro, sau pe aceleași latitudini, se pot privi asemenea ceruri fabuloase.

Călărînd la pas pe sub acest polog colorat fantastic mi-am amintit de un trecut apropiat, trecînd prin această așezare a serii.

ANNA MARIA DE VALDELIÈVRE

Sîmbăta de Sus. Locuri de vîrste istorice și de vîrstă fericită. O veche biserică în mijlocul unui cimitir de sat. Cum cercetam crucile sub care repauzau foști gospodari făgărășeni de prin veac, am dat de o tufă bogată de „mărită-mă mamă“, tufă cu flori galbene, mari, cu petale în explozie solară.

Un sentiment ciudat m-a împins să despic în două, cu mîinile, tufa multă și deasă. În mijloc am aflat o cruce mare de piatră, cu motive dante-late în stilul comun epocii brîncovenești. Pe cruce era săpată pisania :

*Hic epriscet in Domino, per illustris
Anna Maria de Valdelièvre, ac magnifici
Domini Gasparia, exatoris, gubernatoris
Transilvaniae provinciis obiit io...*

PĂDUREA DE ARGINT

Aproape de intrarea în mănăstirea Văratec apare călătorului așa-zisa Pădure-de-Argint. Este ce a rămas dintr-o posibilă, mai mare pădure de mesteceni bătrâni, pe lângă care se leagăna mai mlădii mesteceni tineri.

Maicile mănăstirii au îngrijit prin timp acești mesteceni ai peregrinării lor celui ce a fost Mihai Eminescu. El venea s-o vadă pe Veronica Micle retrasă în acel vechi locaș de închinare.

Dincolo de Pădurea-de-Argint se întindeau codri ce arămeau în toamnele anilor lui, și spre mănăstire arcuia dealul Filimonului care nu știu dacă și atunci purta peruca de pădure pe care am zugrăvit-o într-o pînză, cu ani în urmă, și pe care ciudate împrejurări se pare că au ras-o.

POLOȘ DE CALĂU

Se află în castelul Peleş această mărturie a vremilor medievale.

Paloșul era fixat pe fruntea de piatră a căminului, a vetrei mari, unde poate se mai află și acum. Nu este exclus ca ochii unui bătrîn rege, căruia i-au exaltat virtuțile și i-au uns cu ulei de trandafiri defectele manualelor de istorie sau a cărților de școală, să fi privit cu melancolie acea unealtă, regretînd că în vremea timpului său stă nefolositoare.

MÎINILE POETILOR

I-am cunoscut pe toți. Le-am strîns mîinile, le-am privit ochii, le-am ascultat sufletul.

Era în vremi cînd printre confuzii și elanuri, strîmt dirijate, se făceau gesturi mari sufletești.

Unii nu mai sînt, ca Nazim Hikmet. Iannis Ritsos e sub lespedeza morții, încă pe jumătate viu, pe jumătate mort, în lagărele ce le udă mările Egee sau Marmara... și...

SCRISOARE DIN ARGES

Acest poem este răspuns la scrisoarea-poem ce mi-a fost trimisă de poetul și eseistul flamand Karel Jonckheere, membru al Academiei Regale din Belgia, poem publicat într-o revistă din Bruxelles.

Poetul Karel Jonckheere, prieten al patriei noastre, ne vizitează des; cunoscîndu-ne, publică în Beliga, în flamandă și în franceză, articole despre fenomenul literar românesc, traduceri din lirica românească, antologii de poezie populară și cultă.

Prietenul Karel Jonckheere m-a vizitat cu ani în urmă, la țară, în casa în care lucrez, uneori, vara, și, amintindu-și, din Belgia, mi-a scris această *LÈTTRÈ DE FLANDRE*, căreia i-am răspuns cu *SCRISOARE DIN ARGES*.

LÈTTRÈ DE FLANDRE

Rarement l'amitié habite une colline,
on batit son refuge de sa propre main
au-dessus de la vallée des hommes
et la haute cime des dures Carpathes
devient le vrai horizon.

Et pourtant.

A la fenêtre ouverte où nous sommes accoudés
nous nous traduisons le nom d'une fleur,
le seringat.

Les femmes en riant ont repris leurs voix de filles
et jouent, charmantes, à petite cuisine.

Sur les dalles que tu as posées comme un moine
rêve ta plume couvant son manuscrit, —
quelques coeurs à l'affut de joies et de peines
à inventer ce soir par toi,
tout seul.

Cette visite peut-être t'est bienvenue.
Qui sait si un de nos mots à l'instant prononces,
un oui, un non ou quand,

n'aille se réfugier tantôt
 entre les lèvres de ton livre,
 dans la bouche d'un homme trop solitaire
 pour l'avoir découvert par lui-même.
 Peut-être ne le trouvera-t-il pas
 parce que tu viens déjà de me le dire.
 Dans une heure nous partons pour la capitale,
 toi, tu resteras, trois sièges de trop.
 Je te vois déjà sous la lampe,
 closes les paupières,
 remplaçant nos visages absentes
 par ceux dans tes pages.
 Tu ne le sauras pas,
 mais si dans cette nuit d'été
 le sommeil du village
 amplifie le murmure de ruisseau dans le val,
 sache quand-même
 que quelqu'un de nous ne cessera pas
 d'écrire assis à côté de toi
 avec un fraternel sourire.

INDICELE ALFABETIC AL TITLURILOR

<p> Această așezare 37 (1)
 Adînc, departe 339 (2)
 Adună-te 142 (2)
 Agonică 51 (1)
 Agresta digresiune 158 (2)
 Aladin 301 (2)
 Albă ca zăpada 61 (1)
 Alean 59 (1)
 Alean de toamnă 30 (1)
 Amarul lapte 113 (2)
 Amiaza 26 (1)
 Amintire 40 (2)
 Amintirea pămîntului 127 (2)
 Amintire pierdută 34 (2)
 Amiraba 257 (2)
 Amurg la Histria 176 (1)
 Anemone 207 (2)
 Anna Maria de Valdelièvre 38 (1)
 Anii grei 146 (1)
 Animalele imposibilului 333 (2)
 Anotimp absurd 102 (2)
 Anotimp de prisos 35 (1)
 Antielegii 289 (2)
 Ape tremurate 89 (2)
 Argonaut 78 (1)
 Armata de fîn 141 (1)
 Ars plastica 182 (2)
 Ars poetica 235 (2) </p> | <p> Așteptare 191 (1)
 Atît ! 78 (2)
 Atomică 280 (1) </p> <p> Baladă pentru mamele lumii 147 (1)
 Bătăi de flori pe Kiseleff 256 (1)
 Bătăi de tobe 138 (2)
 Bătea un boston vechi 258 (1)
 Bătrînețea copacilor 307 (2)
 Brâncuși 221 (2)
 Budapesta 130 (1) </p> <p> <i>Cai de apocalips (1940)</i> 81 (1) </p> <p> Cai de apocalips 108 (1)
 Ca într-un cîntec vechi 153 (1)
 Calul roșu 28 (1)
 Ca o columnă a cerului 313 (2)
 Capcane 139 (2)
 Caracacianii 330 (1)
 Caravana 210 (1)
 Cartierul copilăriei 135 (2)
 Casa singuratică 320 (2)
 Casă la drum 200 (2)
 Casa de ciurari 201 (2) </p> |
|---|---|

Catren 20 (2)
 Caverna 177 (2)
 Căi bătute 65 (2)
 Călătoresc sub pielea ta 266 (2)
 Călătorește 279 (1)
 Călătoria din urmă 76 (1)
 Cătunul visat 56 (1)
 Ceahlăul se făcuse om 294 (1)
 Ceasul murg 99 (1)
 Cerșetorul minunii 328 (2)
 Ce vrăjitor hazliu eram 149 (1)
 Cheile somnului (1968)
 123 (2)
 Chemare 277 (1)
 Chipul de mîine 175 (2)
 Cina 220 (2)
 Cine? 261 (2)
 Citește-mi din Jack London 179 (1)
 Ciudați indivizi 281 (2)
 „Ciuma nebună” 240 (1)
 Cînd plouă 284 (1)
 Cînd s-a uns domn Caragea 238 (1)
 Cînd șoimul... 49 (2)
 Cîntare cetății lui Bucur (1959) 197 (1)
 Cîntarul 250 (2)
 Cîntec pentru legendă 44 (1)
 Cîntec simplu 314 (1)
 Cîte ceva din peisaj 286 (1)
 Clape de fildes 64 (2)
 Clasică 71 (2)
 Clopotelor 77 (2)
 Cocorii 311 (1)
 Cocoși de vînt (1967) 67 (2)
 Cocoși de vînt 69 (II)
 Colina Calvarului 289 (2)
 Colivii de ceață 344 (2)
 Coliviile 290 (2)
 Concentric 179 (2)
 Concluzii amare 292 (2)
 Confluente 156 (2)
 Conjugare 72 (2)
 Conștiințe poluate 296 (2)
 Copaci de promoroacă 310 (1)
 Copilul Pan 283 (2)
 Corăbii spre Indonezia 123 (1)
 Cornul abundenței 103 (1)
 Cornul de fum 190 (2)
 Craii de Curtea Veche 246 (1)
 Crochiu 55 (2)
 Cromatică 38 (2)
 Cu fruntea către stele 308 (1)
 Cu glasul 187 (1)
 Culoarea roșie și neagră 128 (1)
 Cum? 303 (1)
 Cumînțenia pămîntului 224 (2)
 Cumplita toamnă bahică 248 (2)
 Curgătoare timpuri 293 (2)
 Curînd va fi Negoitul 163 (1)
 Cuvintele, culorile 23 (2)
 Dacă nu vei trece 173 (2)
 Danie 162 (2)
 De-acum încolo... 281 (1)
 Dekalogos 221 (2)
 Deleatur 256
 Despre unele lucruri 146 (2)
 Dimitrovgrad 327 (1)
 Dincolo de cuvinte 263 (1)
 Doi pini 318 (1)
 Doliul zăpezilor 43 (2)
 Dolorosa 111 (2)
 Dor sterp 169 (2)
 Două cifre 126 (2)
 Dragoste 60 (1)
 Drumul poemelor (93) 1 (1)
 După furtună 48 (2)
 (E carul-mare lîngă casă) 17 (2)
 Eheu fugaces !... 159 (2)

Elegie (Tîrziu...) 65 (1)
 Elegie (Mi-a amintit de tine...) 290 (1)
 Elegie cavalină 91 (2)
 Elegie humuleșteană 172 (1)
 Elegie la ultimul autopotret 198 (2)
 Elegie la Mihail Sadoveanu 297 (1)
 Eminesciană 94 (2)
 Erau aseară 278 (1)
 Este o dimensiune 253 (2)
 E un adînc 277 (2)
 Evadări în peisaj aprilin 84 (2)
 Exodul inimii 188 (2)
 Fantome de vînzare 171 (2)
 Făgăduială 338 (2)
 Fără lacrimi 137 (2)
 Febre 32 (2)
 Febre altoite 326 (2)
 Fereastră de fum 295 (2)
 Fermeător de incert 269 (2)
 Feroviară 47 (2)
 Fîntîna 118 (2)
 Fîntînile plînsului 245 (2)
 Floare steapă 87 (2)
 Fluturi damnate 322 (2)
 Forme 324 (2)
 Fragila geometrie 97 (2)
 În fregata fără somn 191 (2)
 Fructe reci 181 (2)
 Frumoși — urîți 112 (2)
 Geamala 227 (1)
 Ger negru 331 (2)
 Gheare 244 (2)
 Gol 33 (1)
 Golful sîngelui (1936) 69 (1)
 Golful sîngelui 71 (1)
 Grecia (II) 117 (1)
 Gură de Tîrgoviște 252 (1)
 Hanul lui Manuk 220 (1)
 Hanurile 218 (1)
 Haraciul 215 (1)
 Horror vacui 267 (2)
 Icoană pe sticlă 83 (2)
 Icoane la cetatea Dimboviței 213 (1)
 Ileana Sînziana 105 (2)
 Iluzia 183 (2)
 Imaginea ta 14 (2)
 Imprecație oniricului 238 (2)
 Incertitudine 59 (2)
 Inelul de logodnă 99 (2)
 Inima desenată (1963) 5 (2)
 Inima desenată 9 (2)
 Inorog 105 (1)
 Interludiu marin 53 (2)
 Interregn 336 (2)
 Inutila invocare 237 (2)
 Invitație la călătorie 134 (2)
 Îmi iubesc mîinile 57 (2)
 În termele Histriei 177 (1)
 Întîlnirea 208 (1)
 Întoarcere 317 (1)
 Întrebare 60 (2)
 Între copacii visului 186 (2)
 Într-o fărîmă de geam 166 (1)
 Joc de cuvinte cu implicații grave 271 (2)
 Jocuri în cristal 128 (2)

- La hotarele morții 86 (1)
 La împărțitul porumbului 210 (2)
 Lalele negre 67 (1)
 La nord de Aldebaran 163 (2)
 Laptele-cucului 63 (2)
 Lîmpede vedeam 160 (2)
 Lîngă munții de aur 267 (1)
 Loc străin și amar 259 (2)
 Logofăt de taină 85 (1)
 Luntre aplecată 74 (1)
- Mama înaltă a visurilor 73 (1)
 Mare hipotetică 184 (2)
 Marele opt orizontal 86 (2)
 Marele spărgător de nuci 275 (2)
 Marină 101 (2)
 Masa tăcerii 223 (2)
 Mărginita memorie 321 (2)
 Mărul de sînge 11 (2)
 Mesembre 320 (1)
 Meșterul Nicu 194 (2)
 Micropoezii 16 (2)
 Minciuna albastră 178 (2)
 Mîinile orelor (1971) 287 (2)
 Mîinile poezilor 270 (1)
 Mîna de crin 303 (2)
 Mîngîierea vine de acolo 96 (1)
 Moartea în culori 88 (1)
 Moartea morilor devînt
 (1961) 261 (1)
 Moartea morilor de vînt 264 (1)
 Monada 299 (2)
 Monotonie 81 (2)
 Mugur de memorie 297 (2)
 Muza adormită 266 (2)
- Nimic despre dragoste 121 (2)
 Ninsori 70 (2)
 Noapte bruxelleză 75 (2)
 Noi, cei din veacul XX 42 (1)
 Noul Poliphem 161 (1)
 (Nu sărutarea verii...) 16 (2)
 Nu sînt zăpezi? 164 (1)
 Nu te poate smulge 125 (2)
- Oarbe certitudini 305 (2)
 Ochii 50 (2)
 Odată 157 (1)
 Oedipos 111 (1)
 Oenachoe 178 (1)
 Ograda 63 (1)
 Omul cu mînuși violete 192 (2)
 Orfeu în Rodopi 322 (1)
 Ornicul de umbră 302 (2)
 Oval inutil 315 (2)
- Palide zori 274 (2)
 Pallady 218 (2)
 Paloș de călău (183) (1)
 Paloșul somnului 83 (1)
 Pan 233 (2)
 Pasărea neagră 161 (2)
 Pasărea tăcerii 143 (2)
 Pasul de brumă 92 (1)
 Patria prin anotimpuri 273 (1)
 Pădurea de argint 168 (1)
 Pădurea tinereții 97 (1)
 Pădurile apocrife 133 (2)
 Pămînt desțelenit 266 (1)
 Pămîntul 25 (2)
 Pămîntul pe care trăim 231 (2)
 Peisaj lapon 159 (1)
 Pe neagra memorie 137 (1)
 Pe o estampă 48 (1)
 Pe ocina cetății 203 (1)
 Pe plaiuri vechi 292 (1)

- Petrașcu 216 (2)
 Pietrarul din Albești 27 (2)
 Piramidele frigului
 (1970) 229 (2)
 Piramidele frigului 273 (2)
 Plecarea cariatidelor 185 (2)
 Plecarea salcîmilor 50 (1)
 Plimbare sub lună 243 (2)
 Poartă deschisă 45 (2)
 Poem (Vreți un poem?) 94 (1)
 Poem (Amar șoptește nucul...) 289 (1)
 Poem (Ce rău îmi pare...) 79 (2)
 Poem anacronic 302 (1)
 Poemele culorii 194 (2)
 Poemul din august 30 (2)
 Poem nescris 119 (2)
 Porcarul 53 (1)
 Portative de cernoziom 140 (2)
 Portret (Acesta sînt?) 21 (2)
 Portret (Din peană cum te zugrăvesc) 90 (2)
 Portret (Atît de rău...) 330 (2)
 Portret flamand 306 (1)
 Portretul unui „zugrav” 205 (2)
 Porturi dunărene 300 (1)
 Predoslovie 199 (1)
 Prezent legendar 7 (2)
 Primăvara 278 (2)
 Prinț singur 90 (1)
 Privind tabloul „Dulle Griet” de Pieter Brueghel 246 (2)
 Prolegomena 132 (2)
- Rădvanul cu cerbi 223 (1)
 Răspund 337 (2)
 Redați-ne tăcerile 254 (2)
 Renunțare 192 (1)
 Restituire 265 (2)
 Reucisa Euridice 310 (2)
 Rilke 298 (2)
- Rîsul pescărușilor 139 (1)
 Roaba vîndută 248 (1)
 Rodiile s-au uscat 312 (1)
 Rugăciune 227 (2)
- Satul 106 (2)
 Să nu tînjești 283 (1)
 (Săruturile toamnei...) 16 (2)
 Scrisoare 98 (2)
 Scrisoare din Argeș 18 (2)
 Scurt dialog cu tăcerea 120 (2)
 Sensibila măsură 74 (2)
 (Se tolănește noaptea...) 17 (2)
 Simbol 276 (1)
 Simulacrul repetării 291 (2)
 Sipetul 288 (1)
 Sîngele popoarelor
 (1948) 113 (1)
 Sîngele popoarelor 115 (1)
 Sîngele țării mele 132 (1)
 Soare în miezul nopții 46 (2)
 Soarele meu 144 (2)
 Soarele negru 309 (2)
 Somn, foame, sete și dor 252 (2)
 Somn (În marmură doarme...) 255 (2)
 Somn (Somn, gîndire a morții oarbe) 150 (2)
 Somnul meu 148 (2)
 Sonet 156 (1)
 Sonet 42 (2)
 Sonete 116 (2)
 Spania 120 (1)
 Spre Capul Bunei Speranțe 155 (1)
 Stampă de Preziosi 254 (1)
 Starea fără temeii 242 (2)
 Stejarul 203 (2)
 Stele de fum 107 (1)
 Stigmat 115 (2)
 Stînca neagră 324 (1)

Stridențe 52 (2)
Sub stele nespuse de palide 170 (2)

Și cite pagini albe 309 (1)

Tablou de oaste 144 (1)
Tăblița neagră 104 (2)
Tăcere fertilă 319 (2)
Tăcerea învinsă 275 (1)
Tărîmul morții 32 (1)
Teii din inimi 315 (1)
Teiul 96 (2)
Testament 108 (2)
Testament la naufragiu 263 (2)
Timpul de piatră 285 (2)
Timpul nedurerii 311 (2)
Timpul nedurerii (Acesta-i vea-
cul meu...) 300 (2)
Timpul nedurerii (Nici pierdutele
cadrele solare) 311 (2)
Tinerețe fără bătrînețe 62 (2)
Tîrgul moșilor 232 (1)
Toate cuvintele 46 (1)
Tonitza murind 212 (2)
Totul e posibil în somn 151 (2)
Totul renaște cu memoria 129 (2)
Turneu poetic 322 (1)

Țara ciorchinilor negri 125 (1)

Ucenicii vrăjitori 240 (2)
Uitarea 305 (1)
Uită cuvintele 151 (1)
Umbra 100 (1)
Umbra pămîntului 193 (1)
Umbra stelelor (1957)
135 (1)
Umbra stelelor 184 (1)
Uncori 317 (2)
Ursita 24 (2)

Vioara cosmică 195 (1)
Vioara moartă 25 (1)
Vis grotesc 153 (2)
Viziune 114 (2)
Viziune romantică 131 (2)
Vinătoare 202 (1)
Vîntul alb 294 (2)
Volute de fum 101 (1)
Vultur căzut 73 (2)

Zaiafet 235 (1)
Za'afet 306 (2)
Zăpezile calde 206 (1)
Zbor alb (1933) 21 (1)
Zbor alb 23 (1)
Zbor negru 27 (1)
Zburătorului 13 (2)
Zi de apoi 31 (1)

CUPRÎNSUL

INIMA DESENATĂ (1963)

Prezent legendar	7
Inima desenată	9
Mărul de singe	11
Zburătorului	13
Imaginea ta	14
Micropoezii —	
1. (Săruturile toamnei...)	16
2. (Nu sărutarea verii...)	16
3. (Se tolănește noaptea...)	17
4. (E carul-mare lângă casă)	17
Scrisoare din Argeș	18
Catren	20
Portret (Acesta sînt ?)	21
Cuvintele, culorile	23
Pămîntul	25
Pietrarul din Albești	27
Poemul din august	30
Febre	32
Amintire pierdută	34
Cromatică	38
Amintire	40
Sonet	42
Doliul zăpezilor	43
....Poartă deschisă	45
Soare în miezul nopții	46
Feroviară	47
După furtună	48

Cînd șoimul	49
Ochii	50
Stridențe	52
Interludiu marin	53
Crochiu	55
Îmi iubesc mîinile	57
Incertitudine	59
Întrebare	60
Tinerete fără bătrînețe	62
Laptele-cucului	63
Clape de fildes	64
Căi bătute	65

COCOȘI DE VINT (1967)

Cocoși de vînt	69
Ninsori	70
Clasică	71
Conjugare	72
Vultur căzut	73
Sensibila măsură	74
Noapte bruxelleză	75
Clopotelor	77
Atît !	78
Poem (Ce rău îmi pare...)	79
Monotonie	81
Icoană de sticlă	83
Evadări în peisaj parilin	84
Marele opt orizontal	86
Floare stearpă	87
Ape tremurate	89
Portret (Din peană cum te zugrăvesc)	90
Elegie cavalină	91
Eminesciană	94
Teiul	96
Fragila geometrie	97
Scrisoare	98
Inelul de logodnă	99
Marină	101
Anotimp absurd	102
Tăblița neagră	104

Ileana Sinziana	105
Satul	106
Testament	108
Dolorosa	111
Frumoși — urîți	112
Amarul lapte	113
Viziune	114
Stigmat	115
Sonete —	
1. (Dar e ca o cîmpie a dragostei...)	116
2. (Cînd te simțeam...)	117
Fîntîna	118
Poem nescris	119
Scurt dialog cu tăcerea	120
Nimic despre dragoste	121

CHEILE SOMNULUI (1968)

Nu te poate smulge	125
Două cifre	126
Amintirea pămîntului	127
Jocuri în cristal	128
Totul renaște cu memoria	129
Viziune romantică	131
Prolegomena	132
Pădurile apocrife	133
Invitație la călătorie	134
Cartierul copilăriei	135
Fără lacrimi	137
Bătăi de tobe	138
Capcane	139
Portative de cernoziom	140
Adună-te	142
Pasărea tăcerii	143
Soarele meu	144
Despre unele lucruri	146
Somnul meu	148
Somn (Somn, gîndire a morții oarbe)	150
Totul e posibil în somn	151
Vis grotesc	153
Necumpănitul cîntec	154

Confluente	156
Agresta digresiune	158
Eheu fugaces !...	159
Limpede vedeam	160
Pasărea neagră	161
Danie	162
La nord de Aldebaran	163
Dor sterp	169
Sub stele nespuse de palide	170
Fantome de vânzare	171
Dacă nu vei trece	173
Chipul de mîine	175
Caverna	177
Minciuna albastră	178
Concetric	179
Fruite reci	181
Ars plastica	182
Iluzia	183
Mare hipotetică	184
Plecarea cariatidelor	185
Între copacii visului	186
Exodul inimii	188
Cornul de fum	190
Fregata fără somn	191
Omul cu mînuși violete	192

Poemele culorii

Meșterul Nicu	194
Elegie la ultimul autoportret	198
Casă la drum	200
Case de ciurari	201
Stejarul	203
Portretul unui „zugrav“	205
Anemone	207
La împărțitul porumbului	210
Tonitza murind	212
Petrașcu	216
Pallady	218
Cina	220

Brîncuși

Dekalogos	221
Masa tăcerii	223
Cumîntenia pămîntului	224
Somn (În marmură doarme...)	225
Muza adormită	226
Rugăciune	227

PIRAMIDELE FRIGULUI (1970)

Pămîntul pe care trăim	231
Pan	233
Ars poetica	235
Inutila invocare	237
Imprecație oniricului	238
Ucenicii vrăjitori	240
Starea fără temeii	242
Plimbare sub lună	243
Gheare	244
Fîntînile plînsului	245
Privind tabloul „Dulle Griet“ de Pieter Brueghel	246
Cumplita toamnă bahică	248
Cîntarul	250
Somn, foame sete și dor	252
Este o dimensiune	253
Redați-ne tăcerile	254
Deleatur	256
Amiraba	257
Loc străin și amar	259
Cine ?	261
Testament la naufragiu	263
Restituire	265
Călătoresc sub pielea ta	266
Horor vacui	267
Femecător de incert	269
Joc de cuvinte cu implicații grave	271
Piramidele frigului	273
Palide zori	274
Marele spărgător de nuci	275
E un adînc	277

Primăvara	278
Neîmplinire	279
Ciudați indivizi	281
Copilul Pan	283
Născuse Eva	284
Timpul de piatră	285

MIINILE ORELOR (1971)

Antielegii

I Colina Calvarului	289
II Coliviile	290
III Simulacrul repetării	291
IV Concluzii amare	292
V Curgătoare timpuri	293
VI Vîntul alb	294
VII Fereastră de fum	295
VIII Conștiința poluate	296
IX Mugur de memorie	297
X Rilke	298
XI Monada	299
XII Timpul nedurerii (Acesta-i veacul meu...)	300
XIII Aladin	301
XIV Ornicul de umbră	302
XV Mina de crin	303
XVI Oarbe certitudinii	305
XVII Zăpada	306
XVIII Bătrînețea copacilor	307
XIX Soarele negru	309
XX Reucisa Euridice	310

Timpul nedurerii

Timpul nedurerii (Nici pierdutele cadrane solare)	311
Ca o coloană a cerului	313
Oval inutil	315
Uneori	317
Tăcere fertilă	319
Casa singuratică	320

Mărginita memorie	321
Fluturi damnat	322
Forme	324
Febre altoite	326
Cerșetorul minunii	328
Portret (Atît de rău...)	330
Ger negru	331
Animalele imposibilului	333
Colivii de ceață	334
Interregn	336
Răspund	337
Făgăduia'ă	338
Adînc, departe	339

<i>Note despre unele din poeme</i>	341
<i>Indicele alfabetic al titlurilor</i>	349